

Årsredovisning 2022

Götene kommun

Fastställt i kommunfullmäktige 2023-04-24

Götene kommun

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande	6
2 Kommundirektör	7
3 Förvaltningsberättelse	8
3.1 Översikt över verksamhetens utveckling	8
3.2 Den kommunala koncernen	8
3.2.1 Organisationsschema	8
3.2.2 Privata utförare	11
3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
3.3.1 Omvärldsrisk	11
3.3.2 Verksamhetsrisk	11
3.3.3 Finansiella risker	12
3.3.4 Hållbarhet.....	13
3.3.5 Händelser av väsentlig betydelse	13
3.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	14
3.4.1 Vision	14
3.4.2 Målstyrning.....	14
3.4.3 Strategiska mål	14
3.4.4 Nämndernas och bolagens mål	14
3.4.5 Agenda 2030.....	14
3.4.6 Politiska program	14
3.4.7 Budgetprocess	14
3.4.8 Intern kontroll	15
3.4.9 Värdegrund	15
3.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
3.5.1 Uppföljning strategiska mål.....	15
3.5.2 Uppföljning finansiella mål	18
3.5.3 Sammanfattad bedömning av de strategiska och finansiella målen	18
3.5.4 Ekonomisk ställning	19
3.5.5 Balanskravsresultat.....	24
3.6 Väsentliga personalförhållanden	24
3.6.1 Inledning	24
3.6.2 Vår personal.....	25
3.6.3 Attraktiv arbetsgivare och personalarbete	29
3.6.4 Chefsutveckling.....	29
3.6.5 Framtiden	30
3.7 Förväntad utveckling.....	30
4 Ekonomiska sammanställningar	32
4.1 Resultaträkning.....	32
4.2 Kassaflödesanalys	32
4.3 Balansräkning	34
4.4 Notförteckning.....	35
5 Redovisningsprinciper	45
5.1 Pensioner.....	45

5.2	Avsättningar	45
5.3	Skatteintäkter	45
5.4	Värdering av anläggningstillgångar	45
5.5	Finansiella instrument	46
5.6	Finansiell leasing	46
5.7	Redovisning av statsbidrag	47
6	Investeringsredovisning	48
7	Driftredovisning	49
8	Nämndernas Årsredovisning	51
8.1	Kommunfullmäktige	51
8.1.1	Nämndens uppdrag	51
8.1.2	Ekonomiskt resultat	51
8.2	Valnämnd	51
8.2.1	Nämndens uppdrag	51
8.2.2	Ekonomisk redovisning	51
8.3	Revision	52
8.3.1	Nämndens uppdrag	52
8.3.2	Ekonomisk redovisning	52
8.4	Överförmyndare	52
8.4.1	Nämndens uppdrag	52
8.4.2	Ekonomisk redovisning	52
8.5	Kommunstyrelse	52
8.5.1	Nämndens uppdrag	52
8.5.2	Nämndens inriktningar	53
8.5.3	Nämndens mål	53
8.5.4	Ekonomisk redovisning	54
8.5.5	Verksamhet	57
8.5.6	Framtid	60
8.5.7	Politiska uppdrag	61
8.6	Nämnd för utbildning, kultur och fritid	61
8.6.1	Nämndens uppdrag	61
8.6.2	Nämndens inriktningar	62
8.6.3	Nämndens mål	64
8.6.4	Ekonomisk redovisning	65
8.6.5	Verksamhet	67
8.6.6	Framtid	68
8.6.7	Politiska uppdrag	69
8.7	Socialnämnd	69
8.7.1	Nämndens uppdrag	69
8.7.2	Nämndens inriktningar	70
8.7.3	Nämndens mål	70
8.7.4	Ekonomisk redovisning	71
8.7.5	Verksamhet	74
8.7.6	Framtid	77
8.7.7	Politiska uppdrag	79
8.8	Nämnd för service och teknik	80

8.8.1	Nämndens uppdrag	80
8.8.2	Ekonomisk redovisning	80
8.8.3	Verksamhet.....	84
8.8.4	Framtid.....	84
8.9	Nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg	84
8.9.1	Nämndens uppdrag	84
8.9.2	Ekonomisk redovisning	85
8.9.3	Verksamhet.....	85
8.9.4	Framtid.....	85
8.10	Lönenämnd.....	85
8.10.1	Nämndens uppdrag	85
8.10.2	Ekonomisk redovisning	86
8.10.3	Verksamhet.....	86
8.10.4	Framtid.....	87
8.11	Miljö-och bygglovsnämnd.....	87
8.11.1	Nämndens uppdrag	87
8.11.2	Ekonomisk redovisning.....	87

9 Götene kommuns bolag, kommunalförbund och medlemskap ... 88

9.1	Översikt organisation Götene kommuns bolag och kommunalförbund	88
9.1.1	AB GöteneBostäder (556089-4197)	88
9.1.2	Götene Vatten & Värme AB (556383-3143)	88
9.1.3	Medeltidens Värld AB (556739-2468).....	88
9.1.4	Destination Läckö-Kinneulle AB (556440-4332).....	88
9.1.5	Gölska IT (Kommunalförbund).....	89
9.1.6	Avfall och Återvinning Skaraborg.....	89
9.2	AB GöteneBostäder	89
9.2.1	Verksamhetsområde.....	89
9.2.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	89
9.2.3	Händelser av väsentlig betydelse	89
9.2.4	Ekonomiska sammanställningar	89
9.2.5	Ekonomisk analys	90
9.2.6	Investeringar	90
9.2.7	Medarbetare.....	91
9.2.8	Måluppfyllelse	91
9.2.9	Översikt för verksamhetens utveckling.....	92
9.2.10	Framtid.....	92
9.3	Götene Vatten & Värme AB	93
9.3.1	Verksamhetsområde.....	93
9.3.2	Händelser av väsentlig betydelse	93
9.3.3	Ekonomiska sammanställningar	94
9.3.4	Ekonomisk analys	94
9.3.5	Investeringar	95
9.3.6	Översikt för verksamhetens utveckling.....	95
9.3.7	Medarbetare.....	95
9.3.8	Måluppfyllelse	96
9.3.9	Förväntad framtida utveckling.....	96
9.4	Medeltidens Värld AB	96
9.4.1	Verksamhetsområde.....	96
9.4.2	Händelser av väsentlig betydelse	97
9.4.3	Ekonomiska sammanställningar	97
9.4.4	Ekonomisk analys	97

9.5	Destination Läckö-Kinne kulle AB	98
9.5.1	Verksamhetsområde	98
9.5.2	Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	98
9.5.3	Händelser av väsentlig betydelse	98
9.5.4	Ekonomiska sammanställningar	99
9.5.5	Ekonomisk analys	99
9.5.6	Medarbetare	99
9.5.7	Måluppfyllelse	100
9.5.8	Översikt för verksamhetens utveckling	100
9.6	Göliska IT (Kommunalförbund)	100
9.6.1	Verksamhetsområde	101
9.6.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	101
9.6.3	Händelser av väsentlig betydelse	101
9.6.4	Ekonomiska sammanställningar	101
9.6.5	Ekonomisk analys	102
9.6.6	Investeringar	102
9.6.7	Medarbetare	102
9.6.8	Måluppfyllelse	103
9.6.9	Översikt för verksamhetens utveckling	103
9.7	Avfall & Återvinning Skaraborg (Kommunalförbund)	103
9.7.1	Verksamhetsområde	103
9.7.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	103
9.7.3	Händelser av väsentlig betydelse	104
9.7.4	Ekonomiskt resultat	104
9.7.5	Översikt över verksamhetens utveckling	104

1 Kommunstyrelsens ordförande

Ur askan in i elden är ett uttryck som väl beskriver hur vår omvärld har påverkat oss under 2022 och som fortsätter att påverka oss i hög grad.

När vi den 24 januari 2022 startade upp budgetarbetet för kommande år kunde ingen utav oss ens föreställa oss att vi om en månad, den 24 februari, starkt skulle komma att präglas utav ett fullskaligt krig direkt i vår närhet i och med Rysslands invasion av Ukraina.

Dessa yttre omständigheter har påverkat alla verksamheter under 2022, bla genom höga energipriser och ökande inflation. Men vi ser att Götene kommun står sig stark och vi gör ännu ett starkt resultat med 79,9 mnkr för 2022 vilket är 54,9 mnkr bättre än budget. Beror bla på att verksamheterna har ett överskott på 21,3 mnkr, skatteintäkter och statsbidrag har ett överskott på 31,2 mnkr. Tillväxten av skatteunderlaget efter återhämtningen från coronapandemin ökade snabbare och starkare än vad tidiga prognoser visade.

De senaste årens starka resultat gör att vi står väl rustade inför kommande utmaningar. Vi står inför utmanade ekonomiskt läge men det som är ändå mer utmanade är kompetensförsörjningen. Efterfrågan på arbetskraft är stor inom flera verksamheter och branscher. Därför är det oerhört viktigt att vi prioriterat jobbar vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare.

2022 har till stor del präglats av diskussion kring nybyggnation av både badhus och förskola och dess placering i Västerbyområdet. Därför känns det nu mycket bra att projektering av nytt badhus påbörjats och att beslut tagits vart placeringen av ny förskola förordas.

Falkängens fastigheter såldes till Kinnekulle vandrarhem och konferens AB och det kommer att bli spännande att se hur man kommer att utveckla anläggningen som ett besöksmål och för boende.

Kommunens klimat- och miljöarbete blir alltmer viktigt och därför togs beslutet att from januari 2022 om medlemskap i Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS).

Gällande måluppfyllelsen till kommunens strategiska mål som sedan är nedbrutna till nämndernas mål ser vi att vi är på rätt väg och stora delar är uppfyllda.

Så stort Tack till alla medarbetare i vår kommun, ni är starkt bidragande till att vi kan visa upp ett starkt resultat för 2022 och till en mycket bra måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens ordförande 2022

Susanne Andersson

2 Kommundirektör

Året inleddes med att pandemin återigen satte fart, vi stängde Träffpunkterna för äldre för att försvåra smittspridningen och vidtog ett flertal skyddsåtgärder. Men redan i februari hade läget förbättrats väsentligt, då lyftes de flesta restriktioner mot pandemin och vi kunde återgå till en mer normal vardag. Då utbröt ett krig i vår närhet, när Ukraina attackerades av Ryssland. Vi visade vår solidaritet med Ukraina på flera sätt, främst genom en ceremoni med tal och flagghissning. Kommunen tog under året emot flyktingar från Ukraina. Kriget ledde till att vi i kommunen fick arbeta med höja vår beredskap för om kriget skulle komma hit.

Inom Arbetsmarknadsenheten öppnades ett tvätteri för omsorgens alla kläder och textilier. Tvätteriet ger ca 10 personer från enheten arbete, en del av de anställda har gått vidare till anställning på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsplatsen har även används till språkträning för våra Ukrainska flyktingar. Tvätten sändes tidigare iväg men skapar på detta sätt arbetsplatser i vår egen kommun.

Projektet ”Drömmen om Götene” arbetade tillsammans Unga kommunutvecklare fram en idé om en solcellsbänk där man kan ladda sin mobiltelefon. Idén förverkligades bänken placerades utanför fritidsgården i centrala Götene. I övrigt var energifrågan mycket diskuterad under hösten och vintern. Vi arbetade i hela organisationen med energieffektivisering då kostnaderna för elen rusade.

Samhällsbyggnadsenheten ett spännande koncept, då man flyttade hela verksamheten under två dagar till Hällekis. Detta gav de som bor i Hällekis en möjlighet att tycka till om utvecklingen av orten, vilket många gjorde. Ett stort problem för Hällekisborna är hjortarnas förekomst i samhället. Bygglovsenheten blev rankad som Sveriges sjätte bästa myndighetsutövare i undersökningen Insikt.

Sveriges första geopark utnämndes av UNESCO, Platåbergens Geopark. Det innebär att platåbergenslandskapet har geologiska platser och landskap som är av internationell betydelse – något som ses som världsunikt. Idag finns det 177 geoparker i 46 länder. Denna geopark är ett samarbete med 9 kommuner i Västergötland. Vårt område kan alltså ståta med två Unesco utnämningar Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle och Platåbergens Geopark.

Nu är det vetenskapligt bevisat att Götene är ett bra ställe att leva sitt liv på. Det förstod ju visserligen redan Carl von Linné, när han var här på resa 1746. Men nu har Jönköpings Universitet i en undersökning konstaterat att Götene är Sveriges näst bästa kommun att fira jul i, endast slagna av Luleå. Götene blev även utsedd som Sveriges sjätte bästa friluftskommun av Naturvårdsverket.

Kommundirektör

Jerker Andersson Liljestränd

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Götene kommun

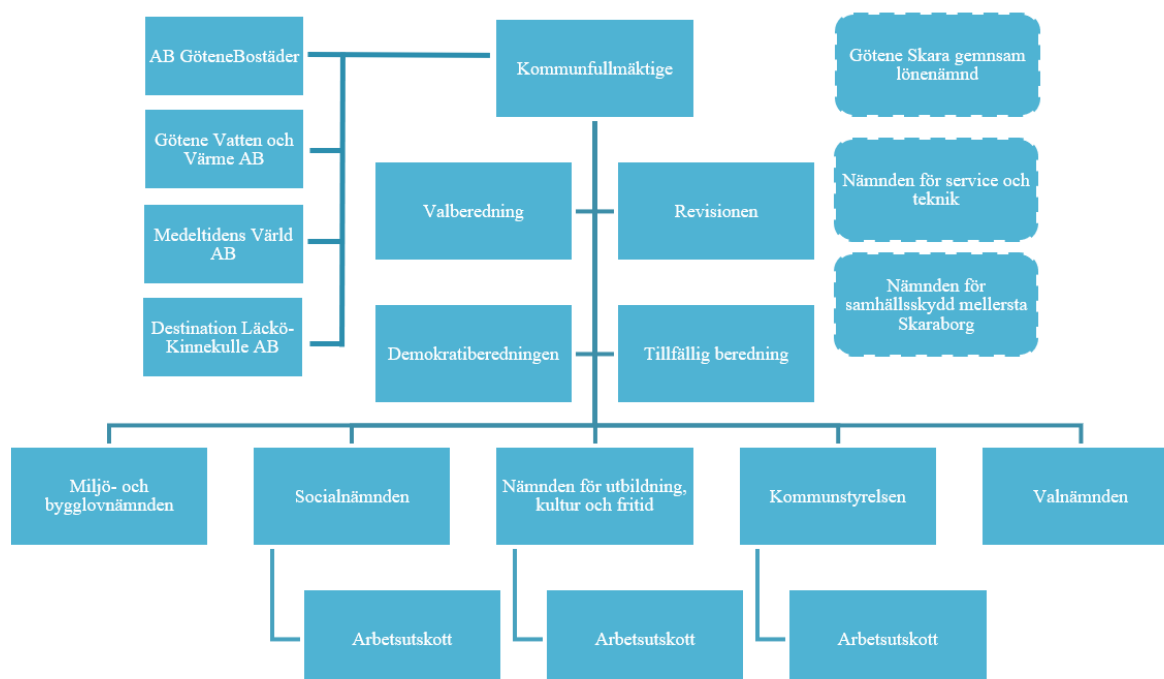
	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd per 31 december	13 275	13 263	13 203	13 207	13 232
Kommunal skattesats	22,12	22,12	22,12	22,12	21,77
Verksamhetens nettokostnader	806,8	767,4	771,0	763,5	713,2
Årets resultat, miljoner kronor	79,6	72,2	28,8	15,0	31,7
Soliditet, procent	53,9	48,9	61,2	61,9	60,6
Soliditet, procent (inkl. pensionsskuld och löneskatt)	35,4	28,6	32,7	27,9	20,7
Nettoinvesteringar	66,7	51,6	40,0	74,3	34,4
Självfinansieringsgrad, procent	174,5	207,8	139,2	53,0	156,0

Götene kommun och helägda bolag

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens nettokostnader	795,4	761,6	767,5	760,3	706,3
Årets resultat, miljoner kronor	87,8	81,2	28,0	15,5	35,4
Soliditet, procent	41,4	38,9	44,2	43,2	43,3
Soliditet, procent (inkl. pensionsskuld och löneskatt)	28,9	24,7	26,1	22,6	18,7
Nettoinvesteringar, miljoner kronor	95,5	79,0	57,2	111,8	86,5
Självfinansieringsgrad, procent	152,3	173,4	131,8	53,2	90,6

3.2 Den kommunala koncernen

3.2.1 Organisationsschema

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. I organisationsschemat ovan visas de nämnder, beredningar samt helägda bolag som kommunen bedriver verksamhet i. Delar av verksamheten bedrivs i nämnder tillsammans med andra kommuner. Dessa är nämnden för service och teknik med Skara som huvudman, nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg med Falköping som huvudman samt gemensam Lönenämnd med Skara där Götene är huvudman. Kommunalförbundet Göliska IT ansvarar för IT-drift och IT-support för kommunerna Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara. Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande.

Kommunförvaltning

Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndarnämnd, Folkhälsorådet samt Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, nämnden för utbildning, kultur och fritid, socialnämnden, miljö- och bygglovsnämnden och Götene Skara gemensam lönenämnd. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Nämnden för service och teknik är en gemensam nämnd med Skara som huvudman. Nämnden ansvarar för båda kommunernas kost, lokalvård, fastighet och gata/park.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd för Falköping, Tidaholm, Skara och Götene där Falköping är huvudman. Nämnden började gälla 1 januari 2017.

Mandatfördelning

Mandatfördelning	2019-2022
Arbetarepartiet Socialdemokraterna (S)	11
Centerpartiet (C)	6
Moderaterna (M)	5
Götenes Framtid (GF)	5
Sverigedemokraterna (SD)	5
Vänsterpartiet (V)	3
Kristdemokraterna (KD)	3
Liberalerna (L)	2
Miljöpartiet de gröna (MP)	1

Ordförandeposter

	Ordförande	VD
Kommunfullmäktige	Håkan Ernklev (GF)	
AB GöteneBostäder	Bo Bergsten (KD)	Martin Sohlberg
Götene Vatten & Värme AB	Anders Månsson (GF)	Johan Törner
Medeltidens Värld AB	Susanne Andersson (C)	
Destination Läckö-Kinneulle AB	Bodil Warolin	Anna Ohlin EK
Kommunstyrelsen	Susanne Andersson (C)	
Nämnden för Utbildning, Kultur och Fritid	Isabella Carlén (KD)	
Socialnämnden	Lars Waldefeldt (M)	
Miljö och bygglovsnämnd	Monica Holm (L)	
Götene Skara gemensam lönenämnd	Susanne Andersson (C)	
Revision	Peter Legendi (S)	
Valberedning	Anders Månsson (GF)	
Överförmyndarnämnd	Susanne Andersson (C)	
Folkhälsorådet	Susanne Andersson (C)	
Valnämnd	Bengt Johansson (C)	
Demokratiberedning	Håkan Ernklev (GF)	
Nämnden för Service och teknik	Sture Nilsson (Skara)	
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	Dan Hovskär (Falköping)	
Kommunalförbund Göliska IT	Jörgen Dimenäs (Essunga)	Anders Thörn

Kommunalt ägda aktiebolag

Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB, AB Götene Bostäder och Medeltidens Värld AB samt 25 procent i Destination Läckö-Kinneulle AB.

För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö- Kinneulle AB) där kommunen inte har ägarmajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KF§44/2013). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund

Göliska IT är ett kommunalförbund som drivs tillsammans med Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Götene kommuns andel uppgår till 13,2 procent.

Götene kommun är en av 40 medlemmar i kommunalförbundet Tolkförmedlingen Väst. Kommunalförbundets ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk.

Götene kommun är en av 15 medlemmar i Skaraborgs kommunalförbund. Kommunalförbundets ändamål är bland annat tillväxt och utveckling.

1 januari 2022 anslöt Götene kommun till Avfall & Återvinning Skaraborg som är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallens omhändertagande. Övriga medlemskommuner är Hjo, Skövde, Tibro, Karlsborg, Töreboda, Falköping, Skara, Gullspång, Mariestad, Essunga, Grästorp och Vara.

Kooperativa hyresrättsförening Götene Äldrehem

Kommunen har sedan år 2006 ett samarbete med Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem. Föreningens syfte och ändamål är att skapa en associationsform för parterna att långsiktigt samarbeta om ägande och förvaltning av lägenheter och lokaler speciellt anpassade för vård- och omsorgsverksamhet inom Götene kommun. Numera ingår också förskoleverksamhet i samarbetet.

3.2.2 Privata utförare

Götene kommun har flera privata utförare, bedömningen är att ingen av dessa är av väsentlig betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Exempel på verksamheter där kommunen anlitar privata utförare är friskolor inom grundskolan, HVB-vård för barn och unga, institutionsvård för vuxna, insatser enligt LSS samt skolskjuts.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.3.1 Omvärldsrisk

Vid utgången av 2022 befinner sig Sverige på väg in i en lågkonjunktur. Andra halvan av 2022 har präglats av hög inflation och ett högt ränteläge. I cirkulär 2023:07 skriver SKR att BNP förväntas bli 1 procent lägre jämfört med 2022. Hushållens konsumtion samt vikande bostadsinvesteringar är det som tydligast bidrar till produktionsminskningen. Svensk arbetsmarknad är ännu stark men indikationer finns på att den kommer att försvagas.

Vidare skriver SKR att trots det utmanande ekonomiska läget som vi står inför är kompetensförsörjningen den största utmaningen. I takt med en åldrande befolkning och att invånare i arbetsför ålder inte ökar i samma takt kommer det vara svårt att kompetensförsörja kommande år. Efterfrågan på arbetskraft är stor inom flera verksamheter.

Kriget i Ukraina påverkar världsekonomin och där finns osäkerheter med hur kriget kommer att utvecklas.

**Försörjningskvot är ett mått som visar antalet personer som är 65 år och äldre eller 0-19 år per person i åldern 20–64 år.*

3.3.2 Verksamhetsrisk

Som lyfts i kapitel 3.3.1 Omvärldsrisk kommer kompetensförsörjning med största sannolikhet vara ett problem i framtiden. Inom omsorgens verksamheter upplever man redan idag problem med att rekrytera chefer, socionomer, sjuksköterskor och undersköterskor. Om kommunen inte lyckas rekrytera personal med rätt kompetens till sina verksamheter finns risk för att kommunen inte kommer kunna leverera inom sina uppdrag.

3.3.3 Finansiella risker

Borgensåtagande

(Miljoner kronor)	2022	2021	2020
Kommunägda bolag	303,7	276,80	277,4
Götene Äldreheim	249,5	255,7	261,80
Övriga	1,5	1,5	0,8
Summa borgensåtagande	554,7	534,00	540,00

Tabellen visar nyttjade borgensåtaganden, det vill säga hur stora lån som finns för de borgensåtaganden kommunen har.

Beviljad borgensram för kommunala bolag är 440,0 mnkr, där Götene Vatten & Värme har 210 mnkr och AB GöteneBostäder har en borgensram på 230 mnkr.

För Götene Äldreheim är borgen beviljad på totalt 311,6 mnkr.

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån, alternativt ägartillskott.

Kommunens borgensåtaganden är omfattande och under 2022 nyttjas 554,7 mnkr av kommunens totala beviljade borgensåtagande på strax över 754,2 mnkr. De kommunala bolagen och Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim upptar stora delar av det totala borgensbeloppet. Götene kommun betalar hyra till Götene Äldreheim för de lokaler som kommunen utnyttjar. I denna hyra ingår alla kostnader som föreningen har och där ingår även ränta på föreningens lån. Om räntorna skulle öka, skulle det innebära att hyrorna som Götene kommun betalar skulle bli dyrare. Risker bedöms därför som liten att kommunen behöver ta över lånen. Däremot finns det en risk att hyrorna höjs.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagande

(Miljoner kronor, inklusive löneskatt)	2022	2021	2020
Pensionsavsättningar	17,0	15,0	13,4
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	186,7	193,9	198,5
Pensionsförpliktelse tryggats i pensionsförsäkring	46,3	40,6	46,8
Totala pensionsåtagande	250,0	249,5	258,7

Överskottsmedel

	2022
Skandia	10,3
KPA	1,6
Summa överskottsmedel	11,8

Götene kommun har valt att trygga delar av pensionsförpliktelsen genom pensionsförsäkring. Syftet med försäkringen är att överföra kommande utbetalningar till försäkringsgivaren. När försäkringspremien bestäms görs flera antaganden om bland annat dödlighet och ränta. Dessa antaganden är ofta gjorda med försiktighet eftersom försäkringsavtalet löper över lång tid. Det innebär att det verkliga utfallet ofta blir bättre än vad som ursprungligen antagits och det uppstår därmed ett överskott på försäkringen som läggs i en överskottsfond.

Medlen i överskottsfonden används i första hand för att täcka kompletteringspremier för

värdesäkring och indexering av pensionsförmåner. Den kan även användas till att betala löpande premier eller att lösa in tidigare utfäst pensionsförmån.

Götene kommun har medel i överskottsfond i både Skandia och KPA med 10,3 mnkr respektive 1,6 mnkr.

Likviditet

Likviditet ur riskperspektiv

	2022	2021	2022
Likvida medel kommun, miljoner kronor	47,7	37,0	107,9
Likvida medel koncern, miljoner kronor	59,8	56,1	123,8
Kassalikviditet* kommun, procent	146,3	119,2	95,3
Kassalikviditet* koncern, procent	124,6	116,5	100,7
*) kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank / kortfristiga skulder			

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme stärkts.

Kassalikviditeten år 2022 för kommunen är 146,3 procent, 22,7 procentenheter bättre än 2021. Kassalikviditeten för kommunen och helägda bolag uppgår till 124,6 procent.

Kassalikviditeten är fortfarande god för både kommunen och kommunen tillsammans med dess bolag. Genom att ha en kassalikviditet som ligger över 50 procent, är risken liten att behöva nyttja checkkrediten, det vill säga låna kortfristig.

Checkkrediten för Götene kommun uppgår till 50 mnkr och disponeras tillsammans med de helägda bolagen. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten. Likvida medel för kommunen uppgick vid årets slut till 47,7 mnkr, vilket kan betraktas som god likviditet. Likviditeten för koncernen år 2022 är 59,8 mnkr, varav bolagen har 12,1 mnkr. Det betyder att 80,0 procent av koncernens likvida medel tillhör kommunen.

3.3.4 Hållbarhet

Götene kommun arbetar för en hållbar utveckling som fogar samman de tre olika hållbarhetsperspektiven; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Kommunens ledningssystem är också ett miljöledningssystem där miljöarbetet är integrerat i kommunens målstyrning och systematiska kvalitetsarbete.

3.3.5 Händelser av väsentlig betydelse

- 1 januari 2022 ingick Götene kommun medlemskap i kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg. Kommunalförbundet ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallets omhändertagande.
- Under året har arbetet med projektering av nytt badhus påbörjats.
- Träffpunkterna har under året bytt organisationstillhörighet från Socialnämnden till nämnden för utbildning, kultur och fritid och verksamheten benämns numer Fritid senior.

- Beslut har fattats i nämnden för utbildning, kultur och fritid om att de förordar en ny förskola vid den befintliga grusplanen i Västerbyområdet.
- Falkängens fastigheter har sålts till Kinnekulle vandrarhem och konferens AB. Falkängen är ett viktigt besöksmål och kulturarv för Kinnekulle och Götene kommun. Anläggningen ska även i framtiden drivas som boende- och besöksanläggning för tillfälligt boende, där kulturarv bevaras.

3.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

3.4.1 Vision

Kommunens vision "Bo i Götene, lev i världen" anger färdriktningen för det framtida Götene kommun. Kommunfullmäktige fastställer visionen.

Visionen är ett uttryck för viljan att skapa goda livsmiljöer samt utveckla samverkan med omvärlden på ett hållbart sätt. Vägen till visionen går genom kommunens målstyrning.

3.4.2 Målstyrning

Målstyrning innebär att styra verksamheten mot uppsatta mål. Den politiska ledningen bestämmer *vad* som ska uppnås. Ledning och medarbetare i den kommunala organisationen och i bolagen avgör *hur* målen ska nås.

3.4.3 Strategiska mål

Strategiska mål är politiskt prioriterade mål för mandatperioden (4 år). Kommunfullmäktige fastställer kommunövergripande strategiska mål.

3.4.4 Nämndernas och bolagens mål

Utifrån de strategiska målen fastställer nämnderna/bolagsstyrelser mål med tillhörande indikatorer för sitt verksamhetsområde för mandatperioden.

3.4.5 Agenda 2030

2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Götene kommun har en tydlig politisk viljeinriktning att implementera Agenda 2030. De strategiska målen samt verksamheternas mål ska ha en tydlig koppling till de globala målen.

3.4.6 Politiska program

Ett politiskt program beskriver vad Götene kommun ska uppnå inom ett specifikt område inom en 4-6-årsperiod. Det politiska programmet tar inte någon ställning till utförande eller metoder. Kommunfullmäktige fastställer de politiska programmen.

3.4.7 Budgetprocess

Respektive nämnds verksamhetsbudget för 2021 samt verksamhetsplan för 2022 - 2023 har använts som bas i arbetet med budget för år 2022. Arbetet med budget 2022 startades upp med en budgetdag i januari 2021 där politiker, tjänstemän och bolag deltog. Syftet med budgetdagen är att skapa en gemensam utgångspunkt för det fortsatta budgetarbetet. Arbetet med budgeten fortsatte under våren i budgetberedningen tillsammans med tjänstemän. 7 mars ägde en dialogdag rum. Syftet med dialogdagen är att respektive nämnd får möjligheten att föra en dialog med budgetberedningen. I maj tog budgetberedningen beslut om preliminära

budgetramar för nämnderna. Nämnderna fick utifrån de preliminära budgetramarna som tilldelats göra en konsekvensbeskrivning som skickades tillbaka till budgetberedningen. I oktober tog budgetberedningen beslut om budget och i november togs budgeten upp i kommunstyrelsen (KS) och kommunfullmäktige (KF) beslutade om budgeten i november.

3.4.8 Intern kontroll

I bedömningen om vilka interna kontroller som bör genomföras görs en sammanvägning av risk- och konsekvensanalys. Därefter görs en prioritering och varje nämnd beslutar årligen om en intern kontrollplan. Kontroller görs och rapporter på kontroller samt åtgärder skickas sedan till nämnden.

3.4.9 Värdegrund

Kommunens värdegrund sammanfattas i för-dig-perspektivet. För-dig-perspektivet innebär att all kommunens verksamhet syftar till att stödja de behov för de som bor, besöker eller verkar i Götene kommun har. För kommunens medarbetare ska perspektivet alltid stå i centrum.

3.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

”Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 8 kap 1 § kommunallagen.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Dessutom omfattar ekonomisk hushållning att rätt saker görs och att rätt resursmängd används. Det innebär att mål för god ekonomisk hushållning både ska bestå av finansiella mål och av verksamhetsmål. Mål för god ekonomisk hushållning ska dessutom finnas både för verksamhet som utförs inom kommunen direkt och för verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, exempelvis kommunägda bolag.

Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Målsättningen är att varje generation ska bära sina egna kostnader, den så kallade generationsprincipen. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun.

3.5.1 Uppföljning strategiska mål

De strategiska målen är nedbrutna till nämndmål. I kapitlet Nämndernas årsredovisning ses nämndmålen uppföljning samt till vilket strategiskt mål de är kopplade till.

Ökad nytta för alla kommuninvånare inom befintlig ekonomi

Måluppfyllelse

- ◆ Till större del uppfyllt

Ett utvecklings- och förebyggande arbete pågår inom alla sektorer för att effektivisera och ge ökad nytta för medborgarna.

Som exempel bidrar sektorerna genom att:

- Arbeta för att förbättra kommunens hemsida och dess tillgänglighet.
- Sektor omsorg har fler deltagare i olika aktiviteter efter pandemin.
- Kulturskolan har utvidgat sitt utbud vilket gett positiva resultat.

- Ha ökat fokus på utveckling av e-tjänster och kvalitetssäkring av dessa vilket har skapat mervärde för den enskilde.
- Samtliga verksamheter i förskolan, grundskolan och fritidshem har påbörjat implementeringen av konceptet trygghet och studiero/lekro.

Det strategiska målet bidrar till att följande globala mål kan nås

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion

En kommun som är attraktiv att bo, besöka och verka i

Måluppfyllelse

- ◆ Till större del uppfyllt

Inom samtliga verksamheter sker ett kontinuerligt arbete för att göra kommunen så attraktiv att bo, besöka och verka i. Under året har det skett ett aktivt utvecklingsarbete inom många områden. Götene kommun rankades, av Naturvårdsverket, på sjätte plats som årets friluftskommun 2022. Kommunen var av Anhörigas riksförbund även nominerad till att bli årets anhörigkommun. Inom sektor omsorg finns brukare som upplever en ökad känsla av otrygghet. En orsak kan vara utmaningar med kompetensförsörjning på grund av hög sjukfrånvaro och hög personalomsättning.

Som exempel bidrar sektorerna genom att:

- Arbetet med att färdigställa kommunens översiktsplan har under 2022 varit ett stort fokus för sektor samhällsbyggnad. Dokumentet är en viktig pusselbit i framtida planering och utveckling av kommunen.
- Ny studie- och yrkesvägsplan för förskoleklass till årskurs 6 har implementerats.
- Sektor kultur och fritid har under hösten 2022 bedrivit en bokcirkel för synnedsetta vilket har utpekade de speciella önskemålen som den gruppen bör få tillgodosedda.
- Anhörigsamordnare vid sektor omsorg tar snabbt kontakt med anhöriga som behöver hjälp och stöd vilket skapar trygghet för de runt omkring brukarna.

Det strategiska målet bidrar till att följande globala mål kan nås

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion

En klimat-och miljösmart kommun

Måluppfyllelse

- ◆ Till större del uppfyllt

Kommunens olika verksamheter har i hög grad planerat och genomfört insatser för en

klimat- och miljösmart kommun. Sektor samhällsbyggnad jobbar aktivt med åtgärder föreslagna i det klimat- och miljöpolitiska programmet. Detta har trots allt inte resulterat i ett positivt resultat i aktuell hållbarhetsmiljöranking där Götene kommun placerar sig på plats 260 av 290 kommuner.

Som exempel bidrar sektorerna genom att:

- Sektor omsorg har framtagen handlingsplan SN-miljömål.
- Arbete med de globala målen går in i den ordinarie undervisningen i grundskolan.
- Den kommunövergripande arbetsgruppen kring Spektrum-gruppen (tidigare kemikaliesmart förskola) ser att arbetet har gett barnen strategier i vardagen för att göra enkla miljöval.

Det strategiska målet bidrar till att följande globala mål kan nås

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 6. Rent vatten och sanitet
- 7. Hållbar energi
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Ett starkt lokalt arbets- och näringsliv

Måluppfyllelse

- Uppfyllt

Flera aktiviteter har under åren gett god effekt på företagsklimat/näringslivsklimat. Enligt Svenskt Näringslivs senaste ranking av företagsklimatet placerar sig Götene kommun i topp tio. Det finns ett stort engagemang inom hela den kommunala organisationen för att skapa ett starkt företagsklimat. Alla sektorer arbetar konsekvent med genomförande och uppföljning av de aktiviteter som ingår in handlingsplanen "Handlingsplan för ett ännu bättre företagsklimat".

Som exempel till att ha ett starkt lokalt arbets- och näringsliv bidrar sektorerna genom att:

- I alla skolformer samarbeta med arbetsliv och näringsliv, som exempel är Samarbete-Skola-Arbeitsliv (SSA) en viktig samarbetsarena för grundskola inklusive fritidshem.
- Sektor kultur och fritid samarbetar med Götenebostäder kring utsmyckning av offentliga platser vilket är en annan del.
- Inom sektor omsorg ses det goda samarbetet mellan Individ- och familjeenheten, Arbetsmarknadsenheten och näringslivet ha bidragit till kommunens låga arbetslöshet.
- Inom samhällsbyggnad finns ett målmedvetet fokus på hög servicenivå. Kommunens bygglovshandläggare hamnade i SKR:s insiktsmätning 2022 på 6:e bästa betyget i Sverige.

Det strategiska målet bidrar till att följande globala mål kan nås

- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

3.5.2 Uppföljning finansiella mål

Mål för resultatnivån

Kommunens resultatmål är minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje treårsperiod. Resultatet ska även vara minst 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje enskilt år.

Resultatet för 2022 är 8,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det innebär att snittet på åren 2020 - 2022 är 7,0 procent, vilket innebär att både målet på 2 procent för en treårsperiod, samt att årets resultat ska vara minst 0,5 procent uppfylls.

Procent (%)	2022	2021	2020	Snitt 2020-2022
Resultat av skatteintäkter och statsbidrag	8,9	8,5 *	3,6	7,0
*) 2021 års siffror skiljer sig mot siffrorna i årsredovisningen för 2021 vilket beror på att finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna från och med år 2021.				

Mål för soliditet

Procent (%)	2022	2021	2020
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	35,4	28,6 *	32,7
Soliditet inkl. bolag	28,9	24,7 *	26,1
*) 2021 års siffror skiljer sig mot siffrorna i årsredovisningen för 2021 vilket beror på att finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna från och med år 2021.			

Målsättningen för kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser, är att den ska uppnå 30 procent på lång sikt, samt att den på kort sikt ska öka varje år. Den samlade soliditeten för kommunen tillsammans med helägda bolag ska vara oförändrad eller förbättrad.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser för 2022 är 35,4 procent, en ökning med 6,8 procentenheter från 2021. Även den samlade soliditeten för kommunen och de helägda bolagen har ökat från 24,7 procent 2021 till 28,9 procent 2022. Det innebär att målet med att soliditeten ska öka är uppfyllt, både för kommunen samt för kommunen tillsammans med bolagen. Även det långsiktiga målet att nå en soliditet på över 30 procent för kommunen har uppnåtts.

Under 2022 har finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna och påverkar soliditeten negativt för både 2021 och 2022. Soliditeten minskar till 2021 jämfört med 2020, vilket beror just på att den finansiella leasingen lyfts in i räkenskaperna från och med 2021.

Kommunens soliditet för 2022 exklusive finansiell leasing är 48,3 procent.

Mål för skattesats

Skattesatsen ska som huvudregel hållas oförändrad eller sänkas. Undantag för denna regel är år med större verksamhetstillskott, då god ekonomisk hushållning uppnås även om skattesatsen har höjts.

Skattesatsen är 2022 oförändrad, vilket medför att målet för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

3.5.3 Sammanfattad bedömning av de strategiska och finansiella målen

För att uppnå målet god ekonomisk hushållning ska både de strategiska målen och de finansiella målen vara uppnådda.

Av de fyra strategiska målen är ett uppfyllt och tre är till större del uppfyllda. Alla de finansiella målen har uppnåtts. Sammanfattad bedömning är att Götene kommun till stor del uppfyllt målet för god ekonomisk hushållning under år 2022.

Finansiella mål

Finansiella mål	Måluppfyllelse
Resultatmål: Minst 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag för varje treårsperiod	● Uppfyllt
Resultatmål: Minst 0,5 procent av skatter och generella statsbidrag för varje enskilt år	● Uppfyllt
Soliditeten ska uppnå 30 procent på lång sikt samt öka varje år	● Uppfyllt
Samlad soliditet för kommunen tillsammans med helägda bolag ska vara oförändrad eller förbättrad.	● Uppfyllt
Skattesatsen ska som huvudregel hållas oförändrad	● Uppfyllt

Strategiska mål

Strategiska mål	Måluppfyllelse
Ökad nytta för alla kommuninvånare inom befintlig ekonomi	◆ Till större del uppfyllt
En kommun som är attraktiv att bo, besöka och verka i	◆ Till större del uppfyllt
En klimat- och miljösmart kommun	◆ Till större del uppfyllt
Ett starkt lokalt arbets- och näringsliv	● Uppfyllt

3.5.4 Ekonomisk ställning

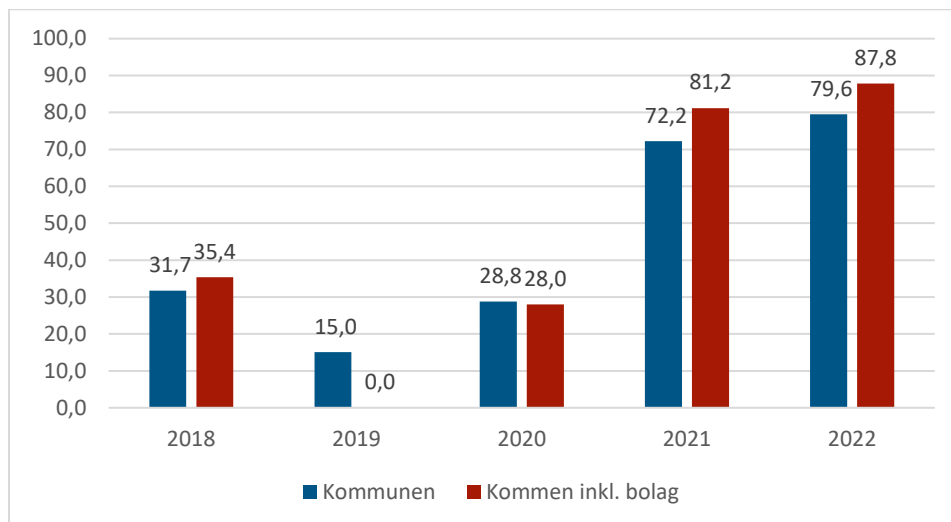
Årets resultat

Netto, miljoner kronor	Budget 2022	Resultat 2022	Avvikelse utfall mot budget
Götene kommun	24,7	79,6	54,9
AB GöteneBostäder	1,0	0,3	-0,8
Götene Vatten & Värme AB	3,8	8,8	5,0
Medeltidens Värld AB	0,0	0,0	0,0
Summa resultat före skatt	29,5	88,6	59,1
Skatt	-0,2	-0,8	-0,6
Resultat efter skatt	29,3	87,8	58,5

	2022	2021	2020
Årets resultat, (mnkr)	79,6	72,2	28,8
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	8,9	8,5	3,6
Procent av skatteintäkter och bidrag, snitt 3 år	7,0	4,7	2,5
Procent av verksamhetens kostnader	8,1	7,5	3,0
*) 2021 års siffror skiljer sig mot siffrorna i årsredovisningen för 2021 vilket beror på att finansiell leasing lyfts in i räkenskaper från och med år 2021.			

***) Årets resultat 2020 exklusive jämförelsestörande kostnad är 49,5 mnkr. Vilket är 6,2 % av skatter och statsbidrag samt 5,1 procent av verksamhetens kostnader

Resultatutveckling

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 87,8 mnkr före skatt. Kommunen har ett resultat på 79,6 mnkr. Götene Vatten och Värme AB gör ett bättre resultat efter finansiella poster jämfört med budget med 4,9 mnkr. Även GöteneBostäder AB gör ett sämre resultat än budgeterat med 0,7 mnkr. Medeltidens Värld AB har ett budgeterat nollresultat med utfallet blev ett resultat om 0,0 mnkr.

Budgetföljsamhet och budgetavvikelse

Budgetavvikelse (mnkr)	2022
Budgetavvikelse årets resultat	54,9
Varav:	
Verksamhetens nettokostnad	21,4
Skatteintäkter och statsbidrag	31,2
Finansnetto	2,2

Jämfört med budget redovisar Götene kommun ett överskott med 54,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnad har ett överskott med 21,4 mnkr. Skatteintäkter och statsbidrag har ett överskott med 31,2 mnkr och finansnettot har ett överskott med 2,2 mnkr.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(Förändring i procent)	2022	2021	2020
Skatteintäkt- och statsbidragsutveckling (kommunen)	5,4	6,0	2,8
Nettokostnadsutveckling (kommunen)	5,1	-0,5	1,0

Under 2022 var det en fortsatt stark tillväxt av skatteunderlaget efter återhämtningen från corona-pandemin som skedde under 2021. En orsak till ökningen av skatteunderlaget 2021 och 2022 är att lönesumman ökade starkt båda åren.

Under 2020 när pandemin tog fart sköt staten till stöd och ersättningar till företag och personer som drabbats av pandemin. Åtgärderna ledde till att skatteintäkterna inte påverkades i förväntad omfattning. Under 2022 har ekonomin vänt tillbaka snabbare än förväntat samtidigt som stora delar av de ökade statsbidragen ligger kvar.

Tabellen ovan visar att nettokostnaderna minskade 2021 jämfört med 2020. Under pandemin

var det många saker som inte genomfördes och viss verksamhet var stängd.

Till 2022 var ökningen av nettokostnaderna 5,6 procent högre jämfört med 2021. Ökningen av nettokostnaderna är lägre än skatteintäktsutvecklingen, vilket är en förutsättning för en hållbar ekonomi.

Procent (%)	2022	2021	2020
Verksamhetens andel	86,3	86,5	93,0
Avskrivningarnas andel	4,1	4,1	3,4
Nettokostnadsandel före nedskrivning	90,4	90,7	96,3
Nedskrivningarnas andel	0,0	0,0	0,2
Nettokostnadsandel efter nedskrivning	90,4	90,7	96,5

Götene kommuns nettokostnadsandel 2022 efter nedskrivningar ligger på 90,4 procent. Detta är lägre än måttet på 98 procent, som inte bör överstigas för att kunna finansiera framtida investeringar. Under 2020 gjordes en partiell pensionsinlösen på 20,7 mnkr, detta medför att nettokostnadsandelen är högre än vad den annars hade varit. Nettokostnadsandelen utan den partiella pensionsinlösen som gjordes 2020, är 94,2 procent.

Investeringar och deras finansiering

Nettoinvesteringar	2022	2021	2020
Götene kommun	66,7	40	74,3
Götene Vatten & Värme AB	23,9	16,3	34,6
AB GöteneBostäder	4,9	3,4	2,9
Totalt	95,5	59,7	111,9

Den budgeterade investeringsvolymen för kommunen uppgick 2022 till 107,5 mnkr (inkl. resultatöverföring på 43,5 mnkr), där 62,0 procent av investeringarna genomfördes till en investeringsvolym på 66,7 mnkr. Det största investeringsprojektet under året är ombyggnationen av centrumhuset. Anledning till budgetavvikelse för kommunen är delvis investeringar som inte genomförts och att vissa investeringar blivit billigare än budgeterat, samt investeringar som inte blivit klara under 2022. Det betyder att viss ombudgetering till 2023 kommer att ske.

Den budgeterade investeringsvolymen för koncernen var 141,9 mnkr (inkl. ombudgeteringar), med ett utfall på 95,5 mnkr vilket innebär att 67,3 procent av de budgeterade investeringarna genomfördes. Det ger en investeringsnivå på cirka 5 000 kr per invånare när det gäller kommunen och 7 200 kr per invånare för koncernen. Snittet för riket 2020 för investeringar per invånare för koncern var cirka 14 300 kr.

Götene Vatten & Värme har en investeringsbudget för 2022 på 29,7 mnkr och har investerat för 23,9 mnkr. De största investeringarna Götene Vatten & Värme genomfört under året är anläggande av VA-ledningar i Svanvik etapp 3, Stjälkaskogen Götene, Östra Lundängen (vid E20), Järnvägsgatan och Grängsgatan i Götene samt Ledsjövägen i Lundsbrunn.

AB GöteneBostäder har en budgeterad investeringsvolym på 4,7 mnkr och de har investerat för 4,9 mnkr. De största investeringarna under 2022 var belysning med mera utemiljö Hjälmen 7 och ombyggnad av lägenheter i Liljan 1. Under 2022 startades även nybyggnadsprojektet Melonen 6, som innebär 56 nyproducerade lägenheter.

Under 2022 uppgick investeringarna till cirka 200 procent av avskrivningskostnaderna för kommunen. Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymerna ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

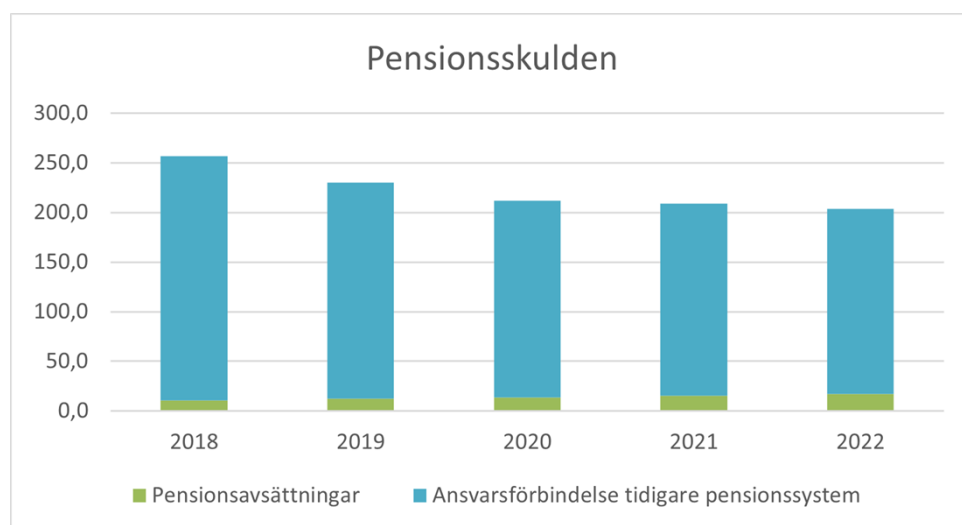
Självfinansieringsgrad av investeringar

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Självfinansieringsgrad kommun	174,8	207,8	139,2
Självfinansieringsgrad koncern	152,5	136,7	131,8

**) Från och med 2021 har finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna. Detta bidrar även till att siffrorna för 2021 skiljer sig mot siffrorna i årsredovisningen för 2021.*

Självfinansieringsgraden för investeringarna 2022 är 174,8 procent för kommunen och 152,5 procent för koncernen. Det betyder att årets resultat plus årets avskrivningar har varit högre än årets investeringsvolym, både för kommunen och för koncernen. Om kommunen har en självfinansieringsgrad på investeringarna på över 100 procent, betyder det att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. Om kommunen har flera år där självfinansieringsgraden understiger 100 procent, innebär det att det finns en risk att kommunen behöver låna pengar för att finansiera framtida investeringar.

Pensionsskuldens utveckling

Pensionsskuden har sedan 2018 minskat med 52,7 mnkr. De partiella pensionsinlösen som gjorts åren 2019 och 2020 på 27,2 mnkr respektive 20,7 mnkr (inklusive löneskatt) bidrar till minskningen.

Soliditet och långfristiga skulder

Soliditet

Procent (%)	2022	2021	2020
Soliditet för kommunen	53,9	48,9	61,2
Soliditet inklusive hela pensionsskuden och löneskatt (kommunen)	35,4	28,6	32,7
Soliditet för koncernen	41,4	38,9	44,2

Soliditet inklusive hela pensionsskulden och löneskatt (koncernen)	28,9	24,7	26,1
--	------	------	------

Långfristiga skulder

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Långfristiga skulder (kommun)	243,7	*251,8	12,4
Långfristiga skulder (koncern)	572,7	*551,7	300,3
*) Från och med 2021 har finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna. Detta bidrar även till att siffrorna för 2021 skiljer sig mot siffrorna i årsredovisningen för 2021.			

Kommunen har inga lån 2022. Däremot har redovisning av finansiell leasing lyfts in i räkenskaperna från och med 2021 och gör att kommunens långfristiga skulder, redovisningsmässigt, ökar med 239,4 mnkr till 2021 jämfört med 2019.

De långfristiga skulder som kommunen har (exklusive de hänförliga till finansiell leasing) är investeringsinkomster som intäktsförs efter investeringens livslängd.

Den största andelen till de långfristiga skulderna är lån som Götene Vatten & Värme AB och AB GöteneBostäder har hos Kommuninvest.

Kommunens helägda bolag Götene Vatten & Värme AB och AB GöteneBostäder har långfristiga skulder om 329,2 mnkr och den största delen avser lån hos Kommuninvest.

Kommunalskatt

Procent (%)	Götene kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	22,12	21,37	20,67
Landstingets skattesats	11,48	11,48	11,56
Total skattesats	33,60	32,85	32,24

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys	Förändring i mnkr
Löneförändring med 1 % inklusive PO för samtlig personal i kommunen	5,6
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	9,9
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	1,0
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	21,0
Förändrad skattesats med 1 kr	28,5
Genomsnittliga skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	5,2

3.5.5 Balanskravsresultat

	2022	2021	2020
Årets resultat	79,6	72,2	28,8
Realisationsvinst	-3,7	-5,1	-0,6
Realisationsförlust			
Orealiserade vinster värdepapper			
Orealiserade förluster värdepapper	1,2		
Resultat efter balanskravsjustering	77,0	67,1	28,3
Medel till resultatutjämningsreserv	-20,0		-10
Medel från resultatutjämningsreserv			
Balanskravsresultat	57,0	67,1	18,3

Avsättning till resultatutjämningsreserv

För att göra en avsättning till RUR ska resultatet överstiga 2 procent av skatter och statsbidrag om kommunen har negativ soliditet inklusive hela pensionsskulden. För kommuner med positiv soliditet gäller att resultatet måste överstiga 1 procent av skatter och statsbidrag för att avsättning ska få göras. Med resultatet menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Götene kommun har en positiv soliditet, vilket innebär att för att få göra en avsättning till resultatutjämningsreserven krävs ett resultat på minst 1 procent av skatter och bidrag, det vill säga 8,9 mnkr.

	2022	2021	2020
Soliditet procent	35,5	28,6	32,7
Skatter och statsbidrag	892,3	846,5	798,8
Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag	8,9	8,5	8,0

Avsättning till RUR	2022
Resultatkrav enligt lag	8,9
Årets resultat	79,6
Årets resultat efter balanskravsjustering	71,8
Möjlig avsättning till RUR	62,9

3.6 Väsentliga personalförhållanden

3.6.1 Inledning

Götene kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar delaktighet och utveckling. Götene kommun vill på bästa sätt ta till vara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Medarbetarna ska alltid ha Götene kommuns

medborgares bästa som mål och bemöta medborgarna med respekt och värdighet. Personalredovisningen 2022 avser att ge en kort beskrivning och ett antal fakta kring kommunens personal och personalarbete. Siffrorna inom parentes avser år 2021.

3.6.2 Vår personal

Antalet anställda har är lika med föregående år (1074). Antalet tillsvidareanställda har ökat med 6 (+23) personer och antalet visstidsanställda har minskat med -6 (+32) personer.

Socialnämnden totalt har ökat antalet tillsvidareanställda under året. Minskningen av visstidsanställda inom socialnämnden kan ha en förklaring i att arbetet med heltidsresan kommit längre.

Nämnden för Utbildning, Kultur och Fritid har minskat antalet anställda under året. Även inom Kommunstyrelsen har antalet anställda minskat något under året.

Andelen visstidsanställda är 10,3 % (13,2 %) av samtliga månadsavlönade, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år. Minskningen av visstidsanställda kan härledas till arbetet med heltidsresan och rekryteringsläget av visstidsanställda.

Antal anställda per nämnd	2022				2021			
	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %
Nämnden för Utbildning, Kultur och Fritid	381	48	429	40 %	391	45	436	41 %
Socialnämnden	530	54	584	54 %	514	62	576	54 %
Kommunstyrelsen	58	3	61	6 %	58	4	62	6 %
Summa			1 074				1 074	

Personalkostnader

	2022	2021	2020
Personalkostnad (mnkr)	559,2	549,1	551,8 *
Förändring i procent	1,8	-0,5 *	-1,3 *

**) Personalkostnad för år 2020 är ändrad jämfört med föregående årsredovisning, där fel uppgift angavs. Det innebär att även förändring i procent för åren 2021 och 2020 har korrigerats.*

Personalkostnad inklusive avgifter och pensionskostnader har ökat med 1,8 % jämfört med år 2021. Mellan 2020 och 2021 minskade personalkostnaderna med 0,5 %. Åren 2019 och 2020 gjordes partiell pensionsinlösen med 27,2 mnkr respektive 20,2 mnkr.

Semesterlöneskuld

	2022	2021	2020
Semesterlöneskuld (mnkr)	31,3	33,7	31,8
Förändring i procent	-7,1	6,0	7,4

Semesterlöneskulden har minskat med 2,4 mnkr, vilket motsvarar 7,1%. Skulden består av sparade semesterdagar, ej uttagna uppehållsdagar, intjänade feriedagar, kvarstående semesterdagar BEA samt ännu ej utbetalad ersättning för övertid. Antalet sparade dagar totalt har minskat och uppgår till 15 516 dagar jämfört med 16 893 dagar föregående bokslut. Det motsvarar 14,4 (15,7) dagar per månadsanställd. Nedgången i semesterlöneskuld kan härledas till att det sista steget ner till 30 sparade dagar har tagits under året. Enligt avtalet är det från 2023 inte möjligt att spara mer än 30 dagar.

Den okompenserade övertiden har minskat något i jämförelse med föregående år.

Månadsavlönad personal

	2022	2021	2020
Medelålder	45,1	45	44,7
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	95,1 %	93,7 %	93,3 %
Medellön totalt	32 498	31 867	31 221
-kvinnor	32 371	31 682	31 001
-män	33 115	32 857	32 451
Personalomsättning tillsvidare	16,7 %	8,9 %	10,6 %
varav pension/sjukersättning	2,9 %	2,2 %	2,6 %

Medelåldern är i stort sett oförändrad och är nu 45,1 (45) år.

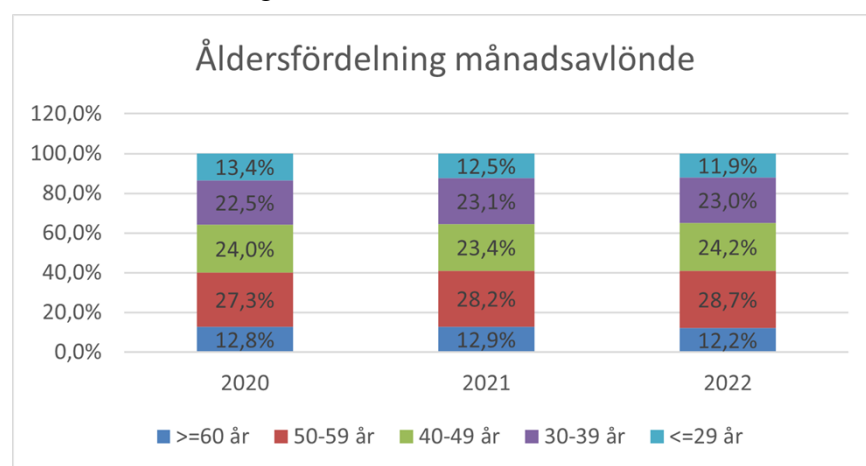
Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat och är nu 95,1% (93,7 %).

Sysselsättningsgraden har ökat bland såväl kvinnor som män. Kvinnors sysselsättningsgrad är nu 94,6 % (93%) och männens sysselsättningsgrad är 97 % (97 %). 72,2 % (70,9 %) av kvinnorna är anställda på heltid och motsvarande siffra för männen är 85,1 % (82,6 %). Det är positivt att sysselsättningsgraden samt antalet heltidsanställningar ökar. Det är eftersträvaransvärt för att möta kommunens rekryteringsbehov samt går i linje SKR:s avtal med Kommunal kring att gå mot heltidsorganisation.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 97,7% (96,4 %), vilket innebär att löneskillnaden är något mindre i jämförelse med föregående år (medellön för kvinnor/medellön för män). Löneskillnaden beror på att männen finns inom andra yrkesområden med en annan lönebild.

Personalomsättningen har varit 16,7 % (8,9 %), vilket är en ökning från föregående år. Av personalomsättningen var 2,9 % (2,2%) pensionsavgångar, vilka har ökat något i jämförelse med föregående år. Personalomsättningen har varit störst i grupperna undersköterskor, stödassistent, biståndshandläggare, specialpedagog. Den största personalomsättningen exklusive pensionsavgångar finns inom sektor Omsorg med 16,0 % (9,1 %).

Kommunstyrelsens verksamheter hade en personalomsättning på 12 % (5,4 %) och sektor Barn- och utbildning 9,7 % (7,2 %).

Andelen äldre arbetstagare i kommunen (60 år eller äldre) har minskat marginellt jämfört med föregående år och är nu 12,2 % (12,9 %). Andelen yngre (under 29 år) har minskat och är nu 11,9 % (12,5%).

Andelen anställda som är yngre än 50 år är 59,1 % (58,9 %), är oförändrad.

Årsarbetare med mera

	2022	2021	2020
--	------	------	------

Antal årsarbetare per 31 december 2022, tillsvidareanställda	929	907	881
Antal personer per 31 december 2022	1 074	1 074	1 083
varav:			
-tillsvidareanställda	969	963	940
-visstidsanställda med månadslön	105	111	143
-heltid	81 %	74 %	73 %
-deltid	19 %	26 %	27 %
-kvinnor	82 %	83 %	83 %
-män	18 %	17 %	17 %

Årsarbetare är ett mått som innebär att den sammanlagda sysselsättningsgraden omräknas för alla anställda till heltid. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare uppgår till 929 (907) vilket är en ökning med 22 årsarbetare sedan föregående år. Antalet anställda är oförändrat under året medan antalet årsarbetare har ökat, vilket beror på att sysselsättningsgraden ökat samt att antalet heltider har ökat. Under året har kommunen använt timanställda motsvarande ca 58 (64,5) årsarbetare. I denna siffra ingår semestervikarier, som i enlighet med kollektivavtalet anställs med lön per arbetad timme.

Andelen män anställda i kommunen är nu 18% (17 %) av alla månadsavlönade vilket är en liten ökning jämförelse med föregående år.

Pensioner

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Pensionskostnad	51,8	49,6	68,4
Pensionsåtaganden	203,7	208,9 *	211,9
*) Uppgiften är korrigerad från årsredovisning 2021			

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:

- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998.
- Individuell del enligt avtal från och med 1998.
- Garantipension/särskild ålderspension med mera.
- Försäkringsavgifter.
- Förvaltningsavgifter.
- Skuldförändringar.
- Särskild löneskatt på pensioner.

Pensionsåtaganden består av:

- Ansvarsförbindelse
- Pensionsavsättning

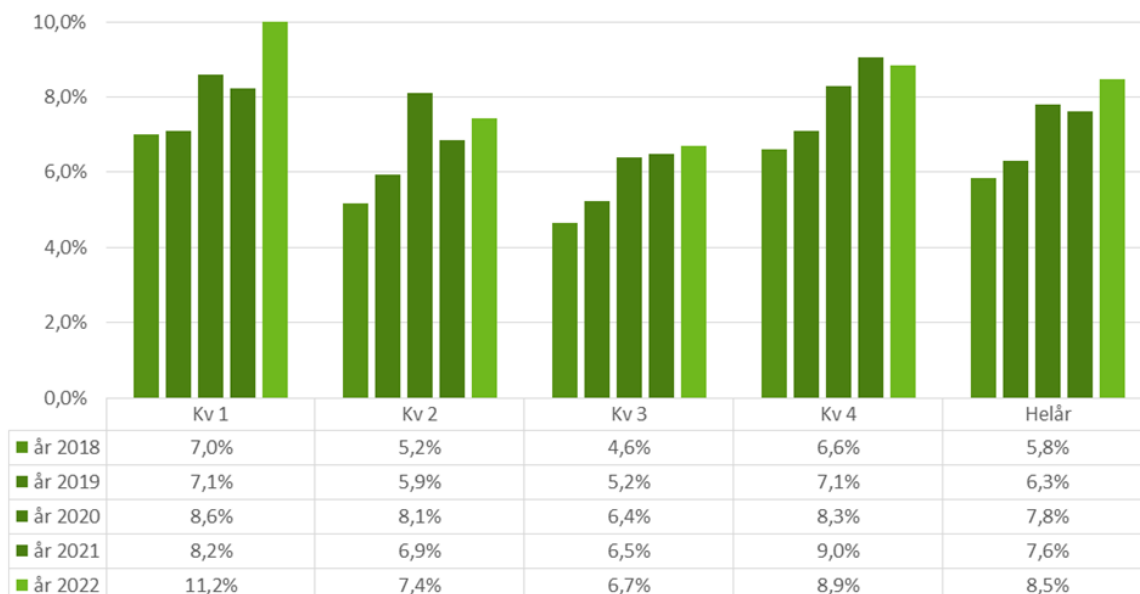
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

Pensioner	2022	2021	2020
Sjukfrånvaro, procent	8,5	7,6	7,8

Sjukfrånvaron i Götene kommun har ökat i jämförelse med föregående år.

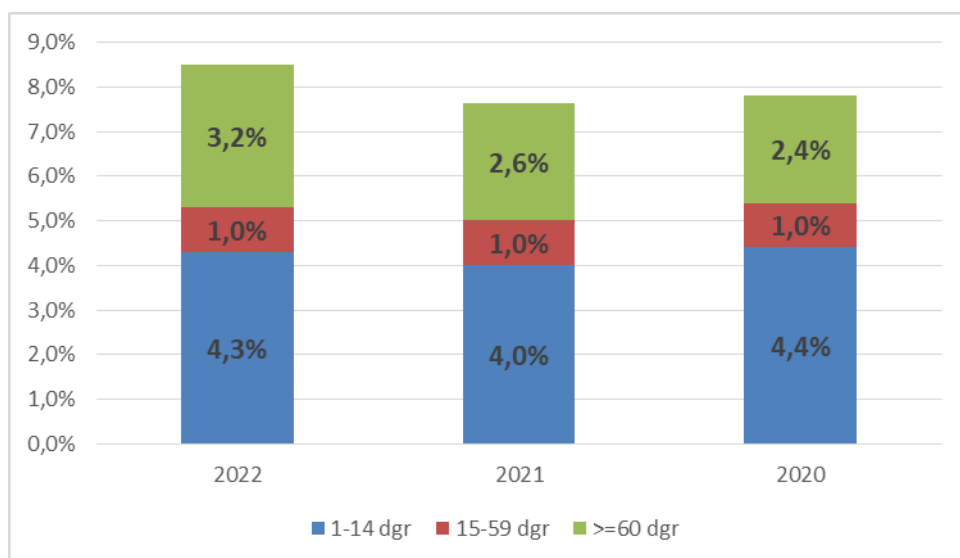
Total sjukfrånvaro

I ovanstående diagram visas sjukfrånvarons utveckling från 2018 och framåt. Sjukfrånvaron har ökat något igen 2020 och 2021 var sjukfrånvaron högre på grund av pandemin. Sjukfrånvaron har hängt kvar på en hög nivå 2022 och även ökat. Vi har fortsatt påverkats av pandemin under 2022.

Sjukfrånvaron har ökat bland såväl kvinnor som män och var för helåret 2022 8,8 % (8,2 %) respektive 7,0 % (5,3 %). Sjukfrånvaron har ökat eller varit oförändrad inom samtliga åldersintervall under året.

Sjukfrånvaron har under 2022 ökat något inom samtliga verksamheter och där den största ökningen ligger inom kommunstyrelsens verksamhet 6,3% (3,4%). Korttidsfrånvaron 1-14 dagar har ökat något under året 4,3% (4,0 %) även sjukfrånvaron över 60 dagar har stigit 3,2% (2,6%).

I ovanstående diagram visas sjukfrånvaron uppdelad efter antal dagar på sjukfrånvaron. Korttidsfrånvaron har ökat, 4,3 % (4,0%) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron i intervallet 15-59 dagar ligger stabilt kring 1 %. Den långa sjukfrånvaron ≥ 60 dagar har och är nu 3,2 % (2,6 %).

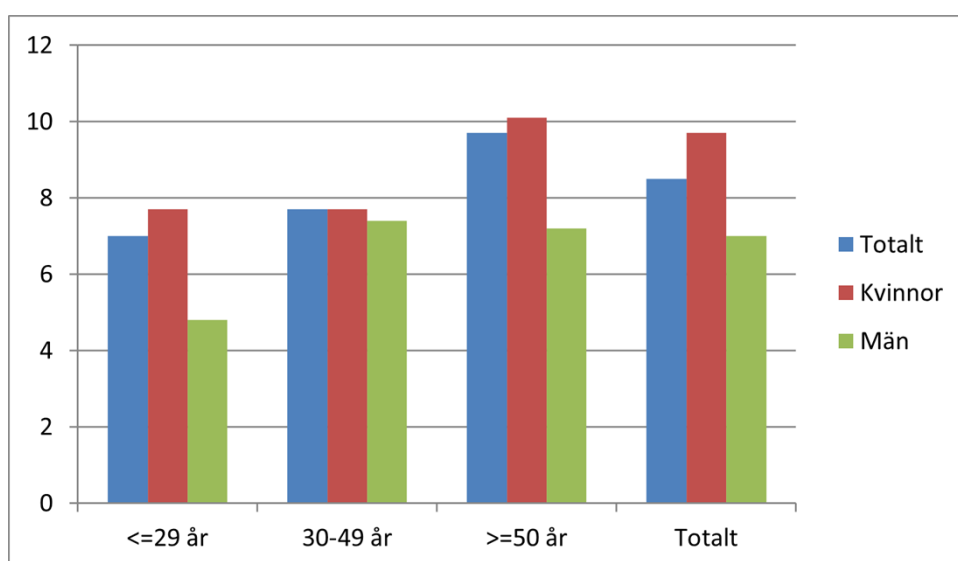
Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Antalet anställda med längre sjukskrivningar är 51(50) personer, har ökat något. Av dessa har antalet personer med hel sjukskrivning minskat från 32 till 28 personer medan antalet med partiell sjukskrivning har ökat från 18 till 23 personer.

Antal personer med hel eller partiell sjukfrånvaro = 60 dagar, mätdatum 31 december respektive år	2022	2021	2020
Helt sjukskrivna inkl rehabersättning	28	32	27
Partiellt sjukskrivna	23	18	10
Summa	51	50	37

Sjukfrånvaro per kön och ålder

Sjukfrånvaron har ökat bland både kvinnor och män och i samtliga åldersintervaller samt inom samtliga nämnder. Sjukfrånvaron ligger på en hög nivå sedan coronapandemin och har fortsatt öka under året.

3.6.3 Attraktiv arbetsgivare och personalarbete

Götene kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare och det finns många olika delar att arbeta med för att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Arbetet kring helhetsresan har fortsatt. Inom omsorgen har timbanksavtalet avvecklats och en övergång till fast schema har skett under året. Nästa steg i helhetsresan har påbörjats under hösten där man har börjat arbeta med förskola, skola. För att klara kompetensförsörjningen framåt måste fler arbeta mer. 2022 har sysselsättningsgraden ökat vilket är i positiv riktning. Vi har också haft en ökning av andelen tillsvidareanställda och en minskning av andelen visstidsanställda. Vilket är mer hållbart för kommunen på sikt.

Äldreomsorgslyftet syftar till att stärka kompetensen inom vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning till undersköterska på betald arbetstid. 10 medarbetare har påbörjat och flera har avslutat sin undersköterskeutbildning inom ramen för äldreomsorgslyftet.

Via omställningsfonden vidareutbildas ytterligare några undersköterskor samt några barnskötare.

3.6.4 Chefsutveckling

Utbildningen Framtida ledare genomfördes under våren 2022 och Götene kommun hade med fyra deltagare. Framtida ledare har kommunerna i Västra Skaraborg tagit fram gemensamt och

är ett utvecklingsprogram för medarbetare som i framtiden är intresserade av att arbeta som ledare i någon av kommunerna. Utbildningen omfattar 9 dagar och lägger en grund för ett eventuellt framtida uppdrag och ger såväl teoretiska som praktiska kunskaper.

I samverkan Essunga, Grästorp och Vara genomför även ett Utvecklingsprogram för nya chefer. Utvecklingsprogrammet syftar till att introducera nya chefer och utbildningsdagar hålls kring grundläggande kunskap i personalfrågor, arbetsmiljö och rehabilitering, ekonomifrågor, kommunal förvaltning samt kommunikation och coachande samtal.

Chefsdagar för alla kommunens chefer har genomförts. Den första dagen föreläste Mats Alvesson, professor vid Ekonomihögskolan vid Lunds universitet, som utmanade oss omkring begreppet värdegrunder med mera.

Den andra dagen arbetade Elisabeth Kuylenstierna med chefsgruppen under rubriken ”Världens bästa ledarskap”. Det var två fullmatade dagar som både utmanade och gav cheferna kraft inför framtiden.

Under året har en arbetsmiljöutbildning genomförts för chefer och skyddsombud i systematiskt arbetsmiljöarbete under två heldagar. Utbildningen består av en dag per chef och skyddsombud och totalt har drygt 100 medarbetare (chefer och skyddsombud) gått utbildningen.

Under hösten genomfördes en utbildningsdag där Per Andersson höll i förmiddagen och pratade om individuell lön och lönekriterier som inspiration inför kommande löneöversyn. På eftermiddagen informerade HR-enheten om nya LAS-reglerna och vad de innebär för kommunen samt gick igenom det nya samverkansavtalet.

3.6.5 Framtiden

Mycket händer i vårt närområde med stora etableringar som den nya batterifabriken i Mariestad. Konkurrensen om arbetskraften kommer bli mycket hårdare de närmsta åren. Götene kommun måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften kommunen behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställd. Vi kommer att behöva fortsätta att hitta nya arbetssätt där vi kan arbeta effektivare för att klara vår kompetensförsörjning. Samverkan kommer att bli en viktig del kring kompetensförsörjningen. Kompetensforum Skaraborg har startats och man arbetar med stötta kompetensförsörjning för området. Götene kommun finns med i arbetet kring livet i Skaraborg. Där presenteras vilka möjligheter det finns att arbeta, bo och leva i Götene. Götene kommun har under året haft en hög personalomsättning och kommunen behöver fortsätta arbeta utifrån ett behålla perspektiv.

Sjukfrånvaron har gått upp under året och arbetet med att minska sjukfrånvaron måste fortsätta efter att pandemin är över. Vi behöver öka vårt samarbete med vår företagshälsovård kring hälsosamtal, hälsoanalyser och rehabilitering. Kan kommunen få tillbaka fler sjukskrivna i arbete bidrar det till att inte lika många nya medarbetare behöver rekryteras.

3.7 Förväntad utveckling

Resultaten i kommunsektorn har de senaste åren varit rekordhöga. Dock ser framtiden annorlunda ut. Sverige är på väg in i en lågkonjunktur. Inflationen har under 2022 varit högre än de senaste 30 åren och den leder till ökande livsmedels- och byggkostnader och fortsatta höga energi- och drivmedelspriser. Inflationen leder också till kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner.

Under 2022 har riksbanken höjt reporäntan och ett generellt högre ränteläge är att vänta.

Götene kommun har ett budgeterat resultat för 2023 som är 1,3 mnkr. Det är ett resultat som inte når upp till kommunens resultatmål att resultatet för det enskilda året ska vara minst 0,5

procent av skatter och statsbidrag.

4 Ekonomiska sammanställningar

4.1 Resultaträkning

Resultaträkningen visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det uppkommit.

Miljoner kronor	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	181,0	198,8	322,4	346,8
Verksamhetens kostnader	2	-951,0	-931,3	-1 060,0	-1 048,3
<i>Jämförelsestörande post</i>	3	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	4	-36,8	-34,9	-57,7	-55,8
Nedskrivningar	5	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader		-806,7	-767,4	-795,3	-757,3
Skatteintäkter	6	676,7	645,5	676,7	645,5
Generella statsbidrag o utjämning	7	215,6	201,0	215,6	201,0
Verksamhetens resultat		85,6	79,1	97,0	89,2
Finansiella intäkter	8	4,4	1,2	3,8	0,6
Finansiella kostnader	8	-10,5	-8,1	-13,1	-10,3
Resultat efter fin. Poster		79,6	72,2	87,8	79,5
Skattekostnader		0,0		0,0	
Resultat efter fin. Poster		79,6	72,2	87,8	79,5
Extraordinära intäkter/kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		79,6	72,2	87,8	79,5

Kommunens resultat för 2022 uppgår till 79,6 mnkr, vilket är 7,4 mnkr högre jämfört med föregående år. I förhållande till skatter och bidrar är resultatet för 2022 8,9 procent.

Kommunens nettokostnader för 2022 är 39,3 mnkr högre jämfört med 2021. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 45,8 mnkr högre för 2022 jämfört med 2021.

Götene kommuns samlade resultat inklusive de kommunala bolagen uppgår till 87,8 mnkr efter eliminering av koncerninterna poster och skatt.

Kommentar till kommunens resultat och budgetavvikelser finns i avsnitt 7. Driftredovisning.

4.2 Kassaflydesanalys

Miljoner kronor	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		79,6	72,2	87,8	79,5
Justering för av- och nedskrivningar		36,8	34,9	57,7	53,5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	9	-1,7	-8,2	2,3	-6,8

Miljoner kronor	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2022	2021	2022	2021
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		114,6	98,9	142,1	126,2
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		-24,3	-99,8	-30,4	-88,8
Ökning (-) / minskning (+) exploateringsstillgångar		-9,7	-3,5	-10,9	-8,8
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		-9,5	-14,8	6,1	-29,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		80,8	-19,2	107,1	-1,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Köp av materiella anläggningstillgångar	10	-67,3	-47,9	-141,4	-77,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11	4,1	7,1	8,2	10,1
Nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar		0,0		0,0	
Köp av finansiella anläggningstillgångar	12	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-64,5	-42,1	-134,5	-68,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0,0		50,7	19,5
Minskning av långfristig skuld	14	-8,7	-7,5	-26,7	-21,1
Investeringsinkomster		0,6	-0,5	0,6	-0,5
Förändring av förutbetalda anslutningsavgifter		0,0		4,4	5,6
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	15	2,4	-1,6	2,0	-1,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-5,7	-9,6	31,0	1,9
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet		10,6	-70,8	3,7	-67,7
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		37,0	107,9	56,1	123,8
Likvida medel vid årets slut		47,7	37,0	59,8	56,1
Förändring likvida medel		10,6	-70,8	3,7	-67,7

Kassaflödesanalysen visar att kommunens likvida medel har ökat med 10,6 mnkr till 47,7 mnkr vid årets utgång. Kassaflödet från den löpande verksamheten är 80,8 mnkr vilket

innebär en ökning av likvida medel. Kassaflödet från investeringsverksamheten är -64,5 mnkr, det vill säga ett utflöde av likvida medel.

För kommunen tillsammans med helägda bolag är kassaflödet 3,7 mnkr, det vill säga ett positivt kassaflöde. Kassaflödet från investeringsverksamheten för kommunen tillsammans med helägda bolag är -134,5 mnkr. Under åren har de kommunala bolagen upptagit lån om 50,7 mnkr som ökar likvida medel.

4.3 Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16	664,4	635,1	887,0	814,3
Maskiner och inventarier	17	34,8	37,7	256,8	250,3
Övriga materiella anläggningstillgångar				0,0	3,0
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		699,2	672,8	1 143,7	1 067,6
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper, andelar	18	38,9	37,6	15,5	14,1
Långfristiga fordringar	19	1,1	3,5	1,1	4,3
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		40,0	41,1	16,6	18,4
Summa anläggningstillgångar		739,2	713,9	1 160,3	1 086,0
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m (exploateringstillg)		23,3	23,2	44,2	33,5
Fordringar	20	129,6	113,4	157,9	130,8
Kortfristiga placeringar	21	73,1	65,0	73,0	60,6
Kassa och bank		47,7	37,0	59,8	56,1
Summa omsättningstillgångar		273,6	238,6	334,9	281,0
SUMMA TILLGÅNGAR		1 012,7	952,5	1 495,2	1 367,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		79,6	72,2	87,8	81,2
<i>Varav årets avs till RUR</i>		20,0	0,0	0,0	0,0
Resultatutjämningsreserv (RUR)		40,3	40,3	40,3	40,3
Balanserat resultat	22	425,7	353,5	490,4	410,1
Summa eget kapital		565,5	466,0	618,5	531,6
Pensionsavsättningar	23	17,0	15,0	17,0	15,0
Övriga avsättningar	24	35,3	39,0	53,3	56,4

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2022	2021	2022	2021
Avsättningar		52,2	54,0	70,3	71,4
Skulder					
Långfristiga skulder	25	243,7	251,8	572,9	551,7
Kortfristiga skulder	26	171,3	180,7	233,5	212,3
Summa skulder		415,0	432,5	806,5	764,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 012,7	952,5	1 495,2	1 367,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	27	186,7	193,9	186,7	193,9
Borgensåtaganden, beviljad	28	754,3	754,7	754,3	754,7
Borgensåtagande, nyttjad	28	554,7	534,0	554,7	534,0
Leasingkostnader	29	2,9	2,9		

Balansräkningen beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansräkningen visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital).

4.4 Notförteckning

Not 1 Verksamhetens intäkter

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Bidrag	71,0	89,9	71,0	89,9
Taxor och avgifter	26,4	24,7	122,9	131,9
Hyor och arrenden	17,5	15,9	47,5	45,4
Försäljningsmedel	9,3	11,4	25,6	22,7
Försäljning av verksamheter och entreprenader	47,7	46,7	46,3	46,7
Försäljning av exploateringsfastigheter o anläggningstillgångar	9,1	10,1	9,1	10,1
Summa	181,0	198,8	322,4	346,8

Not 2 Verksamhetens kostnader

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Kostnader för arbetskraft	556,5	549,1	586,1	578,1
Entreprenad och köp av verksamhet	162,8	159,7	162,8	159,7
Transporter och resor	20,2	21,3	20,2	21,3
Bidrag och transfereringar	21,0	27,0	21,0	27,0
Hyror	68,3	93,3	69,4	79,7
Driftkostnader	0,0	0,0	45,5	49,5
Reparation och underhåll	1,2	0,0	19,1	22,5
Energiskatt och punktskatt	0,0	0,0	1,5	0,8
Övriga kostnader	120,9	80,9	134,4	139,8
Summa	951,0	931,3	1 060,0	1 078,4

Not 3 Jämförelsestörande kostnader

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Summa				

Not 4 Avskrivningar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar fastigheter och anläggningar	31,0	29,8	37,3	36,1
Avskrivning maskiner och inventarier	5,8	5,1	20,4	19,7
Summa	36,8	34,9	57,7	55,8

Not 5 Nedskrivningar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Summa				

Not 6 Skatteintäkter

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	657,2	628,3	657,2	628,3
Slutavräkning föregående år	4,2	2,2	4,2	2,2
Prognos slutavräkning innevarande år	15,3	15,1	15,3	15,1
Summa	676,7	645,5	676,7	645,5

Not 7 Kommunalekonomisk utjämning

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämningsbidrag	150,4	136,4	150,4	136,4
Regleringsbidrag	36,5	39,2	36,5	39,2
Fastighetsavgift	35,3	34,9	35,3	34,9
Övriga generella bidrag	8,7	0,0	8,7	0,0
Stärka välfärden	0,0	6,4	0,0	6,4
Kostnadsutjämningsavgift	-10,9	-15,8	-10,9	-15,8
Avgift/bidrag till LSS-utjämning	-4,4	-0,1	-4,4	-0,1
Summa	215,6	201,0	215,6	201,0

Not 8 Finansiella intäkter och kostnader

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier o andelar	0,2	0,0	0,2	0,0
Räntor på utlämnade lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntor på likvida tillgångar	1,1	0,0	1,2	0,2
Övriga finansiella intäkter	3,1	1,2	2,4	0,4
Summa finansiella intäkter	4,4	1,2	3,8	0,6
Finansiella kostnader				
Räntor långfristiga lån	8,0	7,7	10,7	10,2
Ränta på likvida medel	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	2,5	0,4	2,3	0,1
Summa finansiella kostnader	10,5	8,1	13,1	10,3

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Förändring avsättning pensioner	-1,9	-8,1	-1,9	-8,2
Värdetförändring verkligt värde värdepapper Söderberg	1,9	0,0	1,9	0,0
Värdetförändring verkligt värde värdepapper Swedbank A	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinster exkl exploatering	0,0	0,0	-0,7	0,0
Realisationsförlust	0,0	0,0	0,0	0,6
Förändr. investeringsinkomst tidigare år	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Finansiell leasing avskrivningar och amortering	-1,4	0,0	-1,4	0,0
Ändring avsättning skog	0,0	0,0	-0,3	0,0
Kassadifferens	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdisposition	0,0	0,0	5,7	-0,2
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	0,7	1,0
Justering Upplupen räntekostnad	0,0	0,0	0,1	0,0
Justering inbet/utbet skatt på årets resultat	0,0	0,0	-0,1	0,0
Förutbetalda anslutningsavgifter, inbet t.o.m. 211231	0,0	0,0	-1,4	0,0
Summa	-1,7	-8,2	2,3	-6,8

Not 10 Förvärv av materiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Investeringar fastigheter och anläggningar	48,7	45,9	52,9	50,3
Investeringar maskiner och inventarier	2,3	2,0	25,0	24,1
Pågående investeringar	16,2		63,5	3,0
Summa	67,3	47,9	141,4	77,4

Not 11 Försäljning av materiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Försäljning mark, fastigheter o anläggningar	4,0	5,7	6,5	8,7
Försäljning maskiner o inventarier	0,1	1,4	1,7	1,4
Summa	4,1	7,1	8,2	10,1

Not 12 Köp av finansiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Köp av grundfondskapital (andelar Kommuninvest)	1,3	1,3	1,3	1,3
Summa	1,3	1,3	1,3	1,3

Not 13 Försäljning av finansiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Försäljning av aktier	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa				

Not 14 Amortering av långfristig skuld

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Amortering	-7,7	-7,5	-25,7	-21,1
Investeringsbidrag	-1,0	0,0	-1,0	0,0
Summa	-8,7	-7,5	-26,7	-21,1

Not 15 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Lundsbrunns Golfklubb	0,2	-0,2	0,2	-0,2
Medeltidens Värld	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest	0,0	1,3	0,0	1,3
Övrig fordran	2,2	-0,2	1,8	-0,2
Värdereglering omklassat från värdereglering kundfordringar till diverse kortfristiga fordringar	0,0	-2,4	0,0	-2,4
Summa	2,4	-1,6	2,0	-1,6

Not 16 Fastigheter och anläggningar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Tillgångarnas anskaffningsvärde	990,4	974,7	1 191,8	1 265,5
Tillkommande och avgående tillgångar	38,9	15,7	40,5	19,9
Pågående investeringar	16,2	16,2	61,6	18,1
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-31,0	-29,8	-37,3	-36,1
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	-0,2
Ackumulerade avskrivningar	-350,2	-341,7	-365,9	-452,9
Ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-3,6	0,0
Summa	664,4	635,1	887,0	814,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod fastigheter och anläggningar	28,2	17,9	30,3	22,0

Not 17 Maskiner och inventarier

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Tillgångarnas anskaffningsvärde	79,3	107,6	451,1	465,2
Tillkommande och avgående tillgångar	2,2	-28,3	24,1	-10,5
Pågående investeringar	0,0		6,7	3,7
Överföringar	0,7	0,0	0,7	0,0
Årets avskrivningar	-5,8	-5,1	-20,4	-19,7
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar	-41,7	-36,6	-205,4	-188,5
Ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	34,8	37,7	256,8	250,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod maskiner och inventarier	10,4	10,5	19,7	18,8

Not 18 Aktier, andelar, bostadsrätter, grundfonder

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Aktier				
Swedbank anskaffningsvärde	0,1	0,1	0,1	0,2
Swedbank Värdeförändring	0,1	0,2	0,1	0,0
Netwest	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktier SKR	0,0	0,0	0,0	0,0
HBV	0,0	0,0	0,1	0,0
Delsumma aktier	0,2	0,2	0,3	0,2
Aktier i kommunens koncernföretag				
AB GöteneBostäder	5,0	5,0	0,0	0,0
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5	0,0	0,0
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0	0,0	0,0
Destination Läckö-Kinneulle AB	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma aktier i kommunens koncernföretag	23,6	23,7	0,2	0,2
Andelar				
Södra skogsägarna, Götene EDF, Medflyttarakademin	0,1	0,1	0,1	0,1
Delsumma andelar	0,1	0,1	0,1	0,1
Bostadsrätter				
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma bostadsrätter	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Kommuninvest i Sverige AB	14,4	13,1	14,4	13,1
Delsumma grundfondskapital	14,4	13,1	14,4	13,1
Summa aktier, andelar, bostadsrätter, grundfonder	38,9	37,6	15,5	14,1

Not 19 Långfristiga fordringar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Lundsbrunns golfklubb (*)	1,1	1,3	1,1	1,3
Kommuninvest	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga långfristiga fordringar	0,0	2,2	0,0	2,3
Uppskjuten skattefordran	0,0		0,0	0,7
Summa	1,1	3,5	1,1	4,3

Not 20 Kortfristiga fordringar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21,1	52,9	27,2	51,9
Kundfordringar	9,6	6,9	31,6	25,0
Skattekonto och redovisning moms	23,4	9,1	23,5	9,3
Upplupna skatteintäkter	74,3	45,2	74,3	45,2
Övriga kortfristiga fordringar	1,2	-0,7	1,3	-0,6
Summa	129,6	113,4	157,9	130,8

Not 21 Kortfristiga placeringar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga placeringar	73,1	65,0	73,0	60,6
Summa	73,1	65,0	73,0	60,6

Not 22 Balanserat resultat

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Ingående balans eget kapital*	353,5	324,7	416,5	381,4
Balansering av föregående års resultat	72,2	28,8	73,8	28,8
Utgående balanserat resultat	425,6	353,5	490,4	410,1
<i>*Ingående balanserat eget kapital exklusive RUR</i>				

Not 23 Pensionsavsättningar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	15,0	13,4	15,0	13,4
Särskild avtalspension	0,8	1,3	0,8	1,3
Pensionsutbetalningar	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,3	0,0	0,3	0,0
Förändring av löneskatten	0,4	0,3	0,4	0,3
Övrigt	0,8	0,0	0,8	0,0
Utgående pensionsskuld	17,0	15,0	17,0	15,0
Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	46,3	40,6	46,3	40,6
Överskottsmedel	11,8	9,9	11,8	9,9
Aktualiseringsgrad	99	99	99	99

Not 24 Övriga avsättningar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Götene Företagskooperativ	0,5	0,5	0,5	0,5
Beräknad skattekostnad på obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	13,9
Återställning Medeltidens Värld	0,0	0,0	0,0	3,1
Avsättning statlig infrastruktur E20 utbyggnad	33,2	37,0	33,2	37,0
Övrigt	0,0	0,0	18,0	0,4
Avsättning för återställande av skog	1,6	1,5	1,6	1,5
Summa övriga avsättning	35,3	39,0	53,3	56,4
Summa avsättningar	52,2	54,0	70,3	71,4

Not 25 Långfristiga skulder

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
<i>Ingående låneskuld</i>	240,0	247,4	506,1	507,2
Återläggning av årets beräknade amorteringar	-7,7	0,0	8,0	15,0
Årets faktiska amorteringar	0,0	-7,5	-25,7	-28,1
Lösen av lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya lån	0,0	0,0	44,4	20,0
Beräknad amortering och lösen av lån	0,0	0,0	-8,0	-8,0
<i>Utgående låneskuld</i>	232,2	240,0	524,8	506,1
Investeringsbidrag	11,4	11,8	11,4	11,8
Förutbetalda anslutningsavgifter	0,0	0,0	36,7	33,8
Summa långfristiga skulder	243,7	251,8	572,9	551,7

Not 26 Kortfristiga skulder

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Semesterlöneskuld	30,4	32,8	31,9	34,2
Leverantörsskulder	41,4	37,9	67,4	49,5
Kortfristig del av långfristiga lån	0,0		11,1	10,7
Pensionsutbetalning individuell del	16,0	16,4	16,0	16,4
Lagstadgade avgifter	21,0	10,8	21,8	11,8
Personalens källskatt	16,2	8,0	16,6	8,4
Skatteskuld	0,6	12,0	1,2	13,8
Övrigt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0,0	12,0	10,6	8,6
Upplupna löner	3,6	3,9	3,7	4,2
Upplupna pensionsavgifter försäkrade	1,4	1,8	1,4	1,8
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	4,2	5,0	4,2	5,1
Upplupen särskild löneskatt utbetalda pensioner	0,0	0,6	0,1	0,6
Okompenserad övertid	0,9	1,0	0,9	1,0
Förutbetalda skatteintäkter	0,0	7,3	0,0	7,3
Upplupna räntekostnader	0,0		0,5	0,3
Pågående projekt	0,0	0,0	0,0	0,0
Förskott från kunder	0,0		3,7	6,5
Interimposter leverantörsreskontra	29,3	30,5	30,9	31,2
Interimkonto kundreskontra	5,8	0,1	5,8	0,1
Övriga kortfristiga skulder	0,5	0,7	5,5	1,0
Summa	171,3	180,7	233,5	212,3

Not 27 Ansvarsförbindelse

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Ingående ansvarsförbindelse	193,9	198,5	193,9	198,5
Pensionsutbetalningar	-10,3	-10,8	-10,3	-10,8
Nyintjänad pension	-0,7	0,1	-0,7	0,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,2	2,7	4,2	2,7
Förändring av löneskatten	-1,4	-0,9	-1,4	-0,9
Byte av tryggande	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	3,9	0,0	3,9
Övrigt	1,0	0,4	1,0	0,4
Utgående ansvarsförbindelse	186,7	193,9	186,7	193,9

Not 28 Borgensåtaganden

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Borgensåtaganden, beviljad				
Kommunalt ägda företag	440,0	440,0		
Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim	311,6	311,6		
Övriga åtaganden	2,7	3,1		
Summa borgensåtaganden, beviljad	754,3	754,7	0,0	0,0
Borgensåtaganden, nyttjad				
Kommunalt ägda företag	303,7	276,8		
Kooperativa Hyresgästförening Götene Äldreheim	249,5	255,7		
Övriga åtaganden	1,5	1,5		
Summa borgensåtaganden, nyttjad	554,7	534,0	0,0	0,0

Not 29 Leasingkostnad leasingbilar

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Leasingkostnad leasingbilar	2,9	2,9	3,1	0,0
Inom 1 år	1,8	1,5	1,9	
Inom 1-5 år	1,1	1,4	1,2	
Efter 5 år	0,0	0,0	0,0	

Kostnader räkenskapsrevision

	Kommunen		Sammanställd	
	2022	2021	2022	2021
Kostnader räkenskapsrevision	0,1	0,1	2,1	0,2

5 Redovisningsprinciper

5.1 Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Partiell pensionsinlösen har gjorts 2005 med 4,3 mnkr är utbetalda till KPA. 2006 har ytterligare avsättning gjorts på samma sätt med 10,2 mnkr. Även 2019 och 2020 gjordes partiell pensionsinlösen med 21,9 mnkr respektive 16,7 mnkr, båda beloppen är exklusive löneskatt.

Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Från 2010 innehåller avsättningen även en beräkning av pensionsskulden för förtroendevalda politiker.

Kommunen har använt sig av Skandias prognos för beräkning av pensioner.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade i enlighet med RKR R10. Från 2010 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse.

5.2 Avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är i bokslut 2022 på totalt 33,2 mnkr inklusive indexering. Bidraget har tidigare kostnadsförts med 1,8 mnkr per år. År 2017 kostnadsfördes resterande del av medfinansieringsbidrag, vilket innebar en engångskostnad på 38,8 mnkr. Första utbetalningen på 5,7 mnkr gjordes under 2020. Under 2021 och 2022 har 12,9 mnkr respektive 6,2 mnkr gjorts. 2022 har en indexering av avsättningen för E20 kostnadsfört med 2,3 mnkr och ökar därmed avsättningen med samma belopp.

Tidigare år har kommunen haft angrepp av granbarkborre i vissa av de kommunägda skogarna. Som en del i bekämpningen har angripna granar avverkats. Detta har inneburit delvis oplanerade intäkter då vi fått ta ner och sälja träd som inte skulle avverkats om de inte varit angripna eller riskerade att bli det. Enligt skogsvårdslagen är skog en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en bra avkastning, samtidigt som hänsyn till natur och kulturmiljön ska ske. Det ska enligt lagen anläggas en ny skog senast under tredje året efter avverkningsåret och främjande av skogens utveckling genom röjning, gallring och eventuell stödplantering bör också ske. För att Götene kommun ska upprätthålla detta och återställa skogen efter effekterna av avverkning till följd av granbarkborreangrepp görs en avsättning årsvis för återställande av skog. Reglering av avsättningen gjordes under 2022 och avsatta medel för period 2023-2027 är 1,6 mnkr.

5.3 Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

5.4 Värdering av anläggningstillgångar

Götene kommun följer inte RKR R4, där det klassas som en investering över ett halvt prisbasbelopp och de har en nyttjandeperiod över tre år.

För att en investering ska betraktas som en anläggningstillgång krävs en varaktighet på minst

3 år samt ett värde på minst 100 tkr. Inventarier som har ett lägre värde än 100 tkr samt/eller har en nyttjandeperiod/varaktighet under tre år anses vara mindre och aktiveras därmed inte som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiserar över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk och metoden är linjär avskrivning. Fördelning av anläggningstillgångar i komponenter och som tillämpas enligt rutinen för komponentavskrivning.

Avskrivningstiderna är följande:

- Maskiner och inventarier 5-20 år
- Fordon 5-10 år
- Fastigheter 10-50 år
- Gata/Park/Natur 5-50 år
- IT/Bredband 3-20 år
- Mark och förstärkningslager i gata har ingen avskrivning.

5.5 Finansiella instrument

De finansiella instrument som värderats till verkligt värde är de publika aktier som kommunen har i sin aktieportfölj. Dessa är värderade enligt aktiernas dagskurs per 2021-12-31. Övriga instrument där verkligt värde inte kunnat framställas på ett tillförlitligt sätt har värderats till anskaffningsvärde. Aktier i kommunens koncernföretag har värderats till anskaffningsvärde.

Under 2021 placerade kommunen överlikviditet om 65,0 mnkr i en kortfristig likviditetsförvaltning och i början av 2022 placerades ytterligare 10,0 mnkr. Placeringen är gjord i en mix av räntefonder med olika placeringsinriktning.

5.6 Finansiell leasing

Svenska kommuner och regioner använder i varierande omfattning leasing för att finansiera och få tillgång till resurser som krävs i verksamheten. Redovisning av dessa leasing- och hyresavtal påverkar i stor utsträckning kommunernas och regionernas redovisade resultat och ställning. Den normgivning som finns på området syftar till att skapa en neutral och jämförbar redovisning, oavsett hur kommuner och regioner väljer att finansiera resursanskaffningen.

Redovisning av leasingavtal är inte särskilt reglerad i Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Götene kommun redovisar finansiell leasing enligt Rådet för kommunal redovisning:s (RKR:s) rekommendation R5.

Enligt rekommendationen ska leasetagaren redovisa objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som en skuld i balansräkningen. Skulden amorteras linjärt över avskrivningstiden. Ett finansiellt leasingavtal medför avskrivningar och räntekostnader som ska redovisas i resultaträkningen. Tillgången ska skrivas av enligt samma princip som gäller för andra tillgångar av samma slag.

För 2022 utgör redovisning av finansiell leasing 232,3 mnkr i långfristiga skulder, 197,2 i anläggningstillgångar. Det egna kapitalet har justerats ner med 33,6 mnkr. Resultatpåverkan 2022 hänförd till redovisning av finansiell leasing är att årets resultat minskas med 1,4 mnkr.

Jämförelsesiffror för 2021 har justerats och stämmer därmed inte med publicerad årsredovisning för 2021.

5.7 Redovisning av statsbidrag

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendation RKR R2 ska statsbidrag redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Om ett statsbidrag är generellt eller riktat påverkar hur det ska redovisas. Det som är avgörande för om ett statsbidrag ska klassificeras som generellt eller riktat beror på om det finns något villkor avseende krav på prestation (med risk för återbetalning om villkoren inte uppfylls).

Huvudprincipen är att en intäkt redovisas när intäktskriterierna är uppfyllda. I RKR R2 finns dock en restriktion som säger att om bidraget eller kostnadsersättningen avser två eller flera redovisningsperioder, men det inte framgår hur mycket av bidraget eller kostnadsersättningen som avser respektive period, ska bidraget periodiseras med jämn fördelning från och med den tidpunkt då bidraget enligt restriktionerna får börja intäktsredovisas till och med den tidpunkt då hela bidraget ska vara intäktsredovisat.

RKR tydliggjorde sin rekommendation sent under året vilket gjorde att vissa generella statsbidrag till Socialnämnden såsom "Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre" hade Socialnämnden räknat med att kunna periodisera över till 2023 i sin helhet. Detta innebar att man heller inte hade någon möjlighet att förbruka bidraget under 2022. Kommunen väljer därför att under 2022 göra avsteg från RKR:s rekommendation R2 men har för avsikt att följa den från och med 2023.

Götene kommun har valt att inte följa de yttrande som lämnas av Rådet för kommunal redovisning gällande statsbidrag från Migrationsverket för ersättning för etablering och introduktion för nyanlända personer i form av schablonbelopp. Schablonbeloppet betalas ut under två års tid och ska täcka exempelvis boställning, merkostnader i förskola och skola, utbildning i svenska för invandrare samt samhällsorientering, administration, ekonomiskt bistånd, tolk samt andra kommunala insatser för att underlätta etablering. På grund av det höga mottagandet som varit har starten på etablering i många fall startat senare, med följd att etablering kommer pågå längre än två år efter uppehållstillstånd.

6 Investeringsredovisning

Respektive nämnds och bolags investeringar redovisas under kapitel nio Nämndernas Årsredovisningar samt kapitel tio Götene kommuns bolag, kommunalförbund och medlemskap.

Årets investeringsprojekt

Investeringsredovisning, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Nämnd			
Kommunstyrelsen	12,0	47,8	35,8
Nämnd utbildning, kultur och fritid	3,1	4,9	1,8
Socialnämnd	0,2	0,3	0,1
Nämnd för service och teknik	51,4	54,5	3,1
Summa kommunen	66,7	107,5	40,8
Bolag			
Götene Vatten & Värme AB	23,9	29,7	5,8
AB GöteneBostäder	4,9	4,7	-0,2
Medeltidens Värld AB			
Summa bolag	28,8	34,4	5,6
Summa kommunen och bolag	95,5	141,9	46,4

Under 2022 investerade kommunen för 66,7 mnkr. Kommunens investeringsbudget var 107,5 mnkr, vilket innebär att 40,8 mnkr av budgeten inte utnyttjades.

Kommunen tillsammans med de kommunalt ägda bolagen investerade för totalt 95,5 mnkr under 2022.

7 Driftredovisning

Miljoner kronor	Resultat 2022	Intäkter Utfall 2022	Intäkter Budget 2022	Intäkter Utfall 2021	Kostnad Utfall 2022	Kostnad Budget 2022	Kostnad Utfall 2021	Budgetavvikelse Intäkt	Budgetavvikelse kostnad	Budgetavvikelse Totalt
Kommunfullmäktige	-2,5	0,4	0,4	0,0	-2,9	-2,9	-2,1	0,0	0,0	0,0
Revisionsnämnd	-1,1	0,0	0,0	0,0	-1,1	-1,2	-1,0	0,0	0,1	0,1
Överförmyndare	-1,2	0,0	0,0	0,0	-1,2	-1,2	-1,2	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelse	-63,0	37,2	33,0	38,2	-100,2	-105,3	-97,4	4,2	5,1	9,3
Nämnd för utbildning, kultur och fritid	-359,3	47,2	38,3	56,6	-406,5	-405,3	-410,8	8,9	-1,3	7,7
Socialnämnd	-332,6	116,2	54,8	151,7	-448,8	-388,2	-463,3	61,4	-60,6	0,8
Miljö- och bygglövsnämnd	-0,3	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0
Lönenämnd	0,0	9,4	8,0	7,9	-9,4	-8,1	-7,9	1,4	-1,3	0,1
Service och teknik	-24,0	29,0	23,2	28,2	-53,0	-44,3	-50,0	5,8	-8,7	-2,9
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-12,9	0,0	0,0	0,0	-12,9	-12,5	-12,6	0,0	-0,4	-0,4
Nämndsnetto	-796,8	239,5	157,7	282,6	-1 036,3	-969,3	-1 046,6	81,8	-67,1	14,7
Personalkostnadsökning	0,0					-0,2		0,0	0,2	0,2
Pensionskostnader	-22,5	0,1			-22,6	-18,9	-17,8	0,1	-3,7	-3,6
Övrigt finansiering	8,7	19,1	1,5	21,1	-10,4	0,0	-12,2	17,6	-10,4	7,2
Förändring kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,1	0,1	0,0	3,1	3,1
Justering för internränta	5,0	5,0	5,2	5,5		0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Verksamhetens nettokostnader	-805,6	263,6	164,4	309,2	-1 069,2	-991,4	-1 076,5	99,2	-77,8	21,4
Skatteintäkter	676,7	676,7	652,2	645,5				24,4	0,0	24,4
Generella statsbidrag o utjämning	207,0	222,2	214,7	210,1	-15,3	-14,6	-15,9	7,5	-0,7	6,8
Verksamhetens resultat	78,0	1 162,5	1 031,3	1 164,8	-1 084,5	-1 005,9	-1 092,4	131,2	-78,6	52,6
Finansnetto	1,5	4,1	1,7	1,8	-2,6	-2,4	-0,3	2,4	-0,2	2,2
Resultat efter finansiella poster	79,5	1 166,6	1 033,0	1 166,6	-1 087,1	-1 008,3	-1 092,7	133,6	-78,7	54,9
Extraordinära intäkter/kostnader										
Årets resultat	79,5	1 166,6	1 033,0	1 166,6	-1 087,1	-1 008,3	-1 092,7	133,6	-78,7	54,9

Nedanstående text ger förklaringar till budgetavvikelser som visas i kolumnen budgetavvikelse totalt (kolumnen längst till höger).

Kommunens resultat är 79,6 mnkr vilket 8,9 % av skatter och statsbidrag och 54,9 mnkr bättre än budgeterat.

Nämnder

Nämnderna visar ett gemensamt överskott med 14,7 mnkr. Störst budgetavvikelser visar kommunstyrelsens verksamheter med 9,3 mnkr och nämnden för utbildning, kultur och fritid med 7,7 mnkr. Socialnämnden visar ett överskott med 0,8 mnkr. Nämnden för service och teknik och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg visar underskott med 2,9 mnkr respektive 0,4 mnkr.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna är 3,6 mnkr högre än budgeterat och visar därmed ett underskott. Under 2022 har 1,6 mnkr ur kommunens överskottsfond för pensioner använts. Uttaget ur överskottsfonden redovisas som en finansiell intäkt på finansnettot.

Övrigt finansiering

Övrigt finansiering visar ett överskott med 7,2 mnkr. Överskottet beror på flera poster. Under våren 2022 har kommunfullmäktige beslutat att ett nytt badhus ska byggas. I och med detta kommer befintligt badhus behöva rivas och därför har det bokförda värdet på befintligt badhus kostnadsförts med 2,8 mnkr.

2018 löste kommunen ut hyreskontraktet för det tidigare HVB-hemmet Kittelgatan.

Kommunen anlitar extern part för genomgång av återsökning av moms och den externa parten

ansåg att momsens hänförlig till hyreskostnaden av Kittelgatan var möjlig att återsökas från Skatteverket. Skatteverket gjorde först bedömningen att kommunen inte hade rätt till återsökning av momsens. Ärendet har prövats av förvaltningsrätten och i början av 2022 blev det klart att kommunen är berättigad till momsåtersökningen som genererar en intäkt på 3,8 mnkr. Den externa part som kommunen anlitat har enligt avtal tagit ut ett arvode om 0,9 mnkr vilket innebär att nettoeffekten påverkar kommunens resultat positivt med 2,9 mnkr, vilket är medräknat i prognosen.

Från och med 1 januari 2022 har Götene kommun ingått medlemskap i kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinning Skaraborg (AÅS). Som ny medlem får kommunen erlægga ett kapitaltillskott baserat på förbundets egna kapital och nuvarande medlemskommuners folkmängd. Kapitaltillskottet innebär en kostnad på 2,8 mnkr och är medräknat i prognosen. Samtidigt fakturerar kommunen kostnaden för verksamhet inom avfallshantering till AÅS vilket beräknas generera 0,4 mnkr för 2022 och gör att nettoeffekten för AÅS är ett underskott med 2,4 mnkr.

Reavinster för försäljning av fastigheter bidrar till överskottet med 7,5 mnkr. Budgeten för vinst för försäljning av fastigheter är 1,5 mnkr, vilket är baserat på genomsnittliga reavinster för fastigheter de tio senaste åren.

Förändring kapitalkostnader

Budgetposten för förändring av kapitalkostnader bidrar till överskottet med 3,1 mnkr

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag visar ett överskott med 31,2 mnkr. Budgeten för skatteintäkter och generella statsbidrag är baserad på SKR:s skatteprognos som kom i april 2021. De efterföljande skatteprognoserna om kom i oktober och december visade en högre nivå på intäkterna.

Finansiella intäkter och kostnader visar ett överskott med 2,5 mnkr. Överskottet beror på att kommunen inte haft några kostnader för lån under året samt att ett uttag ur kommunens överskottsfond för pensioner om 1,6 mnkr påverkar. Uttag ur överskottsfond redovisas som en finansiell intäkt i stället för som en minskad pensionskostnad.

Socialnämnden har stor avvikelse mellan utfall och budget för intäkter respektive kostnader. Anledningen är att interna bidrag och kostnader för resursfördelning inte har budgeterats, men finns med i utfallet. Nettoeffekten blir 0 eftersom intäkten och kostnaden är lika stora.

8 Nämndernas Årsredovisning

8.1 Kommunfullmäktige

Ordförande: Håkan Ernklev

8.1.1 Nämndens uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 41 ledamöter. Fullmäktiges möten hålls cirka nio gånger per år och de är öppna för allmänheten.

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst:

- mål och riktlinjer för verksamheten
- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- nämndernas organisation och verksamhetsformer
- val av ledamöter i nämnder och styrelser

Alla ärenden som ska beslutas om i kommunfullmäktige förbereds av kommunstyrelsen.

8.1.2 Ekonomiskt resultat

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Kommunfullmäktige	-2,1	-2,0	-0,1

Kommentarer till budgetavvikelse

Resultatet för kommunfullmäktige år 2022 är ett underskott med 0,1 mnkr. Underskottet beror på inköp av digitala verktyg till politiker inom samtliga nämnder.

8.2 Valnämnd

Ordförande: Bengt Johansson

8.2.1 Nämndens uppdrag

Valnämndens uppgift är att på kommunal nivå förbereda och genomföra allmänna val till riksdag, kommun och region samt val till Europaparlamentet. Valnämnden har till sitt förfogande ett kansli som under valnämndens ledning organiserar och genomför val och folkomröstningar. Kansliet utbildar röstmottagare, har hand om administrationen kring val, svarar på frågor om val med mera.

8.2.2 Ekonomisk redovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Valnämnd	-0,4	-0,4	0,0

Kommentarer till budgetavvikelse

Valnämndens resultat är i balans med budgeten. Valet genomfördes under året utan

överklagande. Kostnader för personal har överskridit budgeten på grund av oplanerade övertid bland annat, detta kompenseras av lägre kostnader för inköp av material och hyra.

8.3 Revision

Ordförande: Peter Legendi

8.3.1 Nämndens uppdrag

De förtroendevalda revisorerna i revision ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

8.3.2 Ekonomisk redovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Revision	-1,1	-1,2	0,1

Kommentarer till budgetavvikelse

Trots högre kostnader för granskningar, är revisionens resultat ett överskott med 0,1 mnkr. Överskottet avser främst lägre kostnader för arvode och kompetensutveckling.

8.4 Överförmyndare

Ordförande: Susanne Andersson

8.4.1 Nämndens uppdrag

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

8.4.2 Ekonomisk redovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Överförmyndare	-1,2	-1,2	0,0

Kommentarer till budgetavvikelse

Resultat för överförmyndare är i balans med budgeten.

8.5 Kommunstyrelse

Ordförande: Susanne Andersson

8.5.1 Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat

särskilt beslut – har bestämt att kommunstyrelsen ska göra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

8.5.2 Nämndens inriktningar

Under **Politik** redovisas kommunstyrelse med arbetsutskott, kommunalråd och oppositionsråd samt ungdomsråd.

I verksamheten **Samhällsbyggnad** ingår samhällsplanering, fysisk planering, bygglov, mark, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövård, folkhälsa samt bredband. Miljö och Hälsa med tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen köps från Lidköpings kommun.

Ledning och stöd innefattar personal- och ekonomiadministration, kansli, medborgarkontor, växel, kommunikation, risk & säkerhet, samt utveckling och digitalisering. Löneenheten och samhällsbetalda resor arbetar för Skara och Götene kommun. Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering.

Under **Kommunövergripande** redovisas kostnader för kommundirektör, sektorchefer samt gemensam chefsutbildning. Även kostnader för Götene kommuns del av den gemensamma upphandlingsenheten i V6 ingår.

8.5.3 Nämndens mål

Sammanfattad bedömning av nämndmålen

Nämndmål	Måluppfyllelse
Ökad attraktivitet för fler medborgare och besökare (LEST)	● Uppfyllt
Ökad attraktivitet för fler medborgare och besökare (Shb)	● Uppfyllt
Mer resurseffektiv verksamhet (LEST)	● Uppfyllt
Miljöranking bland de 100 främsta (Shb)	▲ Till mindre del uppfyllt
Näringslivsklimat bland de 30 främsta (Shb)	● Uppfyllt
Mer resurseffektiv verksamhet (Shb)	◆ Till större del uppfyllt
Götene tillväxt ska ske socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart (Shb)	▲ Till mindre del uppfyllt

8.5.4 Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

I tabellen nedan redovisas kommunstyrelsens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Politik	-2,7	-3,4	0,7
<i>därav kommunstyrelsen</i>	-2,7	-3,4	0,7
Samhällsbyggnad	-16,5	-21,3	4,8
<i>därav samhällsbyggnad</i>	-13,4	-16,4	3,0
<i>därav övrigt samhällsbyggnad</i>	-3,1	-4,9	1,8
Ledning och Stöd	-33,5	-36,2	2,7
<i>därav serviceenhet</i>	-21,1	-22,6	1,5
<i>därav personal- och ekonomienhet</i>	-12,4	-13,6	1,2
Nämndövergripande	-10,3	-11,4	1,1
Kommunövergripande	-10,3	-11,4	1,1
Kommunstyrelsen	-63,0	-72,3	9,3

I tabellen nedan presenteras budget och utfall för helåret fördelat på intäkter och kostnader.

Mnkr	Utfall intäkt 2022	Utfall kostnad 2022	Utfall 2022	Budget intäkt 2022	Budget kostnad 2022	Budget 2022
Politik	0,0	-2,7	-2,7	0,0	-3,4	-3,4
Samhällsbyggnad	8,7	-25,2	-16,5	5,8	-27,1	-21,3
Ledning och Stöd	28,5	-62,0	-33,5	27,2	-63,4	-36,2
Nämndövergripande	0,0	-10,3	-10,3	0,0	-11,4	-11,4
Kommunstyrelsen	37,2	-100,2	-63,0	33,0	-105,3	-72,3

Kommentar till budgetavvikelse

Resultatet för kommunstyrelsen för år 2022 är ett överskott med 9,3 mnkr.

Politik visar ett överskott med 0,7 mnkr, vilket främst beror bland annat på en del oförbrukad budget för KS till förfogande, utnyttjade presentkort/julkort från 2021. För övrigt har politiken haft lägre kostnader för arvode och kompetensutveckling.

Samhällsbyggnads resultat är ett överskott med 4,8 mnkr, varav 3,0 mnkr avser samhällsbyggnadssektorn och 1,8 mnkr avser övrigt samhällsbyggnad.

Överskottet för **samhällsbyggnadssektorn** beror främst på ökade intäkter för bygglov med 1,5 mnkr. Verksamheten har hanterat ovanligt många stora bygglov under året för bland annat Paroc, Gasum och Dafgård. Även högre intäkter för bredband bidrar till överskottet.

Överskottet beror också på lägre personalkostnader, delvis på grund av vakant tjänst för miljöstrateg och delvis på grund av sjukskrivningar. Verksamheten har haft högre personalkostnader när det gäller bygglov vilket kompenseras av den högra intäkterna. En ändring i avsättning för återplantering av skog, vilket har försämrat sektors resultatet med cirka 0,1 mnkr.

För **samhällsbyggnad övrigt** är det främst budgetposter för tomhyror som inte har förbrukats helt då badhuset uttrangerades i slutet av augusti. Överskottet beror också på oförbrukad tillfällig budgetpost för driftkostnad för investeringar. Även en mindre avvikelse för Miljö och Hälsa påverkar resultatet positivt.

Ledning och Stöd visar ett överskott med 2,7 mnkr där 1,5 mnkr avser serviceenheten och 1,2 mnkr avser personal- och ekonomienheten.

Överskottet inom *serviceenheten* beror till största delen på lägre personalkostnader på grund av dels tjänstledigheter dels vakanta tjänster korta perioder under året. Ytterligare orsaker till överskottet är lägre kostnader för löneadministration och lägre kostnader för medlemsavgifter. Lägre kostnader för konsulttjänster för växel samt lägre kostnader för hyror påverkar resultatet positivt. Samhällsbetalda resor visar en negativ avvikelse på grund av ökade antal resor efter lättade restriktioner för covid-19.

Överskottet inom *personal- och ekonomienheten* avser främst lägre kostnader för fackliga företrädare och företagshälsovård. Enheten har även haft lägre personalkostnader på grund av vakans och sjukskrivningar under året.

För **Kommunövergripande** är resultatet ett överskott med 1,1 mnkr som beror på att de tillfälliga budgetposterna för utredning av badhuset och digitalisering inte förbrukats helt. Lägre personalkostnader på grund av sjukskrivningar samt vakanta tjänster bidra till det positiva resultatet och kompenserar kostnaderna för personalfest samt julklappar.

Investeringsredovisning

I tabellen nedan redovisas kommunstyrelsens årets investeringsbudget och utfall samt budget och utfall för projektet totalt.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
Kommunövergripande	0,0	10,6	10,6
KS Investering digitalisering	0,0	0,6	0,6
KS Badhus	0,0	10,0	10,0
Ledning och Stöd	0,0	0,9	0,9
LS Modern ledningsplats C-hus	0,0	0,4	0,4
LS Modernisering Centrumhus	0,0	0,1	0,1
LS Administrativt system	0,0	0,4	0,4
Samhällsbyggnad	12,0	36,2	24,2
SB Bredbandsnät - utrustning + nät	0,0	0,4	0,4
SB Stambygge bredband	0,4	0,3	-0,1
SB GC-väg enl. utredning	0,0	0,1	0,1
SB Nordskog-Källby koppling	0,0	14,8	14,8
SB Klimatanpassning markavvattning	0,0	2,0	2,0
SB Centrummiljöer utveckling	0,1	0,8	0,7
SB Markförvärv	0,0	0,5	0,5
SB Nordskog	0,0	0,1	0,1
SB Bostadsförsörjning	0,0	3,0	3,0
SB Nordskog 3B	0,2	0,2	0,0
SB Nordskog 3C	0,0	0,6	0,6
SB Lokalgata exploatering Källby	0,1	0,2	0,1
SB Bredband omr. utbyggnad	0,0	0,7	0,7
SB Erosionsskydd Råman	0,0	0,6	0,6
SB Rivning	0,0	0,3	0,3
SB Infrastruktur turism	0,7	1,4	0,7
SB Exploatering DP 74	5,2	5,0	-0,2

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
SB Stjälkaskogen Etapp 1	1,4	1,8	0,4
SB Återvinningscentral	3,5	3,4	-0,1
SB Nordskog 2	0,4	0,0	-0,4
Summa investeringar	12,0	47,8	35,8

I tabellen nedan redovisas investeringsprojekt som löper över flera år.

Investeringsredovisning (mnkr)	Ack. utfall	Beslutad budget	Avvikelse utfall/ budget
SB Nordskog-Källby koppling	0,0	24,3	24,3
SB Nordskog 3B	4,2	4,2	0,0
SB Nordskog 3C	1,9	2,5	0,6
SB Lokalgata exploatering Källby	2,9	3,0	0,1
SB Exploatering DP 74	6,7	6,5	-0,2
SB Stjälkaskogen Etapp 1	1,7	2,0	0,3
Summa investeringar	17,4	42,5	25,1

Kommentarer till investeringsredovisning

Kommunstyrelsens investeringsbudget 2022 uppgår till 47,8 miljoner kronor. Utfall för 2022 är 12,0 mnkr, vilket motsvarar 25 procent av årets investeringsbudget.

De mest omfattande investeringar under året är:

- Exploatering DP 74 med 5,2 mnkr
- Stjälkaskogen Etapp 1 med 1,4 mnkr

Kommunövergripande

Beslut om nybyggnation av badhuset togs dnr KSK 2021/205 §70 i slutet av maj 2022. Nämnden för utbildning, kultur och fritid (UKF) fick i uppdrag att ansvara för hanteringen av projektet. Inga investeringsmedel förbrukades under 2022.

Sektor Samhällsbyggnad

Investering *Bredbandsnät -utrustning och nät*. De delar som har byts ut under 2020 har kortare livslängd och redovisas därmed som driftskostnad. För projektet *Stambygge bredband* har underhållning gällande byte av fiber mellan Götene och Källby påbörjats på grund av föråldrade sort av fiber.

GC-väg enligt utredning avsatt 0,1 mnkr för åtgärder vid trumpetgatan kommer att förbrukas under 2023.

Nordskog-Källby koppling Resultatöversförs till 2023. Utredningar är genomförda och detaljplanearbete är i slutfasen. Prognosen är att hela projektets utfall kommer att överskrida budgeten.

Parallellt med utredningar för *Nordskog-Källby koppling* pågår en utredning för att undersöka effekterna av vägprojektet och hur riskerna för erosion i Råmån kan minska. En möjlig åtgärd kan först byggas efter att projektet *Nordskog-Källby koppling* är genomförd och budgeten för projektet *Erosionsskydd Råmån* kommer att överföras till kommande år.

För projektet *Klimatanpassning markavvattning* planeras byggnationsstart till våren 2023.

Projektet *Centrummiljöer utveckling* är startad. Näst på tur står Lundsbrunns stationsområde där planerade åtgärder kan genomföras först under våren 2023.

Under året har inget *markförvärv* genomförts.

Projekt *Nordskog* återstående budget planeras förbrukas under 2023 för mindre åtgärder.

Bostadsförsörjning budget avser medel till enskilda bostadsförsörjningsprojekt, inga omfördelningar har gjorts från detta under 2022.

Grundbudget för projektet *Nordskog 3B* var 3,0 mnkr år 2018. Byggnation för nya tomter i Nordskog 3B fick ett högre utfall än budgeterat 2019. Projektet fick kompensation för underskottet och extra budget för toppbeläggning med asfalt genom omdisponering från andra projekt med totalt 1,2 mnkr. Toppbeläggning av asfalt är genomfört och i med detta anses projektet vara färdigställt.

För projekt *Nordskog 3C* och *lokalgata exploatering Källby* är det toppbeläggning av asfalt som kvarstår att göra och planeras in till kommande år.

Rivning av Hallonet planeras genomföras under 2023.

Projektet *Infrastruktur turism* pågår och avser infrastrukturella åtgärder som bidrar till en hållbar besöksmål- och destinationsutveckling. Under 2022 har åtgärder för bland annat utökning av antal parkeringsplatser, att säkerställa framkomligheten för räddningstjänsten, arbete med nytt vindskydd längs Kinnekulleleden på Högekullen genomförts.

För *Exploatering för DP74* kvarstår arbetet med att säkerställa resterande dagvattenanläggning inom området.

Projektet *Stjälkaskogen Etapp 1* återstående budget planeras förbrukas till asfaltering/ toppbeläggning kommande år.

Projektet för *Återvinningscentral* är färdigställt.

Projekt *Nordskog 2* är påbörjad och har ett utfall på 0,4 mnkr. Budget för projektet finns från och med år 2023.

Sektor Ledning och Stöd

Projekt *Modernisering Centrumhus* budget med 0,1 mnkr samt projektet *Modern Ledningsplats Centrumhus* budget med 0,4 mnkr kommer delvis att förbrukas under kommande år för tekniska åtgärder som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslår. Inga åtgärder är genomförda under året.

8.5.5 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Kommunövergripande

Chefsdagar för alla kommunens chefer har genomförts i april. Det var två fullmatade dagar som både utmanade och gav cheferna kraft inför framtiden.

Arbetet med att se över samarbetsavtal gällande upphandling pågår inom V6. Ny skolchef, kultur- och fritidschef började respektive tjänst under sommaren. Den tillfällig sektorchef är på plats sedan september och arbetar även som tillfällig enhetschef för serviceenheten från och med november. Flera utredningsarbeten pågår gällande serviceenhetens struktur.

I och med de lättade restriktionerna för covid-19 kunde vi arrangera en personal-/ julfest för samtliga kommunens anställda i slutet av november, vilket blev väl uppskattad.

Sektor Samhällsbyggnad

Inom sektor samhällsbyggnad pågår ett arbete för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatering av bostads- och verksamhetsmark. Parallellt pågår arbete med turism- och destinationsutveckling, skogs- och naturvård samt miljö- och klimatinsatser. Detaljplanearbete pågår på flera områden i kommunen och behovet av nya planer ökar.

Detaljplanearbete för ett nytt bostadsområde i Källby, Nordskog 4 samt förstudier och utredningar för kommande bostadsområde Kvarnåker i Källby har genomförts under 2022. Flera undersökningar och utredningar har löpt på för att möjliggöra för fler verksamhetsetableringar, bland annat har undersökning av dagvattenhantering på planlagd verksamhetsmark i anslutning till Rasta samt arkeologisk utredning vid planområde söder om Lundängens verksamhetsområde påbörjats. Under året har sektorn arbetat med att färdigställa samtliga handlingar till kommunens nya översiktsplan.

Byggnation av Lundängens verksamhetsområde (DP74) är i stora delar färdigställt, under 2023 förväntas dock fortsatt arbete med att säkerställa resterande dagvattenanläggning inom området. Byggnation av gata och VA för åtta nya villatomter Stjälkaskogen 1:282 (Tranbärsgatan) i Götene är slutfört och möjlig säljstart till våren 2023.

Fortsatt fokus på arbete i de tätortsnära skogarna för att förebygga och minska angrepp av granbarkborre samt att höja natur- och rekreationsvärden. Flera LONA-projekt (Lokala naturvårdssatsningar) är påbörjade i Götene kommun.

Sektor Ledning och Stöd

Ny tillfällig sektorchef tillsatts i september 2022. Chefen tillträdde även som tillfällig enhetschef för serviceenheten från 1 november 2022.

Årets första halvår har inneburit mycket arbete med förberedelser inför valet som nu är genomfört utan överklagande. Utbildningar för förtroendevalda är planerade till början av 2023.

Projektet utveckling av medborgarkontoret fortsätter och sedan oktober besvaras telefonsamtal med ”Välkommen till Götene kommun, Medborgarkontoret”. Utbildningen för samhällsväglare har slutförts och implementering av nya arbetssätt och rutiner sker kontinuerligt.

Inom risk och säkerhet pågick mycket arbete utifrån den nya situationen som uppstår i och med kriget i Ukraina och medborgarkontoret har förberett sig för att ta emot frågor kring detta. Vecka 39 var den nationella krisberedskapsveckan och information kring invånarnas eget krisberedskapsansvar delades ut via kommunens hemsida och sociala medier.

Det nya skolskjutsavtalet blev klart i början av året och de nya leverantörerna har introducerats. Årligt dialogmöte med Västtrafik hölls i september och punkten att stärka kopplingen till Skövde lyftes. I slutet av september beslutade kommunstyrelsen om utökade tider för närtrafik.

Projektet effektivare kommun avslutades i december. Projektet gick ut på att öka kunskapen kring effektivitet utifrån betydelsen kopplade till resurser och producerad kvalitet. En plan för fortsatt arbete för effektivisering är nu framtagen.

Arbete pågår inom flera områden för att öka digitaliseringen. Kommunen har startat upp arbetet med självskattning av den digitala mognaden i kommunen enligt SKR/ Addas metod DiMiOS (Digital Mognad i Offentlig Sektor).

Kommunikationsgruppen har anordnat teknikverkstäder för medarbetarna inom samtliga sektorer. Under hösten har fokus varit att öka kommuninvånarnas engagemang i kommunens sociala kanaler och samtidigt öka den lokala stoltheten. Arbete pågår också för att hitta de rätta verktygen för att öka den digitala och fysiska tillgängligheten i kommunen.

Efter införandet av nya ekonomisystemet kvarstår mycket arbete med att få rutiner att fungera som de ska. Införandet av e-handel kopplat till ekonomisystemet är också genomfört och i drift sedan januari. Ny finanspolicy togs fram och beslutades på kommunfullmäktige i maj.

Ny HR-chef tillträdde i november. Upphandlingen av nya HR-/Lönesystem pågår gemensamt inom V6. Organisationen är klar och arbetsgrupperna har påbörjat arbetet med sina respektive

kravspecifikationer. Arbetsmiljöutbildningar är genomförda och cirka 100 medarbetare deltog. Pensionsinformationsträffar har genomförts vid tre tillfällen under perioden.

Medarbetarenkät 2022 är genomförd och resultatet för Ledning och Stöd är något sämre än tidigare enkät. Handlingsplaner tas fram för fortsatt arbete och åtgärder.

Uppbyggnad och utbildning gällande schema genomfördes under året och samtliga vikariepooler använder det nya bokningssystemet.

Ett förslag till organisation för gemensam löneenhet inom V6 är framtaget och presenteras till kommundirektörerna i början av 2023.

Medarbetare

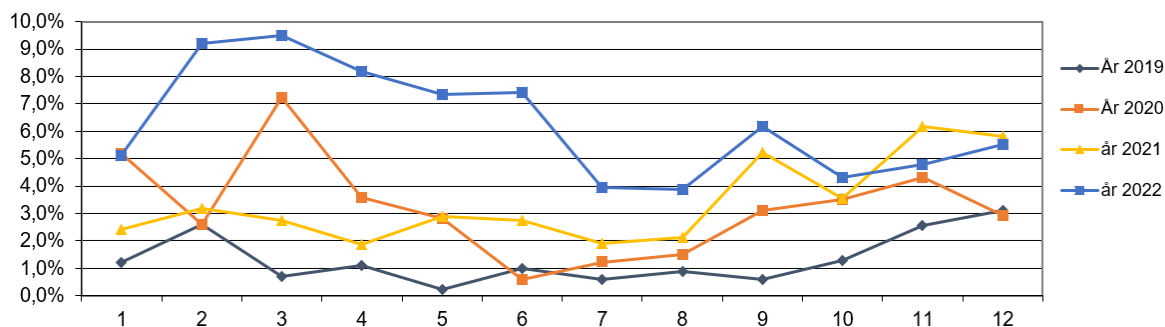
Tabellen visar årets medarbetarstatistik samt föregående års sjukfrånvaro.

Medarbetare	2022	2021
Årsarbetare per 31 december	58	57
Tillsvidareanställda per 31 december (antal personer)	58	58
Antal anställda totalt 31 december	61	62
Varav heltid (%)	98	95
Varav deltid (%)	2	5
Total sjukfrånvaro (%) under året	6,3	3,4

Kommentarer

Den totala sjukfrånvaron inom kommunstyrelsens verksamheter har ökat i jämförelse med föregående året och var 6,3 % (3,4 %). Sjukskrivningar ökade under första halvåret och minskade under andra halvåret och låg på 5,5% för december 2022.

Total sjukfrånvaro kommunstyrelsen

Arbetet med åtgärder i syfte att minska sjukfrånvaron kommer att fortsätta.

Nyckeltal

Nyckeltal	2022	2021	2020
Antal följare på Facebook	5 500	5 200	4 620
Antal lönespecifikationer (inklusive Skara kommun och bolagen)	49 349	49 241	49 923
Antal antagna detaljplaner	5	6	5
Plats i Svenska näringslivs ranking avseende "Företagsklimat"	10	9	18
Antal ärende inom byggverksamhet	311	282	276
Andel elektroniska kundfakturer	52 %	42 %	39 %

Kommentarer

Antal följare på Facebook fortsätter att öka, vilket innebär att flera människor engagerar sig och får tillgång till kommunens information snabbare.

Antal ärende inom byggverksamhet har ökat markant jämfört med 2021 och 2020. Det märks tydligt även i nämndens ekonomi.

Andel elektroniska kundfakturer har också ökat, det innebär att vi skriver ut mindre i papper och hantering av fakturer görs effektivare.

8.5.6 Framtid

Kommunövergripande

Ekonomiska utvecklingen 2023-2025 är osäker. Hur inflationen kommer att se ut är avhängigt, bland annat tillgången på energi och hur avtalsrörelserna går. Kommunens resultat har varit starkt de senaste åren och prognosen är på ett fallande resultat från 2023 och framåt. Pensionskostnaderna och skattunderlaget ökar, men urholkas på grund av den höga inflationen.

Kommunen börjar se över hur verksamheterna och stödfunktioner kan effektiviseras för att möta de utmaningar som kommer.

Sektor Samhällsbyggnad

Ett starkt näringsliv och besöksnäring är en förutsättning för kommunen fortsatta utveckling. När det gäller näringsliv, ligger Götene kommun i plats 10 i näringslivsranking år 2022. För att behålla och förbättra den placeringen behöver det fortsätta att erbjudas service i hög kvalitet. När det gäller besöksnäring, är samarbete nyckeln till att fortsätta vara attraktiv och utvecklas till en hållbar destination.

Största utmaning kommande år är att minska utsläppen av växthusgaser. Kommunen behöver vara drivande i arbete tillsammans med näringsliv och myndigheter. Klimatförändringarna påverkar samhällsplaneringen, som måste anpassas för att kunna klimatsäkra byggnader, bland annat.

Kommunen behöver fortsätta att erbjuda attraktiva lägen för nybyggnation och behöver ta fram en långsiktig leveransplan för bostäder och verksamhetsmark. Det behövs arbeta för ett brett och omfattande markinnehav vilket på sikt skapar handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling.

För att behålla attraktionskraften som kommun är det viktigt att fortsätta att ta hand om kommunens tätortsmiljöer, parker och att skapa nya mötesplatser.

Sektor Ledning och Stöd

Att möta framtidens utmaningar kräver att kommunen arbetar med utveckling, innovation och effektivitet, med andra ord, kommunen ska sträva efter att lösa framtidens utmaningar på nya och smartare sätt. För att detta ska vara möjligt, behöver kommunen finna fler områden där samarbete och samverkan kan ske. Inte enbart samarbete och samverkan med andra kommuner, utan också med kommunens bolag, näringslivet och kommuninvånarna.

Gemensam löneenhet i V6 och upphandling av HR/Lönesystem är områden som för närvarande arbetas med och utredningar om flera samarbete och samverkan pågår kontinuerligt.

Den offentliga sektorn står inför omfattande digitalisering, både när det gäller automatisering av vissa arbetsuppgifter, men också kontakt med medborgarna. Det gäller att avväga vilka arbetsuppgifter som lämpas att automatiseras och lägga den tid som krävs. Digitalisering är

båda en utmaning i sig och en del av lösningarna för framtida utmaningar.

Framtida kompetensförsörjning är en central fråga för kommunen. De kommande sex åren behöver samtliga kommuner nyrekrytera cirka 9000 personer om året. En bemanningsenhet skapar bättre förutsättningar för att kunna möta verksamheternas kompetensbehov, men kommer inte att räcka. Ett strukturerat och långsiktigt arbete kring kompetensförsörjning måste fortsätta, och arbeta för att båda attrahera nya medarbetare och behålla befintlig personal.

Det ställs allt högre krav på kommunen då det gäller trygghet och säkerhet. Förutom att hantera olika kriser behöver kommunen också vara förbered på att snabbt hantera olika situationer. Informationssäkerhet är ett område som kommunen behöver lägga ett större fokus de kommande åren.

Användandet av Centrumhuset behöver också ses över. Västra Götalandsregionens ombyggnation av vårdcentralen påverkar även kommunens lokaler. Lokalerna ovanför apoteket (tidigare Avonovas lokaler) kommer att byggas om för att få ändamålsenliga lokaler för sektor omsorg. Även personalmatsalen behöver byggas om på grund av att den är för liten.

8.5.7 Politiska uppdrag

- **Bostadsförsörjning. God planberedskap med byggklara tomter i kommunens alla delar.**

Bostadsförsörjningsplan har arbetats fram under 2022 och beslutas under våren 2023. I flera av kommunens orter finns en god planberedskap. Flera planarbeten pågår för att stärka planberedskapen i bland annat Källby.

- **Landsbygdspeng till byar och mindre tätorter för att stimulera utveckling. Kan sökas av samhällsföreningar, byalag etc, för att ta vara på idéer på hur man vill utveckla sin ort. Till exempel förslag om förbättring som gör samhället mer attraktivt, tryggare eller helt enkelt en bättre plats att bo på. Förslagen ska vara en fysisk investering, något som syns. Uppdrag till kommundirektören att ta fram ett reglemente.**

Reglemente är framtagen. Under 2022 har arbetet med flera platsutvecklingsprojekt löpt på bland annat i Hällekis och Lundsbrunn. Som resultat av dessa projekt planeras flera fysiska åtgärder för dessa orter. Under 2022 beviljades bidrag till följande föreningar:

- Fullösa Bygdegårds- och fritidsförening
- Hangelösa bygdegårdsförening
- Lillegårdens belysningsförening
- Österäng bygdegårdsförening

8.6 Nämnd för utbildning, kultur och fritid

Ordförande: Isabella Carlén

8.6.1 Nämndens uppdrag

Nämnden för utbildning, kultur och fritid ska inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid fullgör kommunens uppgifter inom barn och utbildning och kultur och fritid. Nämnden svarar för bland annat:

- Förskoleverksamhet

- Grundskola
- Gymnasieutbildning
- Aktivitetsansvar för unga upp till 20 år
- Vuxenutbildning
- Biblioteksverksamhet
- Kulturevenemang
- Stöd till föreningar
- Fritidsverksamhet för ungdomar
- Fritidsverksamhet för seniorer
- Kulturskola

De mest förekommande lagarna som styr nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete är:

- Skollagen
- Bibliotekslagen

8.6.2 Nämndens inriktningar

Barn och utbildning

I **nämndgemensamt** ingår dels ledning och administration där kostnader för rektorer, förskolechefer, deras handläggare, aktivitetsansvarig samt vikariepoolen finns. Dels ingår elevhälsan, dit hör kuratorer, skolsköterskor, psykologer, skolläkare, specialpedagoger samt familjecentralen.

I **Förskola** finns verksamheterna pedagogisk omsorg, förskola och allmän förskola. Förskola bedrivs i kommunens fyra tätorter på sju förskolor. Pedagogisk omsorg bedrivs i Källby av dagbarnvårdare.

I **Grundskola** återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och särskola samt fritidshem. Fritidshem ska erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Det ska i grundskolan finnas personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Verksamhet bedrivs på sex skolor inom kommunen, varav fem skolor avser elever i åldern 6-12 år och en skola avser elever i åldern 13-16 år. Fritidshemmen är organisatoriskt integrerade med kommunens skolor för yngre elever.

Grundsärskoleverksamhet finns inte inom kommunen utan köps av angränsande kommun. Inom kommunen finns elever med rätt till särskola som går integrerade i grundskolan.

Inom **Utbildning** återfinns skolformerna gymnasieskola, vuxenutbildning samt aktivitetsansvar.

I verksamheten **gymnasium** hör gymnasieskola och gymnasiesärskola. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning.

I Skaraborg finns ett gemensamt samverkansavtal avseende gymnasieskolan. Dess syfte är att:

- eleverna får sitt förstahandsval av skola och program tillgodosett,
- eleverna fritt får välja mellan de skolor och de program som erbjuds inom samverkansområdet,
- sådana utbildningsinriktningar som bedöms vara strategiskt viktiga för regionens utveckling ska kunna stödjas och utvecklas gemensamt.

Ett antal elever väljer att gå gymnasieskolan utanför samverkansområdet utifrån sina intressen exempelvis naturbruk eller idrottsinriktning.

De elever som inte är behöriga till ett nationellt program kan gå något av de fem introduktionsprogrammen.

Inom kommunen finns ett kommunalt **aktivitetsansvar** för ungdomar upp till 20 år som inte genomfört eller fullföljt en utbildning på ett nationellt gymnasieprogram eller motsvarande. Kommunen ska erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder som i första hand ska syfta till att motivera den enskilda att påbörja eller återuppta en utbildning. Budgetansvaret ligger under skolchefen.

Under **vuxenutbildning** hör grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särsvux och uppdragsutbildning.

Vuxenutbildningens uppdrag är att ge vuxna möjligheter att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Vuxenutbildningens verksamhet bedrivs i samverkan med fyra andra kommuner med Lidköping som huvudman.

Varje kommun ska betala till Vuxenutbildningen Västra Skaraborg enligt en likvärdig fördelning. För de som kommunen erhåller etableringsersättning för och läser svenska för invandrare så betalas utbildningen av socialnämnden.

Kultur och fritid

Under **Kultur o fritid** bedrivs verksamheter som kulturskola, bibliotek, kultur, fritid ungdom, fritid senior och fritid förening.

Biblioteksverksamhet ansvarar för utlåning av media i olika former samt står för personal på skolbiblioteken. Det är även en mötesplats för kommuninvånare i alla åldrar, exempelvis vid författaraftnar och läsecirklar.

Biblioteket ska ligga i framkant som Götenes främsta och mest attraktiva mötesplats för alla åldrar. Det ska även vara en plats där olika kulturer och åldersgrupper möts, och där många av kommunens kulturarrangemang äger rum.

Kulturverksamhet bedrivs i form av offentlig kulturverksamhet, kultur, barnkulturverksamhet samt stöd till studieorganisationer och samlingslokaler. Allmän kultur med program för allmänheten. Samarbete inom besöksnäring, turism och kommunutveckling.

Kulturskola med syfte att ge barn/ungdomar i skolåldern möjlighet att utveckla kreativitet och estetisk känsla. Kulturskolan erbjuder eleverna en stor bredd av kreativa uttrycksformer. Tillgänglighet och jämlikhet ska främjas i vad Kulturskolan erbjuder.

Fritid ungdom driver fritidsgårdsverksamhet i kommunens fyra tätorter, ungdomscafé, fältfritidsverksamhet på kvällar och helger samt fritidsgårdsverksamhet för ungdomar med funktionsvariationer. Bedriver även arrangemang och gruppverksamhet för ungdomar. Den primära målgruppen är ungdomar i åldern 12-16 år men vissa verksamheter och aktiviteter, som ungdomscafé och fritidsverksamhet för ungdomar med funktionsvariationer, vänder sig även till äldre ungdomar. Ungdomslotsteamet har som huvuduppdrag att skapa kontaktytor mellan politik och ungdomar.

Fritid förening ansvarar för stödet till föreningar genom bidrag och rådgivning samt ansvarar för sporthallar kvällar och helger. Föreningar kan få stöd med olika frågor inom exempelvis föreningsekonomi och föreningsrätt. Utredningar görs kring olika aktuella förenings- och fritidsfrågor.

Under **politik** ingår arbetsutskott och nämnd samt eventuella studiebesök. Kostnader ingår även för kontaktpolitikerskap. Var ledamot har ett ansvarsområde inom förskola och skola, de har i och med det möjlighet att besöka verksamheterna.

8.6.3 Nämndens mål

Sammanfattad bedömning av nämndmålen

Nämndmål	Måluppfyllelse
Barn och elever ska ges kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och hållbar utveckling	◆ Till större del uppfyllt
Barn och elever ska ges möjlighet till att samverka med närsamhället samt känna tilltro till sin egen förmåga att göra framtida yrkesval.	◆ Till större del uppfyllt
Barn, elever och vårdnadshavare ska känna tillit till att utbildningen håller hög kvalitet. Barn och elever ges möjlighet att utvecklas mot målen, så långt som möjligt, utifrån sina förutsättningar.	◆ Till större del uppfyllt
Invånare ska ges tillgång till information för att kunna agera för en god miljö och hållbar utveckling	◆ Till större del uppfyllt
Samverkan med det omgivande samhället förekommer kontinuerligt och ingår som en naturlig del i verksamheterna	◆ Till större del uppfyllt
Barn och elever ska ges förutsättningar som främjar det livslånga lärandet	◆ Till större del uppfyllt
Alla kommuninvånare ska kunna ta del av och/eller vara en del av kommunens fritid och kulturliv; både som passiv åskådare och aktiv deltagare	◆ Till större del uppfyllt
Kommunens invånare ska känna tillit till att verksamheten håller hög kvalitet	◆ Till större del uppfyllt
Vi skapar goda möjligheter för invånare och besökare i kommunens alla delar till att ha ett gott liv genom en meningsfull fritid. Barns och ungdomars fritid ska prioriteras.	◆ Till större del uppfyllt

8.6.4 Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

I tabellen nedan redovisas nämnden för utbildning, kultur och fritids utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse utfall mot budget
Nämndgemensamt	-29,8	-32,6	2,8
<i>därav ledning och administration</i>	-14,9	-16,4	1,5
<i>därav elevhälsa</i>	-14,9	-16,2	1,3
Förskola	-71,5	-74,5	3,0
<i>därav förskola</i>	-71,5	-74,5	3,0
Grundskola	-169,0	-169,8	0,8
<i>därav grundskola och fritidshem</i>	-161,7	-162,1	0,4
<i>därav grundsärskola</i>	-7,3	-7,7	0,4
Utbildning	-66,4	-66,1	-0,3
<i>därav gymnasium</i>	-56,3	-56,0	-0,3
<i>därav gymnasiesärskola</i>	-4,1	-3,6	-0,5
<i>därav vuxenutbildning</i>	-6,0	-6,5	0,5
Kultur och fritid	-22,0	-23,1	1,1
<i>därav övergripande</i>	-0,2	-0,3	0,1
<i>därav bibliotek</i>	-4,1	-4,3	0,2
<i>därav kulturskolan</i>	-3,2	-3,4	0,2
<i>därav fritid förening</i>	-8,3	-8,2	-0,1
<i>därav fritid ungdom</i>	-4,8	-5,1	0,3
<i>därav fritid senior</i>	-0,3	-0,3	0,0
<i>därav kultur</i>	-1,1	-1,5	0,4
Politik	-0,6	-0,9	0,3
<i>därav nämnden för utbildning, kultur och fritid</i>	-0,6	-0,9	0,3
Summa nämnden för utbildning, kultur och fritid	-359,3	-367,0	7,7

I tabellen nedan presenteras budget och utfall för helåret fördelat på intäkter och kostnader.

Mnkr	Utfall intäkt 2022	Utfall kostnad 2022	Utfall 2022	Budget intäkt 2022	Budget kostnad 2022	Budget 2022
Nämndgemensamt	5,2	-35,0	-29,8	2,9	-35,5	-32,6
Förskola	14,4	-85,9	-71,5	12,5	-87,0	-74,5
Grundskola	22,9	-191,9	-169,0	21,0	-190,8	-169,8
Utbildning	0,9	-67,3	-66,4	0,4	-66,5	-66,1
Kultur och fritid	3,8	-25,8	-22,0	1,5	-24,6	-23,1
Politik	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,9	-0,9
Summa nämnd för utbildning, kultur och fritid	47,2	-406,5	-359,3	38,3	-405,3	-367,0

Kommentar till budgetavvikelse

2,8 mnkr av totala överskottet på 7,7 mnkr beror på att personalomkostnaderna från och med 2022 beräknats med en schablon i prognosmodulen men det verkliga utfallet är åldersdifferentierat. Det vill säga att det blir lägre kostnader i verkligt utfall för de som är yngre än 25 år och för de som är äldre än 65 år. Ytterligare 1% har påverkat personalomkostnaderna vid jämförelse mellan utfall och prognos. Detta överskott hamnar i år på verksamheterna och påverkar inte kommunens totala resultat.

Av överskottet på 2,8 mnkr för **nämndgemensamt** står ledning och administration för 1,7 mnkr. 0,9 mnkr beror på minskade personalomkostnader och 0,8 mnkr kommer från statsbidrag. Elevhälsan har haft vakanta tjänster som gör att överskottet blir 1,1 mnkr jämfört med budget.

Förskolans överskott på 3,0 mnkr beror på lägre personalomkostnader samt lönekostnader än beräknat, vakanta tjänster och sjukskrivningar som i många fall inte ersatts av vikarier.

Grundskolans resultat hamnar på 0,8 mnkr i överskott. Grundskolan och fritidshem står för 0,4 mnkr och grundsärskolan för 0,4 mnkr.

Utbildning har ett underskott på 0,3 mnkr, Det är ökade kostnader för tilläggsbelopp som ökat under året. Gymnasiesärskolan har ett underskott på 0,5 mnkr jämfört med budget och vuxenutbildningen ett överskott på 0,5 mnkr vilket beror dels på återbetalning samt mindre kostnad för medfinansiering.

Kultur och fritids resultat på 1,1 mnkr i överskott beror till största del på lägre personalkostnader än budgeterat.

Investeringsredovisning

I tabellen nedan redovisas årets investeringar för nämnden för utbildning, kultur och fritid.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
Källby förskola	0,1	0,3	0,2
Lundsbrunn trafiksituation	2,4	2,5	0,1
Västerby förskola	0,0	1,0	1,0
Prästgårdsskolan fritidshem inv	0,7	0,6	-0,1
Teknik i offentliga delar bibliotek	0,0	0,5	0,5
Summa investeringar	3,2	4,9	1,7

I tabellen nedan redovisas investeringsprojekt som löper över flera år.

Investeringsredovisning (mnkr)	Ack. utfall	Beslutad budget	Avvikelse utfall/ budget
Källby förskola	44,4	44,6	0,2
Lundsbrunn trafiksituation	2,9	3,0	0,1
Summa investeringar	47,3	47,6	0,3

Kommentarer till investeringar

Utgångsbudgeten för projektet **Källby förskola** var 51 mnkr inklusive projektering. Utav den budgeten har 5,8 mnkr tidigare flyttats till andra projekt, 1,9 mnkr till Hällekis skola och 0,7 mnkr till konstgräsplanen. Vidare flyttades 3,0 mnkr till projektet trafiksituation Lundsbrunn samt 0,2 mnkr till inventarier Lundsbrunns förskola. Inför 2022 flyttades ytterligare 0,6 mnkr till projektet Prästgårdsskolan fritidshem inventarier. Detta gör att total budget för Källby

förskola är 44,6 mnkr. Projektet är nu avslutat.

Lundsbrunn trafiksituation påbörjades 2021 och färdigställdes under 2022.

Projektet **Prästgårdsskolans fritidshem inventarier** är avslutat.

8.6.5 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Barn och utbildning

Planeringen för Västerby nya förskola har pågått under året med att arbeta fram en ny detaljplan och verksamheten har gjort studiebesök i Vårgårda kommun.

Ny skolchef samt kultur- och fritidschef har tillträtt sina tjänster.

Fler elever söker yrkesinriktade program inför hösten 2022, vilket påverkar kostnaderna. Fler elever inom gymnasieskolan har behov av extra stöd, så kallat tilläggsbelopp.

Pandemin, covid-19, påverkade verksamheterna i början på året med stor sjukfrånvaro av personal. Även eleverna drabbades och tappade värdefull undervisningstid.

Ett samarbete har varit med Ung företagsamhet(UF) samt Dafgårds. Eleverna i årskurs 5 fick ett uppdrag att ta fram ett recept på ett mellanmål. Detta uppmärksammades på Ung företagsamhets prisutdelningsgala där även Källby gård blev utsedd till årets UF-skola i Skaraborg. Dessutom tilldelades guldstjärnor till några anställda inom kommunen.

Sektor utbildning gjorde under 2021 beställningar för att förbättra elevernas arbetsmiljö samt att möblera den nyrenoverade hemkunskapssalen på Liljestensskolan. En del av beställningarna levererades inte på grund av rådande omständigheter. Detta har gjort att kostnader som skulle ha belastat 2021 kommer att belasta resultatet för 2022. Summan det rör sig om är ca 0,6 mnkr. Dessa kostnader ligger med i utfallet under ekonomisk redovisning.

Kultur och fritid

Utredningen kring badhuset är presenterat och kommunfullmäktiges beslut är att nybyggnation ska ske på befintlig plats och att nämnden för utbildning, kultur och fritid får i uppdrag att ansvara för hanteringen av nybyggnationen.

Kulturskolans lokalfråga har skjutits på framtiden.

Träffpunkternas verksamhet har från 1:a oktober gått över till Kultur och fritid och hamnar under Fritid senior.

Medarbetare

Tabellen visar årets medarbetarstatistik samt föregående års sjukfrånvaro.

Medarbetare	2022	2021
Årsarbetare per 31 december	371	380
Tillsvidareanställda per 31 december (antal personer)	381	391
Antal anställda totalt 31 december	429	436
Varav heltid (%)	83	82
Varav deltid (%)	17	18
Total sjukfrånvaro (%) under året	6,7	6,1

Nyckeltal

Nyckeltal	2022	2021	2020
Förskolan			
Antal 1-5 åringar boende i kommunen	661	679	688
Antal 1-5 åringar med plats (%)	92,9	93,1	93
Nettokostnad per plats (tkr)	114	105	106
Grundskolan			
Kostnad per elev exkl skolskjuts och särskola (tkr)	96	93	95
Kostnad per plats i fritidshem (tkr)	23	22	24
Andel (%) elever som nått kravnivån på de nationella proven			
Åk 3 Matematik	90,6	82	
Åk 3 Svenska	93,7	89	
Åk 6 Matematik	86,4		
Åk 6 Svenska	88,4		
Åk 6 Engelska	85,2		
Åk 9 Matematik	85,5		
Åk 9 Svenska	96,8		
Åk 9 Engelska	91,7		
Meritvärde åk 9	216,3	220,9	207,5
Meritvärde åk 9*)	225,1	225,1	222,6
Andel (%) behöriga till gymnasiet (yrkesförb. program)			
Götene	80,2 *)	87,5 *)	77,7 *)
Riket	85,6 *)	89,3 *)	83,8 *)
Gymnasium			
Kostnad per elev (tkr) exkl särskola	124	122	121
Antal elever boende i Götene	440	450	454
Vuxenutbildning			
SFI antal elever **)	69	95	120
VUX antal elever **)	151	193	180
Kultur och fritid			
Andel besökande flickor på fritidsgård (%)	44,5	37,5	37
Boklån inkl omlån	63 498	63 453	62 681

*) inklusive elever med okänd bakgrund samt nyinvandrade. Källa: Kolada

**) inskrivna personer under året.

8.6.6 Framtid

Barn och utbildning

Arbete med planering av ny **förskola** i Västerbyområdet pågår. I dagsläget är tidsplanen att förskolan skall tas i bruk under 2025.

Det går att se en tendens i hela skolsystemet att språkkunskaperna sjunker och detta kräver mer kompensatoriskt arbete i våra verksamheter varför fokus kommer riktas dit.

I både **förskolan** och **grundskolan** finns krav på legitimerade lärare som ansvarar för undervisningen. Kompetensförsörjning är fortsatt en utmaning för att såväl rekrytera som att behålla behöriga, skickliga medarbetare. I likhet med våra övriga verksamheter samt i riket är

arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare en av våra viktigaste uppgifter.

För att kvalitetssäkra det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet behöver goda samarbetsformer bibehållas och utvecklas både internt och externt.

Götene kommun anlitar externa aktörer för **gymnasie-** och **vuxenutbildning** - företrädesvis våra grannkommuner. Götene kommun är därför beroende av hur verksamheterna och dess kostnader i Skaraborg utvecklas framöver. Samverkan är och förblir alltmer nödvändig. Götenes samverkan kring dessa verksamheter ger ett brett utbud och många möjligheter till utbildning för kommunens medborgare.

Framåt i tiden kan sektor barn och utbildning komma att påverkas ekonomiskt och personellt av de förslag på förändring som skrivs fram i det så kallade Tidöavtalet (skriftligt överenskommelse mellan regeringspartierna). I Tidöavtalet beskrivs bland annat behovet av fler speciallärare, större möjligheter till särskilda undervisningsgrupper, utökad studietid och obligatorisk läxhjälp (på lärares ordination).

Kultur och fritid

Kulturskolans lokalfråga måste få en hållbar långsiktig lösning. Lokalerna är inte fullt ut anpassade för verksamheten. Det finns behov av att få Kulturskolans lokaler mer ändamålsenliga.

Inom **fritidsområdet** så finns beslut på att bygga nytt badhus på befintlig plats. Beräknad projekttid är 4-5 år.

För att skapa en effektiv organisation inom sektor **kultur och fritid** behövs en översyn av struktur och ledningsfunktioner. Detta bör göras under året för att skapa en hållbar arbetsmiljö med möjligheter att utvecklas.

Viktigt att den digitala utveckling sker inom alla delar, såsom **bibliotekets** utbud men även **kulturella** strömmade tjänster på biografen för att vara relevant i en framtid.

8.6.7 Politiska uppdrag

Vi vill uppnå fortsatt tillväxt och utveckling av Götene kommun, en kommun som är bra att bo, leva och verka i livets alla skeden.

Nedanstående uppdrag har kommunfullmäktige gett nämnden för utbildning, kultur och fritid.

- Översyn av **elevhälsan** för bättre resursutnyttjande med tanke på barn med särskilda behov.

Flertalet möten med utskotten för utbildning, kultur och fritid samt socialnämnden har genomförts där underlag och åtgärder har diskuterats.

- **Fritid/ungdom**, hur kan vi utveckla verksamheten för att nå så många barn och ungdomar som möjligt? Är det rätt åldersindelning?

På grund av byte av sektorchef har arbetet med uppdraget hittills varit vilande.

8.7 Socialnämnd

Ordförande: Lars Waldefeldt

8.7.1 Nämndens uppdrag

Socialnämnd

Socialnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen och vad i övriga lagar sägs om socialnämnd.

8.7.2 Nämndens inriktningar

Socialnämnd

Äldreomsorg omfattar gemensam verksamhet, biståndsprövade verksamheter och insatser, öppna och förebyggande verksamheter och kommunens ansvar för hälso- och sjukvård. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Funktionshinderområdet omfattar biståndsprövade verksamheter och insatser, öppna och förebyggande verksamheter. Insatser inom funktionshinderområdet tillhandahålls huvudsakligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (Socialförsäkringsbalken kap.51), socialtjänstlagen (SOL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Individ- och Familjeenheten (IFE) omfattar olika former av behandlingsinsatser för barn, familjer och vuxna rörande bland annat missbruk, försörjningsstöd eller förebyggande arbete.

Arbetsmarknadsåtgärder omfattar insatser i form av individuell handlingsplan och stöd utifrån egna behoven och förutsättningar med inriktningen att gå mot arbete eller studier.

Inom **integrationsverksamheten** ingår insatser och stöd under etableringsperioden till ensamkommande barn och ungdomar.

I **Nämndövergripande** verksamheter ingår övergripande verksamheter såsom IT, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), socialt ansvarig samordnare (SAS), biståndshandläggning, anhörigsamordnare samt vikarie- och bilpool.

8.7.3 Nämndens mål

Sammanfattad bedömning av nämndmålen

Nämndmål	Måluppfyllelse
Brukarna känner trygghet med socialnämndens insatser	◆ Till större del uppfyllt
Socialnämnden motverkar utanförskap och arbetslöshet genom att arbeta utifrån ett socioekonomiskt förhållningssätt	● Uppfyllt
Brukarna upplever att de har inflytande och känner sig delaktiga i de insatser som beviljats	◆ Till större del uppfyllt
Socialnämnden verkar för en begränsad klimatpåverkan	● Uppfyllt
Alla brukare inom socialnämnden ska erbjudas en meningsfull vardag.	◆ Till större del uppfyllt
Sektor omsorg är en attraktiv arbetsplats och verkar för ett hållbart arbetsliv	▲ Till mindre del uppfyllt
Användningen av välfärdsteknik och digitalisering ska öka för brukarens självständighet och medföra effektivare arbetsmetoder	● Uppfyllt

8.7.4 Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

I tabellen nedan redovisas Socialnämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Nämndövergripande	-20,7	-24,5	3,8
<i>Nämndövergripande</i>	-20,7	-24,5	3,8
Äldreomsorg	-177,1	-177,6	0,5
<i>därav övergripande ÄO + öppen verksamhet</i>	-11,5	-19,3	7,8
<i>därav ordinärt boende</i>	-54,2	-48,6	-5,6
<i>därav legitimerad personal</i>	-25,0	-25,5	0,5
<i>därav särskilt boende</i>	-86,4	-84,2	-2,2
Funktionshinder	-73,5	-68,5	-5,0
<i>därav övergripande funktionshinder</i>	-4,9	-5,9	1,0
<i>därav LSS-boenden</i>	-37,7	-28,5	-9,2
<i>därav personlig assistans</i>	-5,9	-6,7	0,8
<i>därav övriga insatser inom funktionshinder</i>	-25,0	-27,4	2,4
Individ- och familjeomsorg	-54,9	-55,4	0,5
<i>därav IFO övergripande</i>	-4,1	-4,0	-0,1
<i>därav IFO barn och familj</i>	-24,4	-24,9	0,5
<i>därav IFO vuxen</i>	-18,3	-19,5	1,2
<i>därav IFO boendelösning</i>	-8,1	-7,0	-1,1
Arbetsmarknadsenheten	-5,7	-6,4	0,7
<i>därav arbetsmarknadsenheten</i>	-5,7	-6,4	0,7
Integration	0,1	0,0	0,1
<i>därav integration</i>	0,1	0,0	0,1
Politik	-0,8	-1,0	0,2
<i>därav socialnämnden</i>	-0,8	-1,0	0,2
Summa socialnämnd	-332,6	-333,4	0,8

I tabellen nedan presenteras budget och utfall för helåret fördelat på intäkter och kostnader.

Mnkr	Utfall intäkt 2022	Utfall kostnad 2022	Utfall 2022	Budget intäkt 2022	Budget kostnad 2022	Budget 2022
Nämndövergripande	6,1	-26,8	-20,7	0,0	-24,5	-24,5
Äldreomsorg	77,8	-254,9	-177,1	31,6	-209,2	-177,6
Funktionshinder	14,9	-88,4	-73,5	17,2	-85,7	-68,5
Individ-och familjeomsorg	1,7	-56,6	-54,9	0,9	-56,3	-55,4
Arbetsmarknadsenheten	6,8	-12,5	-5,7	5,1	-11,5	-6,4
Integration	8,9	-8,8	0,1	0,0	0,0	0,0
Politik	0,0	-0,8	-0,8	0,0	-1,0	-1,0
Summa socialnämnd	116,2	-448,8	-332,6	54,8	-388,2	-333,4

Socialnämnd

Socialnämndens resultat för helåret 2022 visar ett överskott om 0,8 mnkr.

Nämndövergripande verksamheter har ett överskott med 3,8 mnkr. Administratörgruppen visar ett underskott med 0,2 mnkr som avser högre personalkostnader då behovet varit högre än budgeterat. Vikariepool visar också ett underskott som beror på att interndebitering av timmar har varit lägre än faktiska kostnader. IT-verksamheten visar underskott med 1,6 mnkr som beror på högre kostnader för IT-drift samt inköp av datorer och telefoner under året. Överskottet beror främst på riktade statsbidrag som inte delades ut till enheterna och kompenserar större del av underskottet avseende högre personalkostnader.

Äldreomsorgen (ÄO) visar ett överskott om 0,5 mnkr.

Övergripande verksamheter visar ett överskott med 7,6 mnkr som framförallt beror på den öppnade delen av Kastanjegården.

Öppen verksamhet, det vill säga träffpunkter, frivilligsamordnare och mötesplatsen har ett överskott på 0,2 mnkr då träffpunkterna har hållit stängt under början av året. Nämnden för utbildning, kultur och fritid har tagit över ansvaret för träffpunkterna sedan oktober 2022 och budgetflytt med 0,3 mnkr gjordes för perioden oktober-december 2022.

Hemvårdens resultat för 2022 är ett underskott på 5,6 mnkr. Den största orsaken till underskottet är de ökade personalkostnaderna via helhetsprojekt samt ökat volym. Bemanningen har varit en stor utmaning då andelen sommarvikarier varit den lägsta på flera år. Utöver detta har det inte funnits tillräckligt med vikarier att tillgå från vikariepoolen. Även högre kostnader för inköp av livsmedel, transport och kompetensutveckling har bidragit till underskottet.

Resultatet för **särskilt boende** visar ett underskott med 2,2 mnkr. Underskottet beror på att det finns tomma lägenheter vilket leder till intäktsbortfall i form av vårdavgifter samt kost- och hyresintäkter. Högre personalkostnader påverkar också prognosen negativt på grund av att personaltätheten har ökat i och med helhetsprojektet, vilket har lett till överkapaciteten på kommunens särskilda boenden. Åtgärder för hantering av överkapacitet pågår.

Trots att personalkostnaderna är högre än budgeterat då behovet har ökat, visar **legitimerad personal** ett positivt resultat med 0,5 mnkr. Överskottet beror dels på högre intäkter för bland annat sålda platser gällande korttidsvård dels på lägre inköp av läkemedel och hjälpmedel.

Funktionshinderområdet visar ett underskott på 5,0 mnkr.

Övergripande verksamheter för funktionshinderområdet har ett överskott på 1,0 mnkr för helåret 2022. Det är outnyttjad budget för bostadsanpassning som bidrar till resultatet.

För verksamheten **LSS-boenden** blev resultatet ett underskott med 9,2 mnkr. Kommunens egna boenden visar ett underskott på 5,7 mnkr. Underskottet beror på öppningen av nya barnboendet, lönekostnader och vikariekostnader då verksamheten har blivit tvungen att bemanna då omsorgsbehovet har varit större i antal timmar. De externa boendena visar ett negativt resultat på 3,5 mnkr då det inte funnits full täckning i budgeten för dessa kostnader.

Personlig assistans redovisar ett överskott med 0,8 mnkr och avser lägre personalkostnader på grund av färre ärende då antal brukare minskade från 15 till 12 under året.

Övriga insatser inom funktionshinderområdets resultat för helåret 2022 är ett överskott på 2,4 mnkr. Det är främst lägre kostnader inom socialpsykiatri, boendestöd och korttid som bidrar. De står för 1,6 mnkr av överskottet och där lägre personalkostnader samt högre intäkter för försäljning av platser som är orsaken. Även daglig verksamhet visar ett positivt resultat med 0,6 mnkr som beror på lägre personalkostnader. Resultatet för kontaktpersoner och avlösarservice visar även de på ett överskott med 0,2 mnkr.

Individ- och familjeenhetens (IFE) resultat är 1,2 mnkr i överskott.

IFE övergripande resultat är ett underskott med 0,1 mnkr och beror på högre kostnader för konsulttjänster.

För **IFE barn och familj** är resultatet 0,5 mnkr. Anledningen till överskottet är främst lägre personalkostnader samt lägre kostnader för kontaktpersoner, vilket kompenserar de höga kostnader för placeringar på HVB och familjehem som ökar jämfört med tidigare år.

IFE vuxens visar ett överskott med 1,2 mnkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader för försörjningsstöd till följd av ett intensivare arbete med bidragstagarna och en ökad samverkan med arbetsmarknadsenheten (AME) utifrån den så kallade "Götene modellen". Även lägre personalkostnader påverkar resultatet positivt och täcker de högre kostnaderna för HVB vuxen.

Boendelösningar har ett underskott med 1,1 mnkr som beror på högre personalkostnader.

Arbetsmarknadsenhetens (AME) överskott med 0,7 mnkr avser högre intäkter för bland annat lönebidrag för arbetsträning samt genomförda trädgårdstjänster.

Integrations resultat är ett överskott med 0,1 mnkr. Integration finansieras fullt ut med bidrag från Migrationsverket. Intäkter inom integration minskar då färre nyanlända har etableringsschablon. Från och med 1 juli 2022 har kommunen ansvar för att ordna boende åt skyddsbehövande från Ukraina. Kommunen har fått stöd från staten för att hantera dessa. Kommunen har även fått tillfälligt stöd för mottagande av skyddsbehövande från Ukraina och dessa periodiseras enligt rekommendationerna från SKR (Sveriges kommuner och Regioner).

Resultatet för **Politik** är ett överskott på 0,2 mnkr och beror på lägre kostnader för arvode samt ej förbrukade budgetposter för bidrag.

Investeringsredovisning

I tabellen nedan redovisas kommunstyrelsens årets investeringsbudget och utfall samt budget och utfall för projektet totalt.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
AME Tvättereri	0,1	0,0	-0,1
Inventarier	0,1	0,2	0,1
Summa investeringar	0,2	0,2	0,0

I tabellen nedan redovisas investeringsprojekt som löper över flera år.

Investeringsredovisning (mnkr)	Ack. utfall	Beslutad budget	Avvikelse utfall/ budget
AME Tvättereri	1,8	1,3	-0,5
Summa investeringar	1,8	1,3	-0,5

Kommentarer till investeringsredovisning

Socialnämnd

Socialnämndens investeringar för 2022 uppgick till 0,2 mnkr.

Projekt *AME tvätteriet* pågick under del av 2021 och början av 2022. Investeringsbudget var 1,3 mnkr. Investeringens utfall efter avslutat projekt är 1,8 mnkr, vilket innebär att verksamheten överskred budgeten med 0,5 mnkr. Detta beror på att kostnader för ventilationsåtgärder var högre än beräknade och även kostnader för maskiner var högre på grund av att maskinerna skulle passa till lokalen och behovet. 0,1 mnkr av det totala utfallet inkom under 2022.

Inventarier har köpts med 0,1 mnkr avseende utemöbler för Ceciliagården och daglig verksamhet. Även inköp av rotohed har gjorts med 0,6 mnkr under 2022 och finansierats med riktade statsbidrag.

8.7.5 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Nämndövergripande

Socialnämnd

Ett nytt digitalt system, TimeCare, har köpts in till hela kommunen som avser bemanning och schemaläggning. Införandet påbörjades 2021 och var klart under första halvåret 2022.

Anhörigstödet har fortsatt inspelningar av filmer på temat psykisk ohälsa. Under våren 2022 kom ytterligare fem avsnitt. Götene var nominerade till årets anhörigkommun men fick tyvärr inte utmärkelsen.

Sommaren var den svåraste som sektorn har upplevt så här långt. Trots stora insatser för att nå ut till högskolestudenter och gymnasieelever samt användande av rekryterare, fanns det inte tillräckligt med vikarier. Sena avhopp var betydligt fler i år jämfört med tidigare, personal fick avslutas i högre utsträckning än tidigare på grund av misskötsel och en hög sjukfrånvaro har bidragit till ett vikarieunderskott. Ordinarie personal och vikarier som fungerat har därför fått arbeta betydligt mer än vad som var planerat. Även chefsituationen har återigen varit ansträngd. Omsättning av enhetschefer har varit återigen hög. Detta på grund av att chefer har sökt andra tjänster och skälet är att uppdraget förändrats de senaste åren. Några av dem har alldeles för stora arbetsgrupper med mellan 45 – 50 medarbetare. De enhetschefer som har allt för många medarbetare har inte förutsättningar att genomföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. Socialchefen ser över möjligheterna att anställa ytterligare en enhetschef inom äldreomsorgen för att tillgodose de krav som finns.

Efter sommaren 2022 finns det ett ökat behov att visa uppskattning för den hårt arbetande omsorgspersonalen. Som en del i det arbetet bjöds samtliga anställda inom omsorgen in till en inspirationsföreläsning med Gillis Edman och fick en goodiebag. Därefter köptes det in arbetsskor till samtliga personal inom sektor omsorg. Sektor omsorg tog initiativet i att arrangera personalfest vid två tillfälle för samtliga personal i Götene kommun.

Årets brukarundersökning visar att brukarnöjdheten har sjunkit inom hemvård. Utvecklingsområden har identifierats och lämpliga åtgärder för utveckling har införts.

En samåknings-app har köpts in och avser en del av åtgärd när det gäller problemet att ta sig till och från arbetet på obekvämt arbetstid samt bränslepriserna. Appen är avsedd för alla anställda i kommunen.

Äldreomsorg

Under 2022 var förhoppningen att inflyttningen på kommunens särskilda boenden skulle återgå till samma nivå som innan pandemin, vilket troligen skulle leda till ett minskat behov inom hemvården. Beläggningen har ökat och är uppe på samma nivå som före pandemin. Däremot ses inte den önskade minskningen inom hemvården.

En översyn har gjorts av beläggningen på kommunens korttidsplatser. Det innebar en neddragning från 12 till 8 platser då det visade sig att platserna sällan var belagda. Helgtjänster har införts under året och responsen har varit positivt.

Pandemin har fortsatt att påverka vissa verksamheter inom äldreomsorgen och då framför allt träffpunkterna som hållit stängt på grund av restriktionerna. Flera signaler har kommit att många äldre känner sig ensamma och saknar mötesplatserna. Under hösten övergick ansvaret

för träffpunkterna till Kultur och fritid.

Under hela året har helhetsprojektet implementerats i alla verksamheter.

Utöver nya trygghetslarm i ordinärt boende från Doro så kan också GPS-larm erbjudas till brukare efter biståndsbeslut. Kameratillsyn har utökats nattetid och det kommer att vara förstahandsvalet vid tillsyn.

Under våren 2022 påbörjades införandet av ett digitalt planeringsverktyg inom hemtjänsten. Det innebär att de manuella tidskrävande planeringstavlorna ersätts med ett digitalt arbetssätt istället.

Arbetet pågår även med en digital introduktion till nyanställda och vikarier som kommer kompletteras med Visiblecare som är enkla introduktionsfilmer på olika språk i en applikation.

Funktionshinder

Arbetet med att implementera gemensamma metoder inom funktionshinderområdet har intensifierats under 2022 och fler stödpedagoger har anställts. I slutet av året startade även arbetet med helhetsprojektet inom funktionshinderområdet. Under andra halvåret startade ett nytt LSS-boende för barn med avsikt att minska antalet externa placeringar.

Individ- och familjeenhet, Arbetsmarknadsenhet och Integration

Antal aktuella hushåll för ekonomiska bistånd har minskat med 34 hushåll, detta beror dels på minskning i arbetslöshet inom kommunen, men också på samarbete mellan IFO och AME.

Individ- och familjeenheten har haft stora utmaningar gällande personalomsättningen. Konsult har hyrts in under året för att täcka personalbehovet. Under senare delen av året är individ- och familjeenheten återigen fullbemannad.

”Nedmonteringen” av Arbetsförmedlingen (AF) har fortsatt visat sig tydligt på det lokala planet. De som står längst från arbetsmarknaden får idag ingen hjälp från AF. Det har blivit en omvänd effekt där AF hänvisar till kommunen istället för tidigare ordning. I en förlängning kommer detta bli ohållbart om inte det sker en statlig kompensering.

Tvätteriet startade under våren och tvätten av personalkläder har startat succesivt. Vid årsskiftet använder samtliga verksamheter inom äldreomsorgen cirkulationstvätt.

Tilldelningstalet avseende flyktingar från Ukraina som kommer via massflykting-direktivet har skrivits ned med anledning av att det inte kommit så många flyktingar som de första prognoserna visade. En uppgörelse med Gullspångs kommun som ville ha fler flyktingar än de fått tilldelat gjorde att de tog hälften av Götenes andel. Därmed var antalet nere på 28 och Götene har tagit emot 11.

Medarbetare

Tabellen visar årets medarbetarstatistik samt föregående års sjukfrånvaro.

Medarbetare	2022	2021
Årsarbetare per 31 december	500	470
Tillsvidareanställda per 31 december (antal personer)	530	514
Antal anställda totalt 31 december	584	576
Varav heltid (%)	78 %	66 %
Varav deltid (%)	22 %	34 %
Total sjukfrånvaro (%) under året	10,1 %	9,2 %

Antal tillsvidareanställda och vikarier har ökat sedan 2021, vilket kan bero på

helseprojektet. Sjukfrånvaron ligger kvar på en hög nivå. Ökningen i sjukfrånvaron avser korttidssjukskrivningar vilket sannolikt är en konsekvens av den höga smittspridningen av covid-19 som varit under året.

Nyckeltal

Nyckeltal	2022	2021	2020
Hälso- och sjukvård			
Betalningsansvar till sjukvården för utskrivningsklara (antal dagar)	0	0	0
Hemtjänst, i ordinärt boende (oktober)			
Antal personer den 1 oktober	432	408	409
Antal omsorgstimmar (SOL)/oktober	8 540	9 044	9 467
Särskilt boende antal platser			
Demensboende	32	32	32
Äldreboende	105	104	104
Beläggning, plats dygn/ dag	118		
Nettokostnad, tkr per plats			
Demensboende	585	554	563
Äldreboende	620	601	578
Korttid, platser			
Korttid, antal platser	9	12	12
*Beläggning, plats dygn/dag	5	5	6
Medelvårdtid, antal dygn/plats	21	22	32
Individuella LSS/SoL-insatser			
Personlig assistans			
Nettokostnad totalt (mnkr)	5 932	6 237	9 220
Antal personer	12	15	16
Gruppboende LSS, antal platser			
Gruppboende/ stödboende	23	19	19
Gruppboende, spec. inriktning	6	6	6
Nettokostnad per plats (tkr)			
Gruppboende/ stödboende	794	763	788
Gruppboende, spec. inriktning	1 300	1 285	1 294
Skogsvägens korttid/ fritids			
Antal barn/ ungdomar	15	14	20
Nettokostnad per barn (tkr)	432	441	337
Individ- och familjeenhet			
Familjeenhet, barn och unga			
Nettokostnad (tkr)	7 968	5 263	4 461
Antal vård dygn	5 446	7 334	4 571
*Kostnad/vård dygn (kr)	1 463	718	976
HVB, barn och unga			
Nettokostnad (tkr)	6 532	4 338	2 863
Antal vård dygn	1 752	1 678	1 573
Kostnad/vård dygn (kr)	3 728	2 585	1 820
Boendestöd unga vuxna			
Nettokostnad (tkr)	3 494	3 052	2 854
Antal med insats	4	4	5
HVB, vuxna missbruk			
Nettokostnad (tkr)	3 198	2 591	2 751

Nyckeltal	2022	2021	2020
Antal vårddyggn	1 024	1 204	1 232
Kostnad/vårddyggn (kr)	3 123	2 152	2 233
Försörjningsstöd			
Nettokostnad (tkr)	7 590	9 790	10 946
Antal bidragshushåll	162	204	252
Genomsnittligt bidrag/bidragshushåll	46 851	47 990	43 437

Kommentarer till nyckeltal

Antal omsorgstimmar har minskat inom hemtjänsten, trots ökning i antal brukare. Det innebär att varje brukare inte har lika stort omvårdnadsbehov.

Beläggningen på korttidsplatser fortsätter att minska så även medelvårdtiden. Detta i samband med granskning utifrån projektet Effektivare kommun har medfört att antalet korttidsplatser minskats till åtta per 31 december 2022.

Antal brukare inom personlig assistans har minskat och därav har även kostnaderna minskat. Under 2022 har ett nytt barnboende startats därav ökningen i antal platser.

Kostnaden per vårddyggn på familjehem har ökat under 2022. Ökningen beror dels på en ökning i antalet konsulentstödda familjehem och dels på lägre ersättning från staten. Även kostnaden per vårddyggn på HVB, barn och ungdom har ökat även under 2022. En uppfattning är att den högre kostnaden kommer att bestå.

När det gäller försörjningsstöd har antal bidragshushåll minskat med ytterligare 20% och det har även påverkat nettokostnaden för försörjningsstöd som minskat med 2,1 mnkr. Även genomsnittligt bidrag per bidragshushåll har minskat i jämförelse med tidigare år och kan bero på intensivare arbete för utbetalning av rätt ersättning.

8.7.6 Framtid

Nämndövergripande

Socialnämnd

Demografiförändringen är ingen nyhet utan har under en längre tid benämnts som en av välfärdens största utmaningar. I Götene går förändringen dessutom fortare än genomsnittet bland Sveriges kommuner, vilket innebär att andelen personer i icke arbetsför ålder snart är större än den i arbetsför ålder. Färre ska försörja fler. Det betyder att sektor omsorg står inför stora utmaningar framåt. Behovet av personal är redan stort idag och det kommer fortsättningsvis att öka. Vi har idag svårigheter att rekrytera chefer, socionomer, sjuksköterskor och framför allt undersköterskor.

Det positiva arbete som lagts ned för att minska sjukfrånvaron 2018-19 har totalt förändrats under pandemin. Fördelen är att personal stannat hemma när symtom uppstått och därvid minskat smittspridning på den egna arbetsplatsen. Inför 2023 behöver sektorn fortsätta arbeta långsiktigt med åtgärder för att minska sjukfrånvaron.

Det slutbetänkande på ny socialtjänstlag som överlämnades av Margareta Winberg under 2020 och som tänktes träda i kraft 1 januari 2023 blir försenad och kan bli aktuell först under 2024. Den nya lagen kommer att påverka framtida arbete inom sektorn, lagens inriktning är mot en jämställd, förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Äldreomsorg

Kompetensförsörjningen är den allra största utmaningen inom äldreomsorgen. Det handlar inte bara om att behålla och rekrytera personal utan också om att ändra och anpassa arbetssätt då det fortsatt kommer vara svårt med tillgången till personal.

Vårdtyngden ökar inom äldreomsorgen då vi lever längre och bor kvar längre i det ordinära boendet vilket leder till fler beviljade timmar i hemvården. Budgeten i hemvården korrigeras efter antalet beviljade timmar. När våra brukare bor hemma längre innebär det att de som flyttar in på våra särskilda boenden gör det senare och med ett större behov av både omsorg och vård. Budgeten för våra särskilda boenden har sedan 2016 baserats på 4 omsorgstimmar per lägenhet och dag. Frågan är om det kommer räcka i framtiden?

Övergången till Färdplan - Nära vård kommer ställa stora krav på samarbete med 1:a linjens sjukvård som är primärvården. Risken är att den regionala sjukvården förskjuts och övergår till ett kommunalt ansvar.

Vårdtyngden inom hemvård ökar och är också det område som är mest svårrekryterat då många saknar körkort, vilket är en förutsättning inom hemvård. Särskilt märkbart har det varit i ytterområdena.

Funktionshinder

Kompetensförsörjningen är lika svår om inte svårare inom funktionshinderområdet.

Vårdtyngden inom våra LSS boenden ökar i och med att våra brukare blir äldre. De senaste åren har inte budgeten för våra boenden räckt för att täcka omsorgsbehovet såsom vakna nätter istället för journätter och bemanning dagtid då inte brukarna går till daglig verksamhet. Detta fortsätter även kommande åren.

De yngre brukarna som är behov av boenden har allt fler och komplexa diagnoser så det är svårt att hitta lösningar inom kommunens egna verksamheter. Kostnaden för externa placeringar inom funktionshinderområdet är fortsatt höga och behovet, framför allt för barn och ungdomar, ser inte ut att minska. För att tillgodose behovet har ett nytt barnboende startats i kommunens regi och finansierats inom befintlig budget, vilket innebär en minskad uppräknings i budget till övriga samtliga verksamheter inom omsorg.

Det finns ett ökat behov av bostad med särskild service, det är redan idag ett behov som inte kan tillgodoses med befintliga verksamheter.

Det tycks också som om behoven blir allt mer komplexa vilket kräver särskild specialistkunskap och en högre personaltäthet.

Individ- och familjeenhet, Arbetsmarknadsenhet och Integration

Det har blivit allt mer påtagligt att såväl vuxna som barn har en ökad psykisk ohälsa. Missbruket har ökat och då märks ofta blandmissbruk av många olika preparat. Våld i nära relationer ökar och går ner i åldrarna.

Ärenden blir mer komplexa och många har samsjuklighet vilket kräver mer samverkan med andra. En ökad samverkan med olika instanser är en förutsättning för ett förebyggande arbete.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) lämnar årligen rekommendationer för höjning av ersättningar för familjehem (arvode). Tidigare har den årliga höjningen följt löneutvecklingen, men inför 2023 är rekommendationen att höja arvodet mer än så. Socialnämndens föreslår att kommunen följer rekommendationen för att inte förlora sina familjehem till andra kommuner men det innebär ökade kostnader för familjehem vilket det inte finns budget avsatt.

Svensk ekonomi bedöms gå in i en lågkonjunktur under 2023 med ökad arbetslöshet som följd. Samtidigt väntas bristen på kompetens vara fortsatt hög. I detta finns den fortsatta svårigheten i samverkan med Arbetsförmedlingen, då den lokala närvaron numera är nästan obefintlig. Större ansvar har hamnat på AME för att hjälpa arbetssökande vidare och som inte klarar Arbetsförmedlingens kravbild. Under lång tid har Götene kommun haft en låg arbetslöshet. Den som befinner sig i en arbetslöshet har ofta svårigheter som gör att de står utanför arbetsmarknaden och kräver betydligt mer komplexa insatser för att bli

anställningsbara. Detta arbete görs utan någon statlig finansiering.

Dagens integrationspolitik är oförutsägbar och innebär svårigheter att planera och ha någon form av framförhållning till. Det är svårt att bedöma behovet av bostäder och storlek på dem. Detta då vi inte vet om det är ensamhushåll eller familjer som anvisas till kommunen. De flyktingar som omfattas av massflyktingsdirektivet får inte ta del av program från Arbetsförmedlingen. Ingen SFI erbjuds till målgruppen, vilket medför svårigheter att integreras i samhället.

8.7.7 Politiska uppdrag

Vi vill uppnå fortsatt tillväxt och utveckling av Götene kommun, en kommun som är bra att bo, leva och verka i livets alla skeenden.

Nedanstående uppdrag har kommunfullmäktige givit socialnämnden inför 2022.

- **Utökad samarbete mellan IFE och AME för att personer ska komma snabbare ut i arbete när de uppbär försörjningsstöd.**

Uppdraget anses uppfyllt och samverkan har givit ett gott resultat med minskat utbetalning av försörjningsstöd. Samverkan fortsätter att utvecklas.

- **Uppdrag till äldreomsorgen om utökad digitalisering för en utvecklad och effektiviserad verksamhet.**

Digitalt planeringsverktyg är infört inom hemvård, vilket har medfört effektivisering av personalresurser och identifierat utvecklingsområden och möjligheter som kommer att skapa bättre arbetsmiljö.

- **Intensifiera arbetet med hemmaplanslösningar inom LSS och IFE.**

Barnboende inom LSS i kommunens regi har startats under 2022. Nya placeringar har tillkommit och kunnat placeras in i kommunens boende istället för externa aktörer.

Bättre hemmaplanlösningar inom familjehem har varit möjliga då individ- och familjeeheten har haft bemanning som arbetat riktade mot rekrytering av egna familjehem. Detta ersätter de betydligt dyrare konsulentstödda familjehem.

- **Uppdrag att börja omställning inom verksamheterna för att möta kommande utmaningar främst inom äldreomsorgen.**

***Verksamhet**

För att kunna möta framtidens eller rent av nutidens utmaningar inom äldreomsorgen behöver en rad åtgärder utredas och eventuellt beslutas om.

- Ska alla hemvårdsområden i kommunen centraliseras för att på ett bättre sätt kunna effektiviseras utifrån personalresurser och behov?

- Verksamheten har idag väl tilltagna schabloner inom hemvården som inte alltid används fullt ut. Ska de justeras?

- När är brytpunkten för hur många hemvårdstimmar bistånd kan besluta om och vad är rimligt. Kommunen kan aldrig tvinga någon att flytta in på ett särskilt boende men kan sätta en gräns för hur många hemvårdstimmar som får beviljas. Ska detta utredas?

- Vad kan annan än vårdpersonal utföra?

- Utföra matinköp och leverera
- Leverera matlådor
- Städ- och serviceorganisation gemensam över omsorgen, t ex ett par serviceteam som åker runt i såväl hemvård som på särskilt boende?

- Hur ska äldreomsorgen arbeta mer hälsofrämjande och förebyggande när kompetensbristen

är som störst?

***Arbetsmiljö**

Nuvarande arbetsmiljö behöver ses över för att vara en attraktiv arbetsgivare. Även här behöver en mängd åtgärder utredas och tas beslut om.

- I samband med helhetsprojektet och införande av helgtjänster har personal fått välja att arbeta var tredje helg eller ta bort delade turer. Detta har varit mycket uppskattat men har hittills finansierats via projektmedel. Ska kommunen vara en attraktiv arbetsgivare kan inte detta tas bort utan snarare utökas så att alla delade turer tas bort. Hur ska det finansieras?

- Det behöver utredas vilka yrkestitlar som ska finnas inom äldreomsorgen, vilka uppdrag de ska ha och till vilken lön? Det kan handla om specialistundersköterska, gruppleddare/teamledare/dagansvarig, vårdbiträden, områdeschef inom äldreomsorg och resurschef.

- Behövs administrativt stöd utökas eller kommer bemanningenheten kunna avlasta administratörerna och enhetscheferna med rekryteringsarbete vid sjukfrånvaro och nyanställningar?

- Det behöver återigen ses över hur många medarbetare en enhetschef kan ha när uppdraget förändrats väsentligt med betydligt mer handledning av personal.

***Digitalisering**

Även inom detta område behöver ett omtag göras.

- En långsiktig planering för digitalisering som syftar till effektivisering behöver tas fram.

- **Träffpunkter för äldre: Hur kan vi utveckla dem tillsammans med civilsamhället och olika frivilliga insatser? Den sociala verksamheten är viktig och hur kan vi få in fler aktörer som är med på Träffpunkterna?**

Ansvar för träffpunkterna har flyttats till nämnden för utbildning, kultur och fritid sedan oktober 2022.

8.8 Nämnd för service och teknik

Ordförande: Sture Nilsson (Skara)

8.8.1 Nämndens uppdrag

Skara och Götene kommuners gemensamma nämnd har till uppdrag att på ett kvalitativt och effektivt sätt ta till vara på och utveckla gemensamma resurser inom verksamheterna gata/park, fastighetsservice och kost. Nämndens uppdrag är att ge kommunernas verksamheter och deras medborgare professionell, ändamålsenlig och kostnadseffektiv service.

8.8.2 Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Nämnden för service och teknik	-24,0	-21,1	-2,9

Kommentarer till budgetavvikelse

Gata/Park - 510 tkr

Gata/Park i Götene har en negativ avvikelse om 510 tkr. Vinterväghållningen kostade 2 600 tkr vilket är 400 tkr högre än budgeterat och är den främsta förklaringen till underskottet. Elkostnaderna för gatubelysning blev 100 tkr högre än budgeterat.

Fastighetservice – 1 555 tkr

- Fastighet – 2 433 tkr

Fastighetsavdelningen i Götene har ett underskott om 2 433 tkr. Underskottet relaterar främst till att elkostnaderna blev 1 600 tkr högre än budgeterat samt högre kostnader för driftsrelaterade åtgärder i fastigheterna. Personalkostnaderna blev 600 tkr lägre än budgeterat vilket främst beror på vakanta månader.

- Lokalvård + 878 tkr

Lokalvård Götene har ett överskott om 878 tkr vilket främst förklaras av att personalkostnaderna blev 300 tkr lägre än budgeterat samt lägre kostnader för förbrukningsmaterial och fordon.

Kost - 855 tkr

Kostverksamheten i Götene har ett underskott på 855 tkr vilket främst beror på att skolor och förskolor i Götene har köpt färre portioner jämfört med budget samt att kostnaderna för livsmedel har ökat under året. Färre sålda portioner än budgeterat påverkar intäkterna negativt med 900 tkr. De ökade livsmedelspriserna (15-20 procent) medför att kostnaderna för livsmedel blir 800 tkr högre än budget. Personalkostnaderna har en positiv avvikelse med 300 tkr. Övriga intäkter och kostnader har sammantaget en positiv avvikelse om 500 tkr.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
Energieffektivisering	0,1	1,0	0,9
Uppgradering gatubelysning	1,0	1,2	0,2
Komponenter gata-park	2,9	3,0	0,1
Tillgänglig, gatumiljö	0,2	0,6	0,4
Lekplatser - upprustn	0,6	0,6	0,0
Gata/Parkprojekt	0,2	0,2	0,0
Centrumhus ombyggnation	15,1	7,7	-7,4
C-hus kontorsflytt anpassn	1,0	1,9	0,9
Centrumhuset ventilation	0,1	2,1	2,0
Lilj, skola syll paviljong	0,3	2,4	2,1
Lundabyn skola ventilation	0,2	0,3	0,0
Lundagården tryggh utmiljö	2,1	1,3	-0,7
Lundagården fönsterbyte	1,4	1,9	0,5
Kulturskolan	1,4	1,0	-0,4
Liljestensskolan, kringbygg	0,1	0,4	0,3
Säkra fastigheter	0,3	0,3	0,0
Komponenter Fastighet	10,6	10,4	-0,2

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall mot budget
Prästgårdssk fritidsdel	7,6	6,5	-1,1
Prästgårdssk utemiljö	5,3	9,0	3,7
Träd i tätortsnära miljöer	0,3	0,8	0,5
Trafiksituation Lundsbrunn	0,6	0,0	-0,6
Lundagårdens kök	0,1	0,2	0,1
Falkängen	0,0	2,0	2,0
Summa investeringar	51,3	54,8	3,5

Gata/Park

Komponenter gata/park (toppbeläggning) 3 000 tkr i årliga investeringsmedel. Avser toppbeläggningar och utförs löpande under året. Resterande medel till 2023.

Tillgänglighetsanpassning, gatumuljö 200 tkr i årliga investeringsmedel. 400 tkr överfördes från 2021. Tillgänglighetsanpassningar på Gränsgatan. Resterande medel till 2023.

Gata/parkprojekt 200 tkr i årliga investeringsmedel. Klart. Komplettering av gatubelysning på vägen till hamnen i Hällekis samt på Färgaregatan.

Lekplatser – upprustning Klart. Upprustning av lekplats i Hällekis och Lundsbrunn.

Fler träd i tätortsnära miljöer Medborgarförslag. Nyplantering av träd i tätorterna. Påbörjat och blir klart 2023. Resterande medel till 2023.

Fastighet

Centrumhus ombyggnation VGR Kostnadsökningar som varit högre än kalkylerat samt tillkommande arbetsbeställningar av VGR medför att projektet prognostiseras att bli 7 600 tkr högre än budgeterat. 200 tkr beräknas belasta projektet 2023.

Komponenter fastighet (reinvesteringar) 10 400 tkr i årliga investeringsmedel. Reinvestering sker i många fastigheter och under 2022 har det genomförts bland annat byte av värmesystem på Källby gård och fönsterbyte på Lundabyn.

Anpassning centrumhus kontorsflytt Relaterar till ombyggnationen för VGR. Pågår under 2023. Resterande medel till 2023.

Centrumhus ventilation Projektering pågår och bytet genomförs våren 2023. Resterande medel till 2023.

Liljestensskolan byte syll lågdelen (paviljong) Klart.

Lundabyn skola ventilation Ökade materialkostnader medför att budgeten inte hålls. Klart.

Lundagården trygghetsboende utemiljö Klart. Mer omfattande arbete samt ökade materialkostnader medför att projektet inte håller budget.

Lundagården fönsterbyte Klart.

Liljestensskolan, kringbyggnader Klart.

Säkra fastigheter 300 tkr i årliga investeringsmedel. Avser investeringar i lås och larm. Byte brandlarm på Källby gård 2022.

Lundagårdens kök, helrenovering Klart.

Kulturskolan Handikappanpassning på toalett, fönsterbyte samt byte av golv i aulan.

Prästgårdsskolan fritidsdel Omfattande renovering i Prästgårdsskolans fritidsdel. Mer omfattande arbete med ventilation och brandsäkerhet samt relining av avloppsledningar förklarar den negativa avvikelsen. Centralbyte återstår i början av 2023 och förväntas belasta projektet med 200 tkr.

Prästgårdsskolan utemiljö Pågår och blir klart under 2023. Resterande medel till 2023.

Falkängen Genomförs inte då fastigheten är såld.

Energieffektivisering

Energieffektivisering 1 000 tkr i årliga investeringsmedel. Avser energieffektiviseringar i fastigheter. 2022/2023 ventilationsaggregat Lundagårdens trygghetsboende. Bidrag beviljat med 1,1 mnkr. Resterande medel till 2023.

Uppgradering gatubelysning 1 000 tkr årligen till och med 2024. 190 tkr överfördes från 2021. Helt klart med utbyte av befintliga armaturer till LED-armaturer i hela Götene kommun.

8.8.3 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Under 2022 utfördes renoveringen av vårdcentralen i centrumhuset som klar december 2022. I centrumhuset påbörjades även renovering av lokaler på plan två till omsorgens verksamheter. Utöver det har en rad projekt inom fastighet pågått under året. Industrifastigheten Hallonet 12 har rivits. Planering av nytt badhus samt ny förskola i västerbyområdet har påbörjats.

Under 2022 påverkades kostavdelningen fortfarande av pandemin med följd att färre portioner beställts och serverats. Resterande del av året har kostavdelningen påverkats av kriget i Ukraina, höga livsmedelspriser och livsmedel som inte funnits tillgängliga.

8.8.4 Framtid

Ett osäkert världsläge skapar nya utmaningar för förvaltningen med ökade kostnader, förhöjd beredskap och snabba omställningar, inte minst inom miljöområdet.

Samtidigt finns ett ökat behov av att arbeta med livslångt lärande, ett ökat behov att kompetensutveckla medarbetare för att kunna arbeta längre upp i åldrar men också möta nya krav i arbetslivet och det kommande stora kompetensförsörjningsbehovet inom offentlig sektor.

Medborgare driver digital och teknisk utveckling, framtiden kommer kräva att förvaltningen utför sina uppdrag med samma kvalitet med förmodat mindre medel. Det i kombination med nya livsmönster påverkar kraven på utbud och nyttjande och tillgänglighet samt driver på förvaltningens arbete med digitala lösningar. Digitaliseringen kommer behöva ses än mer som ett komplement till den mänskliga arbetskraftsreserven men också för att förenkla och skapa effektivisering i verksamheterna.

Förvaltningen kommer framöver att behöva arbeta än mer med risk- och sårbarhetsanalyser för att möta upp snabba förändringar till följd av dels klimatpåverkan men också osäkerheter i omvärlden där inte mins energieffektivisering i kommunens fastigheter behöver prioriteras. Genom effektivare energianvändning minskas såväl energirelaterad miljöbelastning som kommunernas löpande kostnader för energi.

8.9 Nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Ordförande: Dan Hovskär (Falköping)

8.9.1 Nämndens uppdrag

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) har samhällsskyddsansvaret för Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner. Verksamheten har som uppgift att avhjälpa och förebygga olyckor som inverkar på liv, hälsa, egendom och miljö. Nämnden ansvarar också för Falköpings kommuns verkstadsfunktion.

Uppgifterna följer av Förordning om skydd mot olyckor och Lagen om Skydd mot Olyckor

(LSO) Nämndens ansvar omfattar också Lagen om Brandfarliga och Explosiva varor (LBE). Sotningsverk-samheten och dess tillsyn för kommunerna utgör tillsynsmyndighet och i vissa fall tillståndsmyndighet enligt samma lagstiftningar.

8.9.2 Ekonomisk redovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	12,9	12,5	-0,4

Kommentarer till budgetavvikelse

8.9.3 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Efter att pandemin avklingat ser vi en återgång av antalet larm till tidigare nivåer. Totala antalet larm har ökat något. Störst förändring ses inom ”automatlarm utan brandtillbud” och ”inbrottslarm och teknisk service” där antalet ökat respektive minskat.

Antalet ”automatlarm utan brandtillbud” innehåller endast felaktiga larm, om ett automatiskt brandlarm larmat och det faktiskt brinner anses händelsen i stället vara en ”brand i byggnad”. Ökningen i antalet automatiska brandlarm är till stor del kopplad till industri, skolverksamhet och i olika behovsprövade boenden. Vad gäller skolorna så har vi periodvis under året återkommande larmats mot vissa skolor. Det verkar i dessa fall vara avsiktlig falsklarmning av räddningstjänst.

Minskning av larm ses i kategorin inbrotts- och tekniska servicelarm. Under år 2020 tecknades avtal om inbrottslarm med Skara och Götene. Genom åtgärdsinriktat arbete är ambitionen att med avhjälpande insatser minska problem som utlöser larm.

Under år 2021 påverkades antalet tillsyner av att de inte var möjliga att genomföra i samma utsträckning under pandemin.

8.9.4 Framtid

Samhällsförändringarna är mer omfattande och snabbare än någonsin, våra traditionella system och verksamheter klarar inte av att på ett effektivt sätt hantera och ställa om till de behov som krävs. Om säkerheten ska bibehållas på dagens nivå behöver SMS förbereda organisation och medarbetare för att hantera fler variationer av oönskade händelser. Här syns en tydlig obalans mellan krav och förväntningar på SMS gentemot tilldelade resurser.

8.10 Lönenämnd

Ordförande: Susanne Andersson

8.10.1 Nämndens uppdrag

Lönenämnden tillhandahåller löne- och pensionsadministration med tillhörande systemförvaltning för Götene kommun, och Skara kommun, samt för Götene Vatten & Värme, Samordningsförbundet Skaraborg, Centrumbostäder, Göliska IT, Västergötlands Museum och Skara energi.

8.10.2 Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

I tabellen nedan redovisas Lönenämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Lönenämnd	0,0	0,1	0,1
Summa lönenämnd	0,0	0,1	0,1

I tabellen nedan presenteras budget och utfall för helåret fördelat på intäkter och kostnader.

Mnkr	Utfall intäkt 2022	Utfall kostnad 2022	Utfall 2022	Budget intäkt 2022	Budget kostnad 2022	Budget 2022
Lönenämnd	-9,4	9,4	0,0	-8,0	8,1	0,1
Summa lönenämnd	-9,4	9,4	0,0	-8,0	8,1	0,1

Kommentarer till budgetavvikelse

Verksamheten finansieras enligt självfinansieringsprincip och budgeteras utifrån antal lönespecifikationer. Vid bokslut görs en avräkning där administrationskostnader fördelas mellan Götene kommun och Skara kommun med 41 % respektive 59 %. Fördelningen baseras på antal invånare i respektive kommun.

Lönenämndens utfall innan avräkningen är en avvikelse som beror på att debiteringar till kommunens bolag för uppstartskostnader för nya kollektivavtal.

Avvikelsen mellan budget och utfall avser löneöversyn för 2022 som tilldelades löneenheten i stället för serviceenheten.

8.10.3 Verksamhet

Viktiga händelser under året

Arbetet med digitalisering fortsätter. Nya e-tjänster har utvecklats bland annat e-tjänst för facklig rapportering. Införande av olika systemstöd som till exempel TimeCare, friskvårdsbidrag och kostavdrag genomförts. Vikariepoolen för förskola har nu börjat använda det nya bokningssystemet och funktionshinder har påbörjat arbete med schemaläggning samtidigt som de har gått ur timbanksavtalet.

E-passi systemstöd för friskvård är i drift sedan 15:e augusti och generellt har mottagandet varit positivt. Pilotprojekt för systemstöd för måltidsavdrag pågår samt utredning av viss funktionalitet.

Genom medarbetarundersökningen och inspektion av arbetsmiljöverket så har vi fått bekräftat en god arbetsmiljö och ett bra systematiskt arbetsmiljöarbete.

Troligtvis kommer en gemensam löneenhet i V6 inrättas under kommande år.

Kommundirektörerna har beslutat att en projektledaresurs ska tillsättas med uppdrag att införa en gemensam löneenhet med Lidköpings kommun som huvudman.

Gemensam upphandling av HRM-system pågår, organisationen för projektet är fastställd och arbete med kravspecifikation pågår. Systemet planeras vara i drift i början av år 2025. Även gemensam upphandling för pensionsadministration pågår inom V6.

Nyckeltal

Nyckeltal	2022	2021	2020
Götene kommun inklusive bolagen	17 680	18 230	18 184
Skara kommun inklusive bolagen	31 669	31 693	31 057
Antal lönespecifikationer	49 349	49 923	49 241

8.10.4 Framtid

Digitaliseringsarbete kommer att fortsätta framöver. Kvalitetshöjande insatser att utforma lättillgänglighet för chefer och andra roller i lönesystem, även gentemot förtroendevalda är också en prioriterad fråga inom lönenämnden.

Upphandling av RH-/lönesystem pågår i samverkan inom V6. Projektet startades under 2021 och systemet planeras vara i drift år 2025.

Samarbete inom V6 växer och utredning om gemensam löneenhet pågår.

8.11 Miljö- och bygglovsnämnd

Ordförande: Monica Holm

8.11.1 Nämndens uppdrag

Miljö- och bygglovsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller byggnadsfrågor och för miljö- och hälsoskydd. Miljö- och bygglovsnämnden har budget för nämndens sammanträden. Övriga verksamhetskostnader ingår i Kommunstyrelsens budgetansvar.

8.11.2 Ekonomisk redovisning

I tabellen nedan redovisas nämndens utfall, budget samt avvikelse för hela året.

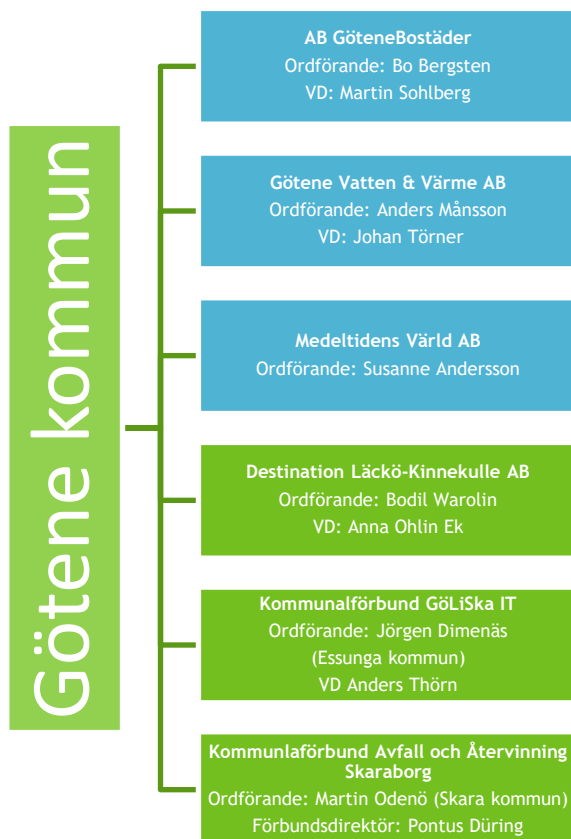
Mnkr	Utfall 2022	Årsbudget 2022	Avvikelse Utfall mot budget
Miljö- och bygglovsnämnd	-0,3	-0,3	0,0

Kommentarer till budgetavvikelse

Miljö- och bygglovsnämndens resultat är en mycket liten avvikelse som beror på lägre kostnader för arvode.

9 Götene kommuns bolag, kommunalförbund och medlemskap

9.1 Översikt organisation Götene kommuns bolag och kommunalförbund

9.1.1 AB GöteneBostäder (556089-4197)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2022 är 36,9 mnkr. Antal medelanställda under året är 10 stycken.

9.1.2 Götene Vatten & Värme AB (556383-3143)

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhänderta hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2021 är 121,0 mnkr. Antal medelanställda under året är 29 st.

9.1.3 Medeltidens Värld AB (556739-2468)

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet är att bolagets verksamhet ska avvecklas. Avveckling av anläggningen har fortsatt under året.

Ingen omsättning för 2022 och inga anställda finns i bolaget.

9.1.4 Destination Läckö-Kinneulle AB (556440-4332)

Bolaget ägs av Götene kommun 25 procent och Lidköpings kommun 75 procent.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädd på turism- och besöksnäringens marknad genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att det skapas hållbar och långsiktig tillväxt inom besöksnäringen. Bolaget fullgör också en viktig funktion i kommunernas totala utveckling.

Omsättning för 2022 är 14,2 mnkr. Medeltalet anställda under året är 7.

9.1.5 Göliska IT (Kommunalförbund)

Göliska kommunalförbundet ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Götene kommuns andel för 2022 är 13,2 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarnytta.

Omsättning för 2022 är 73,1 mnkr. Medeltalet anställda under året är 63 st.

9.1.6 Avfall och Återvinning Skaraborg

Avfall & Återvinning Skaraborg är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallens omhändertagande.

Omsättning för 2022 är 223,9 mnkr.

9.2 AB GöteneBostäder

Ordförande: Bo Bergsten

VD: Martin Sohlberg

Ägare: Götene kommun

9.2.1 Verksamhetsområde

Äga och förvalta fastigheter med bostäder och lokaler.

9.2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Bolagets taxebundna kostnader, framförallt elen, har till följd av världsläget ökat drastiskt under 2022.

9.2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Utöver rådande världsläge har ett relativt stort antal oväntade vattenläckor samt en lägenhetsbrand krävt akuta åtgärder under året. Vidare ser GöteneBostäder att behovet av lägenhetsunderhåll stadigt ökar varför allt fler renoveringsåtgärder krävs jämfört med tidigare år i samband med omflyttning. Fortfarande orsakar också globala leveransproblem förseningar för vissa underhållsåtgärder.

9.2.4 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Intäkter	36,9	37,1	34,7
Kostnader	-29,9	-29,1	-28,0
varav personalkostnader	-6,2	-5,0	-4,7

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Avskrivningar	-5,3	-5,1	-4,9
Rörelseresultat	1,7	2,9	1,8
Finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-1,6	-1,5	-1,6
Resultat efter finansiella poster	0,2	1,5	0,3
Bokslutsdispositioner	0,0	-0,2	0,0
Skatt	0,0	-0,4	-0,1
Årets resultat	0,2	0,9	0,2

Balansräkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	197,2	152,2	151,4
Bidrag till infrastruktur			
Omsättningstillgångar	5,4	8,0	11,1
Summa tillgångar	202,6	160,2	162,5
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	17,1	16,9	16,1
Obeskattade reserver	0,4	0,4	0,2
Skulder	185,1	142,9	146,2
Summa eget kapital och skulder	202,6	160,2	162,5
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse			

9.2.5 Ekonomisk analys

GöteneBostäders avkastning 2022 om 154 tkr blir betydligt lägre än budgeterat belopp om 849 tkr. Detta hänger ihop med de omständigheter som beskrivs ovan. Därmed blir avkastningen endast cirka 0,9 procentenheter av eget kapital vilket är lägre än ägardirektivet långsiktiga målsättning om 5 procentenheter. Den genomsnittliga avkastningen under de senaste tre åren har därmed varit 3,5 procentenheter. Fortfarande är dock de sedan tidigare avsatta periodiseringsfonderna om 400 tkr fortfarande tillgängliga att använda för framtida behov. Under 2022 och fortsatt in under 2023 pågår en relativ stor planerad upplåning på grund av nyproduktionen av 56 stycken nya lägenheter utmed Alsborgsgatan, på fastigheten Melonen 6. Samtidigt förväntas dock de nya lägenheterna bidra till en betydligt högre omsättning de närmast kommande åren.

9.2.6 Investeringar

Årets investeringsprojekt

Miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Belysning m.m. utemiljö Hjälmen 7	1,5	1,3	0,2
Ombyggnad lägenheter Liljan 1	2,0	2,5	-0,5
Passér- och informationssystem Melonen 6	0,0	0,9	-0,9
Hiss och styrsystem värme Källbytorp 7:8	0,7	0,0	0,7
2 st servicebilar	0,6	0,0	0,6
Utrustning utemiljö Lejonet 1	0,1	0,0	0,1
Summa	4,8	4,7	0,1

Investeringsprojekt som löper över flera år

Investeringsredovisning (mnr)	Ack. utfall	Beslutad budget	Avvikelse utfall/ budget
Nyproduktion Melonen 6			
Summa investeringar			

Nyproduktionsprojektet på Melonen 6 kommer av allt att döma påverkas av onormala kostnadsökningar till följd av force majeure (enligt ABT06 kapitel 6§3). I hur stor grad avgörs först under 2023 varför GöteneBostäder tagit höjd med 5 mnr. Förhoppningsvis kommer det inte att handla om ett så pass stort belopp. Mindre kostnader för pågående projekt har under 2022 upparbetats. Dels avseende pågående renovering av lägenheter på Liljan 1. Dels avseende utredning av förväntade kostnader för ett framtida nödvändigt renoveringsprojekt på Hjälmen 7. Utredningen har visat på kostnader som kan närma sig 200 mnr och åtgärderna kommer behöva utföras under andra halvan av 2020-talet.

9.2.7 Medarbetare

Den nya organisationen som beslutades av styrelsen 2021 infördes succesivt under de inledande månaderna 2022. Bolaget har därmed gått från 8 tillsvidareanställda personer till 10. Samtidigt har bolaget gått ner från två till en person som säsongsanställs under sommarhalvåret. Nio veckor på sommarlovet var det sex ungdomar som sommarjobbade hos oss via kommunen. GöteneBostäder tar också aktivt emot PRAO-elever för att, med tanke på framtida personalförsörjning, visa på vilka möjligheter som finns att arbeta i vår bransch.

9.2.8 Måluppfyllelse

- Bolaget har bedrivit sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom bolagets intäkter
- Bolagets soliditet har minskat från 10,8 till 8,6 procent till följd av byggprojektet på Melonen 6. Bolaget kan därmed under 2022 inte bidra till kommunfullmäktiges beslut om God ekonomisk hushållning vilket tidigare har anmälts till ägaren
- Bolaget har under 2022 ej uppnått ägarens långsiktiga avkastningskrav om 5 procentenheter av eget kapital, avkastningen blev 0,9 procentenheter. Genomsnittet de senaste 5 åren är 3,5 procentenheter
- Bolaget uppfyller kraven för att dela ut det belopp som tillåts enligt lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag och har samtidigt minst i motsvarande grad gjort insatser som kommer allmänheten till del
- Bolagets positiva resultat efter utdelning återinvesteras i verksamheten
- Bolaget har under året betalat en borgensavgift enligt reglerna i kommunens finanspolicy
- Bolaget medverkar till att de av kommunfullmäktige antagna strategiska målen uppfylls:
 - *Ökad nytta för alla kommuninvånare inom befintlig ekonomi*
 - Mål: Bolaget ska stå på egna ben ekonomiskt och erbjuda lägenheter som motsvarar efterfrågan.
 - Uppfyllnad 2022: Bolaget har redovisat en vinst och har hållit samtliga lägenheter uthyrda under året med undantag för enstaka månader för lägenheter som krävt renovering eller som lämnats av hyresgäst på kort varsel.
 - *En kommun som är attraktiv att bo, besöka och verka i*
 - Mål: Bolaget ska arbeta aktivt med kunddialog för att hålla fastigheterna i attraktivt skick och medverka i stadsutveckling där sådan sker i anslutning till bolagets fastigheter.

- Uppfyllnad 2022: För att fånga upp kundsynpunkter har bolaget under 2022 genomfört bostadsmöten för samtliga fastigheter samt genomfört en ny kundenkät för samtliga hyresgäster. Arbetet med handlingsplanen från 2020 års kundenkät har slutförts och en ny handlingsplan från 2022 års enkät har upprättats för genomförande 2023-2024. Bolaget har också varit drivande i Drömmen om Götene samt medverkat i Byadag Lundsbrunn.
- *En klimat- och miljösmart kommun*
 - Mål: Bolaget ska genom medverkan i Allmännyttans Klimatinitiativ arbeta aktivt med att förebygga energiförluster, minska sin totala energianvändning 2007-2030 med 30 procent och senast 2030 vara fossilfria avseende energianvändning.
 - Uppfyllnad 2022: Bolaget har under året utökat den digitala styrningen av energianvändningen i fastigheterna och redan nu uppnått målet för energiminskning men avser vässa det målet inför framtiden, ersatt traditionella dieselfordon/maskiner/verktyg med HVO- eller eldrivna samt i samarbete med Unesco Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle påbörjat byggnationen av ett nytt bostadsområde som bland annat genom solceller uppnår högsta tillåtna energianvändning enligt reglerna för statligt investeringsstöd (56 procent av kraven i BBR).
- *Ett starkt lokalt arbets- och näringsliv*
 - Mål: Bolaget ska vara aktivt i lokaletableringar, ta emot PRAO och andra praktikanter, handla lokalt när så är motiverat och möjligt samt för egen del vara en attraktiv arbetsgivare.
 - Uppfyllnad 2022: Bolagets samtliga lokaler är uthyrda, 3 st PRAO-platser har erbjudits varav en tillsattes under hösten, sommarpraktiserande skolungdomar förmedlade via kommunen och ett antal praktikanter från AME har tagits emot under året, bolaget har efter omorganisation ökat sin personalstyrka något och genomfört ett flertal personalutbildningar samt startat upp ett teambuilding/värdegrundsprojekt, för att stärka bolagets egen attraktivitet som arbetsgivare, detta fortsätter in på 2023.

9.2.9 Översikt för verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020
Nettoomsättning, miljoner kronor	34,3	33,1	32,9
Kassalikviditet, procent	32,3	81,3	105,0
Soliditet, procent	8,6	10,8	10,0
Balansräkningens omslutning, miljoner kronor	202,6	160,2	162,5
Antalet anställda	10	8	8

9.2.10 Framtid

GöteneBostäder bedömer att världsläget fortsatt kommer påverka bolagets förmåga att genomföra sin verksamhet under 2023 och sannolikt de närmast följande åren. Bolaget har att förhålla sig till de förutsättningar detta ger men kommer oförtrutet fortsätta att försöka få ut mesta möjliga ur de resurser vi har att tillgå. Det som främst verkar påverkas i närtid är bolagets förmåga att fortsätta komma ikapp med de löpande mindre men många underhållsutmaningarna.

Under våren 2023 genomförs uthyrningen av de 56 nya lägenheterna på Alsborgsgatan i Götene, inflyttningen sker sedan under hösten. Ett viktigt syfte med byggprojektet är att

frigöra villor i Götene kommun genom att ägarna av dessa säljer och flyttar till Alsborgsgatan. Detta kan påverkas av rådande marknads- och ränteläge med mera. Det finns dock ett relativt stort antal intressenter till de nya lägenheterna vilket givetvis är positivt.

Bolagets medverkan i Allmännyttans Klimatinitiativ, som löper på fram till 2030, fortsätter med målsättningen att sänka energiförbrukningen med 30 procent 2007-2030 samt att den energi bolaget använder senast detta år också ska vara fossilfri. Detta förutsätter dock att det kommer gå att köpa klimatneutral fjärrvärme. Bolagets ökade digitalisering kommer fortsätta och då främst inom områdena ekonomi och HR.

Nödvändig renovering av 30-talet återstående lägenheter med 1960-talsstandard på Liljan 1 och cirka 130 lägenheter från tidigt 1970-tal på Hjälmen 7 har utretts under 2022. 2023 arbetar GöteneBostäder vidare med en plan för hur detta ska kunna genomföras och finansieras under innevarande decennium. Här kan en övergång från redovisning enligt K2 till K3 bli aktuell men det är i skrivande stund ännu inte beslutat.

Flera framtida industriella investeringar i Götene och angränsande kommuner, kanske främst den batterifabrik som planeras av Volvo AB i Mariestad, skapar goda möjligheter för en spännande befolkningsutveckling i närområdet under andra halvan av 2020-talet. Här står GöteneBostäder inför spännande utmaningar då behovet av renovering i befintliga fastigheter behöver balanseras mot behovet av nya bostäder i Götene kommun för att hantera den förväntade tillväxten. Förhoppningen är dock att även privata intressen kommer vilja investera i bostäder när denna möjlighet öppnar sig. Men även den framtida personalförsörjningen kommer bli viktig att hantera för såväl GöteneBostäder som andra lokala företag vid en sådan utveckling.

9.3 Götene Vatten & Värme AB

Ordförande: Anders Månsson

VD: Johan Törner

Ägare: Götene kommun

9.3.1 Verksamhetsområde

- Fjärrvärme
- Vatten & avlopp

9.3.2 Händelser av väsentlig betydelse

Detta år har präglats av kriget som ha pågått i Ukraina. Detta har fått till följd ökade priser på vissa insatsvaror som kemikalier, bränsle och olja. Även elpriserna har gått upp kraftigt, men då vi har haft fast elpris har vi inte blivit påverkade av detta.

Arbetet med utbyggnaden av VA på Kinnekulle har fortgått under 2022. Under våren skrevs ett Partneringavtal med NCC kring projektering och anläggande av överföringsledning och verksamhetsområde. Under hösten har vi tillsammans med NCC utrett alternativa ledningssträckningar. I början på 2023 presenterades ett förslag på ledningssträckning av överföringsledningen till de två verksamhetsområdena Hökastaden och Römossen för styrelsen.

Under året har vi fortsatt fört en tät dialog med Gasum kring deras behov av energi till den biogasanläggning som de planerar att bygga i närheten av Västerbyverket. Vi räknar med att ett avtal om leverans av energi från Västerbyverket är klart i början på 2023.

Den 1 januari 2022 förändrades ”Lagen om allmänna vattentjänster” vilket innebär att kommunen måste ta fram, samråda och besluta om en vattentjänstplan där bland annat dagvatten och skyfallshantering ingår.

Under hösten har arbetet med att ta fram en ny brukningstaxa för VA, baserat på den av Svenskt Vatten nyligen framtagna rekommendationen P120, intensifierats. Förslag på ny bruks- och anläggningstaxa läggs i början på 2023.

Under hösten inleddes ett samarbete med Service & Teknik där vi under eldningssäsongen 2022/2023 drifvar panncentralen i Lundsbrunn för att därefter utreda möjligheten att ta över driften permanent.

Utbyggnaden av VA till Svanvik (Ettap 3) färdigställdes innan sommarsemestern.

9.3.3 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Intäkter	121,0	123,5	114,4
Kostnader	-94,8	-99,1	-98,5
varav personalkostnader	-23,3	-23,9	-24,0
Avskrivningar	-15,6	-15,9	-15,6
Rörelseresultat	10,6	8,5	0,3
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,8	-1,5	-1,4
Resultat efter finansiella poster	8,8	7,0	-1,1
Bokslutsdispositioner	-5,6	-6,9	1,1
Skatt	-0,7	0,6	0,0
Årets resultat	2,5	0,7	0,0

Resultat per verksamhetsgren

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Fjärrvärme	7,9	7,8	4,6
Vatten & avlopp	0,9	-1,5	-5,4
Renhållning	--	0,7	-0,3
Resultat efter finansiella poster	8,8	7,0	-1,1

Balansräkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	247,4	243,2	236,1
Bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	50,1	35,7	25,5
Summa tillgångar	297,5	278,9	261,6
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	20,6	18,1	17,4
Obeskattade reserver	68,8	63,1	56,2
Skulder	208,1	197,7	188,0
Summa eget kapital och skulder	297,5	278,9	261,6
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse			

9.3.4 Ekonomisk analys

Resultat efter finansiella poster redovisas till 8,8 mkr (7,0 mkr 2021), vilket är 4,9 mkr bättre

än budget. Resultatet har påverkats positivt av intäkter för utsläppsätter med 10,9 mkr (5,7 mkr). Under året har bolaget tilldelats 11 774 gratis utsläppsätter, vilket är 1 804 fler än föregående år.

Försäljningen av ånga ligger på samma nivå som förra året medan försäljningen av fjärrvärme har minskat med lite drygt 8 procent. Prisökningen på fast bränsle samt framför allt oljeprisökningen har medfört lägre täckningsbidrag än budgeterat. Försäljningen av dricksvatten ligger i nivå med förra året.

Årets nettoomsättning uppgick till 108,4 mkr, en minskning med 9,0 mkr jämfört med 2021. Nettoomsättningens nedgång beror på att renhållningsverksamheten inom Götene kommun överlämnades till kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg den 1 januari 2022. Renhållningens nettoomsättning 2021 var 13,7 mkr. Rensat från renhållningen var bolagets nettoomsättning 103,7 mkr 2021. Årets nettoomsättning på 108,4 har således ökat med 4,7 mkr jämfört med förra årets justerade nettoomsättning på 103,7 mkr.

9.3.5 Investeringar

Årets investeringar uppgår till 23,9 mkr, vilket är något högre än föregående år. Våra största investeringar har varit anläggande av VA-ledningar i områdena Svanvik etapp 3, Stjälkaskogen Götene, Östra Lundängen (vid E20), Järnvägsgatan och Grängsgatan i Götene samt Ledsjövägen i Lundsbrunn.

De fem senaste åren 2018-2022 har bolaget sammanlagt investerat 126,8 mkr, varav 88,7 mkr i VA-ledningar.

Miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Fjärrvärme	2,4	8,7	+6,3
Vatten & avlopp	21,0	21,0	0,0
Bolagsgemensam administration	0,5	0,0	-0,5
Summa	23,9	29,7	5,8

9.3.6 Översikt för verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020
Nettoomsättning, miljoner kronor	108,4	117,4 *	111,6 *
Kassalikviditet, procent	61	82	63
Soliditet, procent	25,3 %	24,5 %	23,6 %
Balansräkningens omslutning, miljoner kronor	297,5	278,9	261,6
Antalet anställda	29	31	33
*) Verksamheten Renhållning överlämnades till Avfall & Återvinning Skaraborg den 1 januari 2022. Beloppet inkluderar Renhållning med 13,7 mkr (2021) och 13,4 mkr (2020).			

9.3.7 Medarbetare

Antalet anställda under året i medeltal har varit 29 personer (31 personer 2021), 6 kvinnor och 23 män. Vi har under året anställt flera nya medarbetare i alla delar av vår verksamhet vilket har gett oss värdefull kompetens in i bolaget.

9.3.8 Måluppfyllelse

Mål	Målet uppnått ?	Kommentar
Säkra fjärrvärmeleveranserna till fjärrvärmekunderna.	Ja	Driftövervakning och underhåll av våra anläggningar har varit normalt under året.
Uppfylla Livsmedelsverkets krav på dricks-vatten.	Ja	Inget dricksvattenprov har bedömts som otjänligt.
Högst fem oplanerade vattenavstängningar, i form av vattenläckor, som påverkar dricksvatten-leveransen till hushållskunder.	Nej	Under året har det skett 7 oplanerade vatten-avstängningar som har påverkat dricksvatten-leveranserna (2021: 15 st)

9.3.9 Förväntad framtida utveckling

Vår affärsmodell bygger på fem kärnprocesser där våra kunder och vår produktion av samhällsnyttigheter i form av rent vatten, renat avlopp och fossilfri värme är våra huvudprocesser och där distribuera, mäta och fakturera är våra stödprocesser. Den pågående energiomställningen till grön energi öppnar upp fler möjliga affärsområden varav tjänster i olika former är en. Vi jobbar aktivt med att utveckla och paketera vårt tjänsteutbud i form av olika typer av tjänsteavtal på både VA och FV.

I samband med denna omställning kommer vi behöva tillgång till spetskompetens inom flera specialområden såsom energiteknik, dagvattenhantering och process och miljöutveckling. För ett mindre bolag innebär det att samarbete med kunder och leverantörer blir av central betydelse. Samverkan mellan andra energi och vattenbolag över kommungränserna är ytterligare en avgörande faktor för att nå framgång i att nå de utmaningar vi framöver kommer att ställas inför.

Ett orosmoln är de diskussioner som förs på EU-nivå kring huruvida Grot (Grenar, rötter, toppar) skall klassas som hållbar energikälla eller inte. Om klassningen skulle ändras skulle det få stora konsekvenser för fjärrvärmens då kostnaden för bränsle kraftigt skulle öka. Vidare har vi ett krig i Europa där vi fortsatt inte vet vilka långvariga konsekvenser detta kan få för oss vad gäller prisnivåer på vissa av våra insatsvaror men även hur energipolitiken i stort kommer att påverka oss direkt i form av elpriser men även indirekt i form av hur vår prissättning av fjärrvärmens framöver kommer att se ut.

På lite längre sikt så är etableringen av Volvos batterifabrik i Mariestad en stor utmaning för oss då vi ser en mycket högre efterfrågan på våra tjänster i samband med att exploatering av nya bostadsområden sker inom Götene kommun. Volvos etablering innebär en stor möjlighet för Götene kommun att växa och jag är övertygad om att vi på GVV tillsammans med övriga kommunala verksamheter kommer att lösa detta på ett bra sätt.

9.4 Medeltidens Värld AB

Ordförande: Susanne Andersson

VD:

Ägare: Götene kommun

9.4.1 Verksamhetsområde

Fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamheten.

9.4.2 Händelser av väsentlig betydelse

Parken har varit stängd under 2022, liksom under perioden 2012-2021.

Under 2021 påbörjades arbetet med att iordningställa området där borgen tidigare var belägen. Covid-19-pandemin har påverkat arbetet under 2021. Arbetet har fortsatt under 2022 och totalt har arbete utförts till ett belopp av 0,3 mnkr.

9.4.3 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,1	0,0	0,0
varav personalkostnader			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	-0,1	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,1	
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,1	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	
Skatt		0,0	
Årets resultat	0,0	0,1	0,0

Balansräkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Tillgångar			
Aläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Bidrag till infrastruktur			
Omsättningstillgångar	7,6	7,9	8,3
Summa tillgångar	7,6	7,9	8,3
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	4,7	4,7	4,7
Obeskattade reserver	2,8	3,1	3,1
Skulder	0,0	0,0	0,5
Summa eget kapital och skulder	7,6	7,9	8,3
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse			

9.4.4 Ekonomisk analys

Bolaget har erhållit ränteintäkter under 2022 med 42 tkr.

Under året har arbete med att återställa mark utförts för 0,3 mnkr. Kostnaden för detta belastar inte resultatet utan minskar den avsättning bolaget har avsedd för detta.

Den bokslutsdisposition som gjordes 2021, då bolaget gjorde ett positivt resultat, har lösts upp med 16 tkr och ökar resultatet för 2022.

För 2021 bokades inte revisionsarvodet för 2021 upp som en upplupen kostnad i bokslutet vilket har innebär att både revisionsarvode för 2021 och 2022 belastar årets resultat med totalt 52 tkr.

Årets resultat efter bokslutsdispositioner är -4,7 mnkr.

9.5 Destination Läckö-Kinneulle AB

Ordförande: Bodil Warolin

VD: Anna Ohlin Ek

Ägare: Götene kommun 25 procent, Lidköpings kommun 75 procent

9.5.1 Verksamhetsområde

Destination Läckö-Kinneulle AB ägs av Götene och Lidköpings kommuner. Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företräd på turism- och besöksnäringens marknaden genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att det skapas hållbar och långsiktig tillväxt inom besöksnäringen. Bolaget fullgör också en viktig funktion i kommunernas totala utveckling.

- Stöd i affärs- och kompetensutveckling för befintliga och nya aktörer
- Stöd för utveckling av nya och befintliga besöksmål i destinationen.
- Ansvara för samordningen och aktivt medverka i utveckling av och stödja skapandet av nya evenemang
- Destinationsmarknadsföring
- Besöksservice

Vara en ledande samverkanspart inom regional besöksnäringens utveckling i V6 och Skaraborg.

9.5.2 Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning

Destination Läckö-Kinneulle arbetar efter bolagets nyantagna affärsplan och verksamhetsplan för 2022 som är styrande för de insatser som görs inom respektive verksamhetsområde.

Bolagets arbetar efter affärsidén ”Destination Läckö-Kinneulle är motorn för hållbar besöksnäringens utveckling och gör det enkelt för besökare att upptäcka och uppleva destinationen.” Och med målbilden att ”Destination Läckö-Kinneulle skapar attraktivitet, stolthet och långsiktig konkurrenskraft genom att möjliggöra hållbara val och erbjuda Sveriges mest genuina mat-, natur- och kulturupplevelser året runt.”

Bolaget har som primärt uppdrag att arbeta med övergripande besöksnäringens utveckling i Götene och Lidköping men genom samverkansprojekt och tilläggsuppdrag även i Västra Skaraborg och Skaraborg. Bolaget har under året projektlett flertalet externa delregionala utvecklingsprojekt med medel från både Interreg, Leader, Västra Götalandsregionen och Sparbanksstiftelserna. 2022 års besökssiffror i destinationen visar på positivt resultat. Bolagets uppdrag växer och skapar nya behov för verksamheten.

9.5.3 Händelser av väsentlig betydelse

- 2022 har varit ett positivt år för besöksnäringen i destinationen, detta bekräftas av gästnattsstatistik som ökat med 25,6 procent i beläggning på hotell/vandrarhem/stugbyar jämfört med 2021 och är bland den högsta beläggningen någonsin.
- Destination Läckö-Kinneulle genomför en rad olika besöks- och attitydundersökningar som dessutom visar en bild av nöjda besökare som gärna återkommer till destinationen.
- Bolaget är en drivande part i utvecklingen av samverkan regionalt inom Skaraborg. Bland annat genom: Uppdrag från Skaraborgs kommunalförbund 2021-2024 att tillsammans med Next Skövde driva besöksnäringens utvecklingen i hela Skaraborg

genom plattformen Visit Skaraborg 2.0.

9.5.4 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Intäkter	14,2	10,1	7,8
Kostnader	-13,9	-10,0	-7,7
<i>varav personalkostnader</i>	-5,5	-4,9	-4,5
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,3	0,1	0,1
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,3	0,1	0,1
Bokslutsdispositioner	-0,1		
Skatt			
Årets resultat	0,2	0,1	0,1

Balansräkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Tillgångar			
Aläggningstillgångar	0,1	0,1	0,0
Bidrag till infrastruktur			
Omsättningstillgångar	4,7	3,0	2,5
Summa tillgångar	4,8	3,1	2,5
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	1,3	1,1	1,0
Obeskattade reserver	0,2	0,1	0,0
Skulder	3,3	1,9	1,5
Summa eget kapital och skulder	4,8	3,1	2,5
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse			

9.5.5 Ekonomisk analys

Resultat 2022 för Destination Läckö-Kinneulle AB är en vinst om 166 tkr.

2022 års budgetprocess och planering påverkades initialt av Coronapandemin. Flyttade evenemang såsom exempelvis Melodifestivalen har påverkat omsättningen. Vi har även sett en fortsatt beteendeförändring i antalet fysiska besök och paketförsäljning vilket minskar, till stor del beroende på bättre kvalitet och större användning av den digitala besöksservicen och att beläggningsgraden varit så pass hög under året. I övrigt efter restriktioner har verksamheten kunnat jobba på enligt plan och 2022 har präglats av stora utvecklingsprojekt och tilläggsuppdrag, vilket gett en omsättningsökning jämfört med tidigare år.

9.5.6 Medarbetare

Destinationsbolaget har under 2022 haft 7 helårsanställda, tre projektanställningar på deltid samt en förstärkning under sommaren med två turistinformatörer.

Behovet av nya lokaler för kontorsdelen i Rådhuset har varit stor under en längre tid och under 2022 har ett uppdrag getts till vd att flytta verksamheten från Rådhuset av

arbetsmiljöhänsyn.

9.5.7 Måluppfyllelse

- Destination Läckö-Kinneulle arbetar efter beslutat affärsplan 2022 som genomsyras av strategier för hållbar utveckling av besöksnäringen där de prioriterade fokusområdena natur, kultur och mat sätter ramarna för de unika turistiska värden som stärker områdets reseanledningar och är styrande för de insatser som görs inom verksamhetsinriktningarna. Affärs & kompetensutveckling, turism och besöksmålsutveckling, evenemangsutveckling och destinationsmarknadsföring och besöksservice bidrar alla till att nå målbilden, Destination Läckö-Kinneulle skapar attraktivitet, stolthet och långsiktig konkurrenskraft genom att möjliggöra hållbara val och erbjuda Sveriges mest genuina mat-, natur-, och kulturupplevelser, året runt.
- Destination Läckö-Kinneulles verksamhet bidrar till alla Götene kommuns strategiska mål, då alla insatser som görs för turism- och besökare även kommer de egna kommuninvånarna till gagn i form av utbud och service, att arbeta för så lite miljöpåverkan som möjligt, en stark besöksnäring och en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.

9.5.8 Översikt för verksamhetens utveckling

Nyckeltal

	2022	2021	2020
Nettoomsättning, miljoner kronor	14,2	10,1	7,8
Kassalikviditet, procent	142	162	171
Soliditet, procent	30,0	39,2	42,5
Balansräkningens omslutning, miljoner kronor	4,8	3,1	2,6
Antalet anställda	8	8	7

- Destinationsbolaget arbetar efter rådande uppdrag och affärsplan 2022
- Vara en fortsatt drivande part i utvecklingen av samverkan regionalt inom Västra Skaraborg, Skaraborg, Biosfär, bland annat genom uppdrag inom ramen för Visit Skaraborg 2.0 och nätverk för Hållbar Turism.
- Fortsatt fokus vad det gäller omställning till ett mer hållbart resande, stor teknisk utveckling och nya behov hos besökarna
- Verksamheten kommer i början av 2023 att byta lokaler. Behovet av utökade lokaler för Destinationsbolagets uppdrag och administrativa verksamhet har under flera år varit angeläget. Under 2023 flyttas verksamheten sina lokaler till Bahnhof Cowork i Lidköping. Turistbyrån kommer dock att fortsätta att drivas från Rådhuset över säsongen 2023.
- Bolaget har ett uppdrag att ta ett helhetsgrepp kring hur framtidens besöksservice ska utformas, både digitalt och fysiskt. Uppdraget är i två steg, inför säsongen 2023 och långsiktig plan för 2024 och framåt.

9.6 Göliska IT (Kommunalförbund)

Ordförande: Jörgen Dimenäs, Essunga kommun

VD: Anders Thörn

Göliska IT ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där förbunds kommunerna enligt förbundsordningen har en ägarandel som beräknas utifrån mängden köpta IT-tjänster under

året. Ägarandelen för Götene kommun 2022 är 13,2 %.

9.6.1 Verksamhetsområde

- Försäljning av IT-relaterade tjänster till förbundskommunerna och dess kommunala bolag.
- Försäljning av drift- och supporttjänster till Fastbit AB och stadsnäten i Götene, Lidköping och Skara.
- Försäljning av övriga specialisttjänster/-funktioner till förbundskommunerna och dess kommunala bolag.

9.6.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter har ökat med 3,2 mkr jämfört med 2021. Följande är de viktigaste förklaringarna till denna ökning:

- Kommunerna har under 2022 återbetalat 3,7 mkr avseende Göliska IT:s investeringar i olika verksamhetssystem. Dessa intäkter möts av en exakt lika stor avskrivningskostnad. Intäktsökningen mot 2021 uppgår till 1,6 mkr.
- Under 2022 har Göliska IT anställt personer till V6-kommunernas pilotprojekt för objektförvaltning. Intäkterna för denna personalförsörjning uppgår till 0,8 mkr.

Balansomslutningen, dvs. summan av alla tillgångar, är 6,7 mkr lägre än vid samma tid föregående år. Detta trots att investeringarna 2022 är 5,3 mkr högre än årets avskrivningar. De huvudsakliga orsakerna till nettominskningen är:

- Den stora fakturan avseende Microsoft-licenser för 2022 ankom i december 2021 och låg således som en förutbetalad kostnad på tillgångssidan och som en leverantörsskuld på skuldsidan per sista december 2021. Motsvarande licensfaktura avseende 2023 ankom i februari 2023 och återfinns därmed inte i bokslutet den sista december 2022.
- Kundfordringarna är lägre 2022 jämfört med 2021, viket beror på att flera av förbundskommunerna betalade sin faktura avseende kvartal ett 2023 innan årsskiftet. Detta slår mot balansomslutningen eftersom banksaldot ligger under noll.

9.6.3 Händelser av väsentlig betydelse

- Etablering av en redundant datahall (Site B)
- Genomförd upphandling på ny licenspartner vilket har en ekonomisk omfattning på mellan 10-15 mkr/år
- Installation och införande av systemet Life Care för Socialtjänsten i Skara och Grästorp (övriga V6-kommuner under 2023)
- Införande av gemensamt skoladministrativt system för samtliga V6-kommuner
- Införande av flera olika lärplattformar för skolorna inom V6-kommunerna

9.6.4 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Intäkter	73,1	69,9	64,5
Kostnader	-62,9	-59,6	-54,7
varav personalkostnader	-42,9	-40,4	-36,5
Avskrivningar	-10,4	-8,6	-6,3
Rörelseresultat	-0,2	1,7	3,5
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	-0,1	-0,1

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Resultat efter finansiella poster	-0,3	1,6	3,4
Bokslutsdispositioner	-1,4	-1,1	-1,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-1,7	0,5	2,4

Balansräkning

Miljoner kronor	2022	2021	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	47,5	42,2	25,3
Bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	27,2	39,2	27,8
Summa tillgångar	74,7	81,4	53,1
Eget kapital och skuder			
Eget kapital	10,8	12,4	12,0
Avsättningar för pensioner med mera	0,0	0,0	0,0
Skulder	63,9	69,0	41,1
Summa eget kapital och skulder	74,7	81,4	53,1
Ansvarsförbindelse	0,0	0,0	0,0
Pensionsförpliktelse	0,0	0,0	0,0

9.6.5 Ekonomisk analys

Omfattningen av Göliska IT:s verksamhet har ökat under de senaste åren. Den enskilt största förklaringen är att Göliska IT sedan 2019 investerar i V6-gemensamma verksamhetssystem som sedan hyrs ut till kommunerna.

Resultaträkningen summerar för första gången på sju år till ett underskott, vilket främst förklaras av omfattande ägaruttag samt SiteB-relaterade kostnader.

9.6.6 Investeringar

Miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Immateriella tillgångar	8,9	9,9	1,0
Kommunikation	3,5	3,5	0,0
IT-infrastruktur	2,5	2,7	0,2
Övriga investeringar	0,3	1,1	0,8
Site B	0,5	0,0	-0,5
Summa	15,7	17,2	1,5

9.6.7 Medarbetare

Personalomsättningen har varit ovanlig hög under 2022. Sex personer har slutat, varav en pensionsavgång och en avslutad visstidsanställning. Två av dessa sex kommer ej att ersättas till följd av interna effektiviseringskrav. Tre har ersatts och en tjänst är således vakant vid årsskiftet.

Utöver ovanstående har fem nya tjänster tillsatts under året. Det rör sig främst om kunddrivna rekryteringar till det pågående objektförvaltningsprojektet samt till vårt e-tjänstekontor. Utöver detta har Göliska IT lyft säkerhetsfrågan ytterligare en nivå med en cybersäkerhetsspecialist.

9.6.8 Måluppfyllelse

Göliska IT sätter och följer upp flera olika mål – både kvalitativa och finansiella. Ett av de två finansiella målen och fyra av fem kvalitativa mål uppnåddes 2022.

9.6.9 Översikt för verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020
Nettoomsättning, miljoner kronor	73,1	69,9	64,5
Kassalikviditet, procent	98	96	105
Soliditet, procent	14	15	23
Balansräkningens omslutning, miljoner kronor	74,7	81,4	53,1
Antalet anställda	67	63	61

Inte mycket tyder på att Göliska IT:s uppdrag kommer att minska de närmaste åren och det framför allt inom områden som IT-drift och support. Vad som under senare tid också adderats till är de projekt och aktiviteter som kommer som en följd av ökad digitalisering inom våra samarbetskommuner. Vi ser en ökning inom e-tjänster, automatisering men även med för oss lite mer oprövade verktyg såsom Business Intelligence och mycket troligt även AI (Artificiell intelligens).

Vi ser också ett kraftigt ökat intresse från kommunerna gällande att utnyttja olika former av IoT-lösningar (Internet of Things). Det finns oändliga möjligheter att på ett smart sätt med hjälp av olika sensorer styra den kommunala infrastrukturen så man kan spara in på miljöpåverkan, olika typer av driftskostnader samt också få en bättre överblick av sina investeringar för att kunna ta smartare datadrivna beslut. Göliska IT är med som partner på denna spännande resa tillsammans med våra kunder. Här finns en stor utnyttjad potential för tekniska förvaltningar, bostadsbolag, etcetera.

9.7 Avfall & Återvinning Skaraborg (Kommunalförbund)

Ordförande: Martin Odenö (Skövde)

Förbundsdirektör: Pontus Düring

9.7.1 Verksamhetsområde

Avfall & Återvinning Skaraborg är ett kommunalförbund med ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall samt information, regelskrivning och planering av hushållsavfallens omhändertagande.

Avfall & Återvinning Skaraborg (tidigare AÖS) bildades den 1 januari 2000 av Hjo, Skövde och Tibro. Karlsborg anslöt sig till förbundet 2001, Töreboda 2005, Falköping 2008 och Skara 2014. Gullspång och Mariestad anslöt sig 2016.

De senaste medlemmarna är Essunga, Grästorp, Götene och Vara som anslöt sig den 1 januari 2022.

9.7.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Största utmaningen kommande år är de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling och den omställning det innebär inte bara för vår del utan även för samtliga fastighetsägare och småhusägare. Ytor som inte finns i dag kommer behövas skapas för att möjliggöra hantering som svarar upp mot nya kraven på sortering och insamling.

9.7.3 Händelser av väsentlig betydelse

Året har i stor utsträckning präglats av att lära känna de nya medlemskommunerna Essunga, Grästorp, Götene och Vara samt entreprenadupphandlingar för att få ett samlat västra entreprenadområde från 2024.

Vi har under året arbetat med att starta upp en helt ny ÅVC i Vara, Heljeved. ÅVC:n öppnade för mottagande av avfall i januari 2023.

9.7.4 Ekonomiskt resultat

Årets resultat är positivt och uppgår till +5,4 mnkr vilket är 11 mnkr bättre än budget.

Det positiva resultatet beror till stor del på ökade intäkter samt osäkert planeringsunderlag i och med fyra nya medlemskommuner. På kostnadssidan är det framför allt arbetet med att minska brännbart avfall på ÅVC som gett stora resultat. Arbetet har lett till minskade kostnader för behandling, förbränningsskatt och transporter med ca 2,5 milj kr.

Årets investeringar uppgår till 26 mnkr vilket är sex mnkr mer än budgeterat. De fyra sopbilar som upphandlades för leverans under 2021 levererades först under första halvåret 2022 och är en investering som uppgår till 10,4 miljoner. Även investeringar i samband med nya medlemskommuner samt ny ÅVC i Vara bidrar med summa om ca 15 mnkr.

9.7.5 Översikt över verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020
Nettoomsättning, miljoner kronor	223,9	180,8	158,0
Balansomslutning, miljoner kronor	105,3	83,5	78,1
Årets resultat efter finansiella poster, miljoner kronor	5,4	3,7	-5,0
Eget kapital, miljoner kronor	50,5	36,6	32,9
Summa skulder och avsättningar	54,8	46,9	45,2
Investeringar, miljoner kronor	26,0	0,5	8,3
Soliditet i procent	48	44	42
Antalet anställda	56	56	55